



RATSASTAJAN OPAS KILPAILUMAAILMAAN

Toimintaohjeita ratsastuskilpailuihin ja sääntökooste koulu- ja esteratsastuksen
sekä yleisen osan kilpailusäännöistä

Tämä Ratsastajan opas kilpailumaailmaan on tarkoitettu...

...**harrastajille**, jotka suunnittelevat ratsastuskilpailuihin osallistumista, tai ovat jo osallistuneet kilpailuihin, mutta kaipaavat lisää tietoa säännöistä ja toimintatavoista

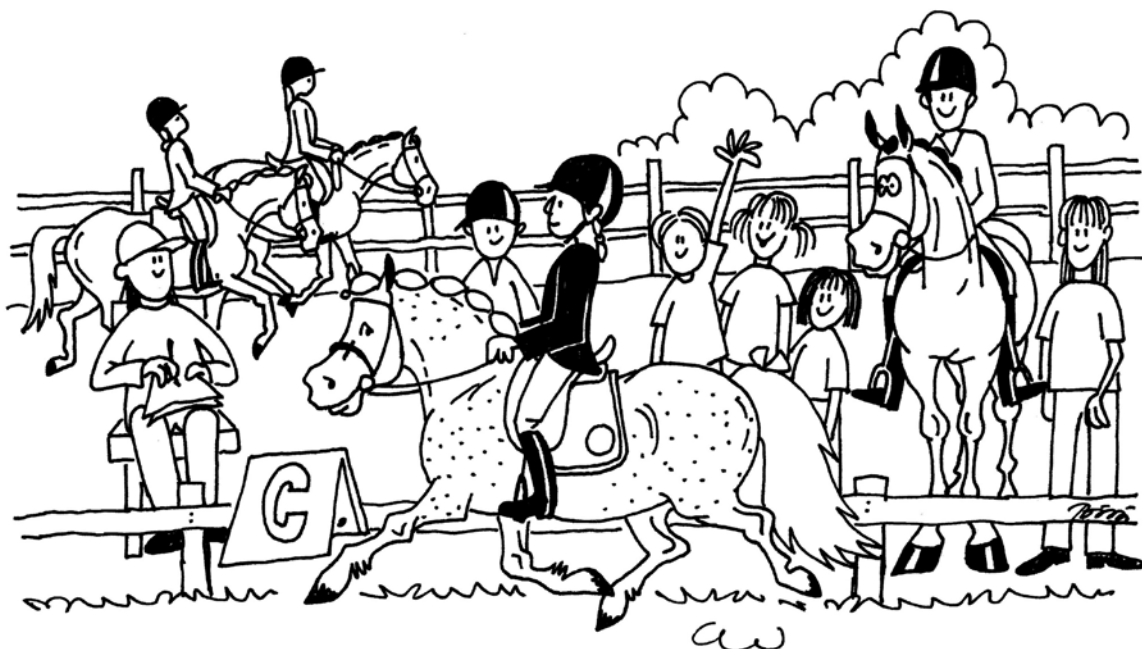
...**vanhemmille**, jotka haluavat tietää lisää lapsen harrastuksesta sekä ymmärtää mistä lajin kilpailutoiminnassa on kysymys

...**ammattilaisille**, jotka kouluttavat ja opastavat ratsastajia kilpailu-uran alussa

...**ratsastusseuroille**, jotka järjestävät kilpailulupien saamiseen tai kilpailuihin osallistumiseen liittyviä koulutustilaisuuksia

Kilpailutoiminnan yksi suola on sen mukanaan tuoma jännitys. Ylimääräistä jännitystä voi kuitenkin poistaa tuntemalla toimintatavat ja säännöt, joiden mukaan kilpaillaan. Samalla parannamme sekä turvallisuutta että viihtymistä kilpailuissa.

Toivotamme kaikille iloisia ja mielenkiintoisia hetkiä ratsastuskilpailujen parissa!



Tekijät: Hanna Talvitie ja Emmi Kupiainen
Työryhmässä mukana: Aki Yläne, Miia Lahtinen, Merja Kuosmanen ja Matti Kuusi
Päivitys 2012 Hanna Talvitie
Kuvitus: Eeva-Liisa "Tössä" Penttilä
Taitto: Milla Saarikko
Julkaisija: Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012 (1. painos 2005)

SISÄLLYSLUETTELO

YLEINEN OSA

MIKSI KILPAILUISSA ON SÄÄNNÖT? s.10

KILPAILULAJIT JA LAJISÄÄNNÖT s.10

KILPAILUJÄRJESTELMÄ s.11.

- kilpailuharjoitukset
- seurakilpailut
- aluekilpailut
- kansalliset kilpailut
- kansainväliset kilpailut

KILPAILULUVAT s.13

KILPAILIJA JA LUOKAT s.15

PONIN KOKO SEKÄ PONILUOKAT s.16

VAKUUTUKSET KUNTOON s.17

KILPAILUKELPOISUUUS s.17

KILPAILUKUTSU s.18

YHTEISTYÖSOPIMUKSET JA MAINONTA s.19

KILPAILUIHIN JA LÄHTÖÖN ILMOITTAUTUMINEN s.19

LÄHTÖJÄRJESTYS s.20

SIJOITTUNEET JA RUUSUKKEET s.21

PALKINNOT JA PALKINTOJENJAKO s.21

KILPAILUPAIKALLA KÄYTTÄYTYMINEN s.22

SÄÄNTÖJEN RIKKOMINEN JA RANGAISTUKSET s.24

VASTALAUSE s.24

HEVOSEN SUOJELU s.25

LÄHTÖOIKEUDEN EPÄÄMINEN s.25

HEVOSEN LÄÄKITYS s.26

RATSASTAJAN LÄÄKITYS s.26

LIITE 1: YHTEYSTIETOJA s.27

LIITE 2: KOULURATSASTUSKILPAILUN ESIMERKKIKUTSU s.28

LIITE 3: ESTERATSASTUSKILPAILUN ESIMERKKIKUTSU s.29

LIITE 4: KISAPALVELU KIPA:N KÄYTTÖOHJEET s.30

KOULURATSASTUS

KOULURATSASTUKSEN TARKOITUS s.35

KOULURATSASTUSOHJELMAT JA KOULURATA s.36

KILPAILUPÄIVÄN AIKATAULU s.37

KILPAILUASU s.38

SATULOINTI JA SUITSITUS s.39

VERRYTTELY s.41

OHJELMAN SUORITTAMINEN s.42

TUOMARIT, PISTEET JA ARVOSTELU s.44

PISTEIDEN LASKU JA SIIJOITTUMINEN s.46
PALKINTOJENJAKO s.46
LIITE 1: KOULURATSASTUSPÖYTÄKIRJAN MALLI s.47
LIITE 2: KOULURATSASTUSRATOJEN KIRJAINPISTEET s.49
LIITE 3: RATSASTUSRADAN TIET s.50

ESTERATSASTUS

ESTERATSASTUKSEN TARKOITUS s.55
ESTEET s.56
estetyypit

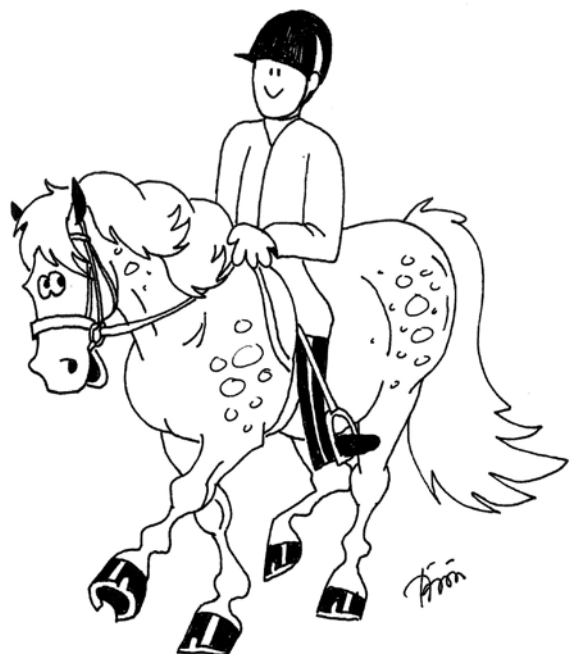
KILPAILUASU s.58
HEVOSEN VARUSTEET s.59
RATA s.60
ratapiirros
rataan tutustuminen

LÄHTÖJÄRJESTYS s.61
VERRYTTELY s.61
AIKA JA AJANOTTO s.63
ÄÄNIMERKKI s.63
KILPAILUSUORITUKSEN ALKU s.64
KILPAILUSUORITUS s.65
YLEISIMMIN KÄYTETYJÄ ARVOSTELUMENETELMIÄ s.66
UUSINTA s.68
ERIKOISLUOKAT s.68
VIRHEPISTEIDEN KERTYMINEN s.69

- tottelemattomuus
- esteen pudottaminen
- kumoonratsastus, satulasta putoaminen

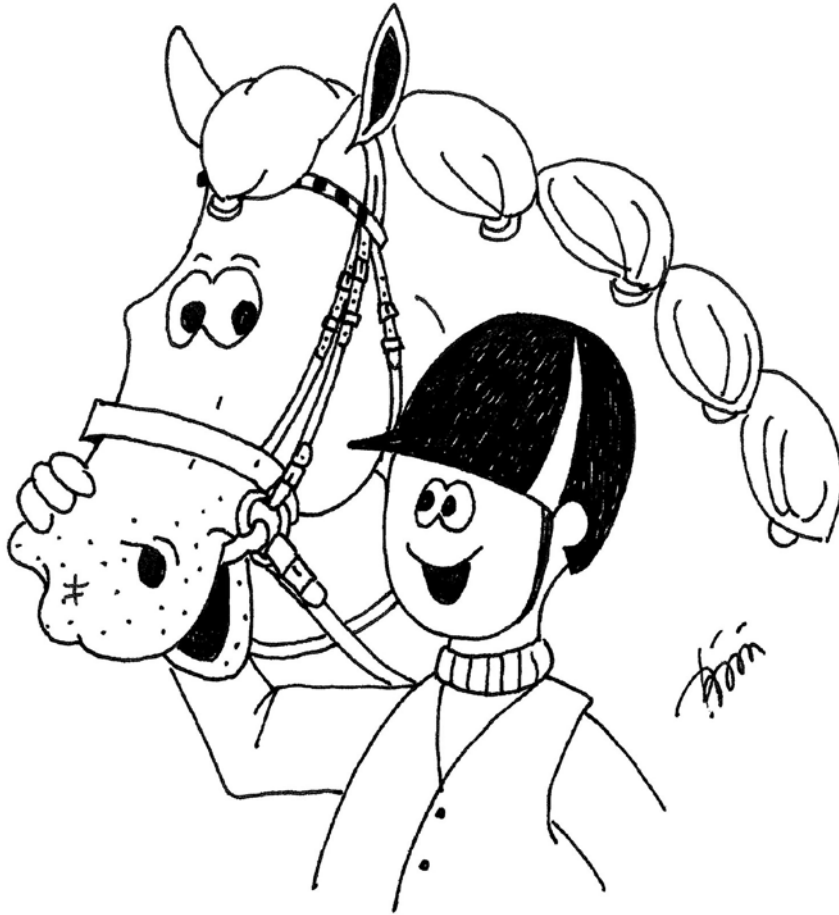
LUVATON APU s.71
SUORITUKSEN HYLKÄÄMINEN s.71
YLEISIÄ OHJEITA ESTERATSASTUSKILPAILUIHIN s.72
LIITE 1: RATAPIIRROKSEN MALLI JA MERKINNÄT s.73

SANASTO s.77



YLEINEN OSA

Tästä osiosta löydät kaikkia ratsastuksen lajeja koskevia sääntöjä sekä tietoa muun muassa kilpailuluvista.



Suomen Ratsastajainliitto ry

YLEINEN OSA

Ratsastuksen kilpailusääntöjen yleinen osa pitää sisällään sellaiset säännöt, jotka koskevat kaikkia ratsastuksen lajeja. Yleisestä osasta löytyvät säännöt muun muassa erilaisista luvista sekä toimimisesta kilpailupaikalla.

Tähän vihkoseen on koottu yleisistä säännöistä keskeisimpiä kohtia, ja ne on pyritty kirjoittamaan mahdollisimman helposti luettavaan muotoon. Kaikkia lajeja koskevien sääntöjen lisäksi mukana on olympialajeja (koulu-, este- ja kenttäratsastus) koskevia lajikohtaisia sääntöjä.

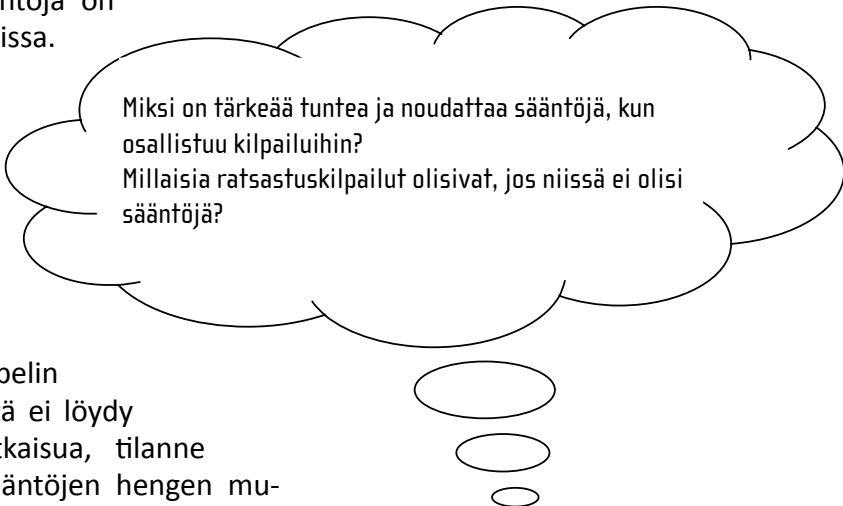
Tähän koosteeseen poimitujen sääntöjen lisäksi ratsastuskilpailuja koskevat myös monet muut säännöt. Koosteen säännöillä pärjää kuitenkin useimmissa kilpailutilanteissa ja selviät aluelupakokeesta. Mielenkiinnon ja kokemuksen karttuessa kannattaa tutustua virallisiin ratsastuskilpailujen lajikohtaisiin sääntöihin ja aluekilpailusääntöihin.



MIKSI KILPAILUISSA ON SÄÄNNÖT?

Kilpailusääntöjen tarkoituksena on luoda samanlaiset olosuhteet ja yhdenmukaiset arvosteluperusteet, jotta kilpailut olisivat mahdollisimman oikeudenmukaiset ja tasapuoliset kaikille kilpailijoille.

Suomen Ratsastajainliiton (SRL) kilpailusäännöt perustuvat Kansainvälisen Ratsastusliiton (FEI) sääntöihin. Kilpailusääntöjä on noudatettava kaikissa kilpailuissa. Seurakilpailuissa ja kilpailuharjoituksissa voidaan jättää huomioimatta sääntökohtia, jotka eivät ole tarkoituksenmukaisia kilpailun tasoon nähden. Poikkeamat säännöistä on mainittava kilpailukutsussa.



Miksi on tärkeää tuntea ja noudattaa sääntöjä, kun osallistuu kilpailuihin?
Millaisia ratsastuskilpailut olisivat, jos niissä ei olisi sääntöjä?

Kilpailuissa noudatetaan reilun pelin periaatetta. Jos kilpailusäännöistä ei löydy kiistanalaiseen tilanteeseen ratkaisua, tilanne pyritään ratkaisemaan kilpailusääntöjen hengen mukaisesti. Tulokkaanvaraisissa tilanteissa mieluummin vapautetaan kuin rangaistaan.

Lisätietoja: Yleinen osa: 1 § Soveltamisala ja sääntöjen noudattaminen

KILPAILULAJIT JA LAJISÄÄNNÖT

Suomessa kilpailulajit ovat kouluratsastus, esteratsastus, kenttäratsastus, valjakkoajo, matkaratsastus, vikellys, vammaisratsastus, lännenratsastus ja askellajikilpailu. Jokaiselle kilpailulajille on omat sääntönsä. Lisäksi on laadittu säännöt ratsastus- ja hevostaitomerkkisuorituksiin, maastotaitoratsastukseen, hiihtoesteratsastukseen ja hevostaitokilpailuihin. Vuonna 2010 ovat voimaantulleet kaikille alueille yhteiset aluekilpailusäännöt, jotka sisältävät aluekilpailuja koskevia erityismääräyksiä.

Säännöt löytyvät SRL:n internetsivuilta www.ratsastus.fi, josta ne voi käydä lukemassa tai tulostamassa.



SÄÄNTÖJEN AVULLA KILPAILUISTA SAADAAN MAHDOLLISIMMAN OIKEUDENMUKAISIA KAIKILLE OSALLISTUJILLE.

Lisätietoja: www.ratsastus.fi → materiaalisalkku

KILPAILUJÄRJESTELMÄ

Kilpailujärjestelmän tarkoituksena on taata kilpailumahdollisuus eritasoisille ratsukoille. Ratsastuskilpailut jaetaan tason mukaan viiteen ryhmään: kilpailuharjoitukset, seurakilpailut, aluekilpailut, kansalliset kilpailut ja kansainväliset kilpailut. Kilpaileminen aloitetaan aina helpoista kilpailuharjoituksista tai seurakilpailuista. Sen jälkeen voidaan edetä aluetasolle ja siitä ylöspäin.

Lisätietoja: Yleinen osa: IV § Kilpailulajit ja -tyypit

Kilpailuharjoitukset

Kilpailuharjoitukset ovat pieniä, harjoituksenomaisia kilpailuja, joita voivat järjestää ratsastusseurojen lisäksi SRL:n hyväksymät yksityistallit, ratsastuskoulut ja harrastetallit. Kilpailuharjoitukset ovat hyvä tilaisuus testata omia taitojaan ja harjoitella kilpailemista ennen virallisiin kilpailuihin osallistumista. Kilpailuasuun kuuluvat ratsastussaappaat tai -kengät, ratsastushousut ja turvakypärä. Muuten asu on vapaa. Kilpailuharjoituksissa ei yleensä jaeta palkintoja eikä julkaista virallisia tuloluetteloita.

Seurakilpailut

Seurakilpailuja voivat järjestää ratsastusseurat, ja niissä noudatetaan SRL:n sääntöjä soveltuvin osin. Seurakilpailuihin saavat osallistua kutsuttujen seurojen jäsenet eli yleensä järjestäjäseuran lisäksi lähipaikkakuntien seurojen jäsenet. Kilpailuasuun kuuluvat ratsastussaappaat tai -kengät, ratsastushousut ja turvakypärä. Muuten asu on vapaa. Seurakilpailuissa jaetaan yleensä esinepalkintoja.



KILPAILEMINEN ALOITETAAN HELPOISTA HARJOITUS- TAI SEURAKILPAILUISTA.

Aluekilpailut

Suomi on jaettu kahdeksaan ratsastusalueeseen (Etelä-Suomi, Häme, Itä-Suomi, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi, Lounais-Suomi, Pohjanmaa, Pohjois-Suomi). Aluekilpailuja järjestävät alueen ratsastusseurat. Aluejaostot julkaisevat kilpailukalenterit oman alueen kilpailuista. Kalenterit löytyvät SRL:n internetsivulta KIPA-kisapalvelusta sekä Etelä-Suomen alueella myös tiedotuslehdestä.

Aluekilpailut ovat avoimia kaikille alueluvan lunastaneille, ja niissä jaetaan ruusukkeiden lisäksi raha- ja/tai esinepalkintoja.

Aluekilpailujen taso

Esteratsastus: 90 – 130 cm (pienet ponit 70 cm, isot ponit 80 cm)

Kouluratsastus: Helppo C – Vaativa B

Kenttäratsastus: Harraste - Helppo

Aluekilpailuja järjestetään myös muissa lajeissa.

Kansalliset kilpailut

Kansallisten kilpailujen taso

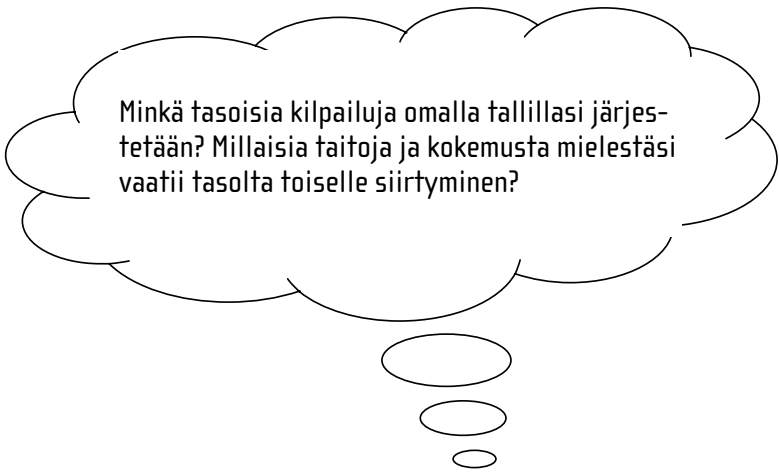
Esteratsastus: avoimet luokat alkaen 120 cm. Pienet ponit 90 cm, isot ponit 100 cm, suomenhevoset 100 cm, nuoret hevoset ja juniorit 110 cm alkaen.

Kouluratsastus: avoimet luokat alkaen helppo A. Erytisryhmät: nuoret hevoset, ponit, suomenhevoset alkaen helppo B. Osallistuakseen kansalliseen luokkaan ratsukon on pitänyt saavuttaa vähintään 58%:n tulos Helppo A-tasoisesta alueluokasta. Tämä sääntö ei koske ikäluokille rajattuja luokkia eivätkä nuoria hevosia niille avoimissa luokissa.

Kenttäratsastus: alkaen helppo (ponien helppo, hevosten helppo).

Kansainväliset kilpailut

SRL nimeää ratsukot sekä hoitaa ilmoittautumiset kansainvälisiin kilpailuihin.



Minkä tasoisia kilpailuja omalla tallillasi järjestetään? Millaisia taitoja ja kokemusta mielestäsi vaatii tasolta toiselle siirtyminen?

Lisätietoja: Kilpailujen järjestämismääräykset ja – ohjeet, liite 6, kilpailujärjestelmä.

KILPAILULUVAT

Kilpailuharjoituksia lukuun ottamatta kaikkiin ratsastuskilpailuihin osallistumiseen tarvitaan ratsastusseuran jäsenyys. Ratsastaja voi kuulua useampaan seuraan, mutta hän voi edustaa kilpailuissa vain yhtä seuraa. Ratsastajan on edustettava kilpailuissa samaa seuraa koko kalenterivuoden.

Aluekilpailuihin sekä kansallisiin ja kansainvälisiin kilpailuihin tarvitaan lisäksi erilliset kilpailuluvat sekä ratsastajalle että hevoselle. Nämä luvat tulee hoitaa kuntoon hyvissä ajoin sekä maksaa niihin liittyvät maksut viimeistään viikkoa ennen ilmoittautumisajan umpeutumista.

Vaadittavat luvat ja paperit eri kilpailutasoilla

Kilpailuharjoitukset

Ratsastajalle suositellaan vakuutusturvan vuoksi Green Card- tai ratsastusseuran jäsenyyttä vaikka jäsenyys ei ole pakollinen. Kilpailujen järjestäjän vakuutus ei korvaa useimpia kilpailijoille sattuvia onnettomuuksia.

Seurakilpailut

Ratsastajan on kuuluttava johonkin ratsastusseuraan. Kilpailupaikalla esitetään jäsenkortti todisteena jäsenyydestä. Jäsenkortit postitetaan vuosittain Hippoksen numero 2 mukana. Jos liityt ratsastusseuraan sen jälkeen, kun Hippos 2 on postitettu, saat jäsenkortin erillisenä postituksena. Jos haluat kilpailla ennen kuin olet saanut jäsenkorttisi, se on mahdollista esittämällä maksukuitin suoritetusta seuran jäsenmaksusta kilpailupaikalla tai ilmoittautumisen yhteydessä.

Joskus samoissa kilpailuissa voidaan järjestää sekä seura- että aluekilpailuluokkia, jolloin on huomioitava, että myös seurakilpailuihin osallistuvilta hevosilta vaaditaan rokotustodistus.

Aluekilpailut

Aluekilpailuun osallistuvan on kuuluttava johonkin ratsastusseuraan. Lisäksi ratsastaja tarvitsee alueellisen kilpailuluvan, jonka ratsastaja anoo seuraltaan. Ratsastajainliitto suosittelee, että ennen luvan myöntämistä ratsastajan on osallistuttava sääntökoulutukseen ja –kokeeseen sekä osoitettava ratsastustasonsa.

Alueluvan hinta on 20 euroa. Lupa on voimassa kalenterivuoden loppuun. Alueluvan lunastanut voi kilpailla alueluokissa kaikissa lajeissa kaikilla alueilla. Aluemestaruuskilpailuihin hän voi kuitenkin osallistua vain sillä alueella, jonka jäsen hänen seuransa on.

Ratsastajan alueluvan numero, joka on sama kuin hänen jäsennumeronsa, on mainittava kilpailuihin ilmoittauduttaessa. Alueluvasta tulee merkintä jäsenkorttiin, kun lupa on maksettu alkuvuodesta ilmoitettuun päivämäärään mennessä. Jäsenkortti toimitetaan luvan haltijalle Hippoksen numero 2 mukana.

Aluekilpailuun osallistuvasta hevosesta maksetaan kalenterivuosittain hevosen vuosimaksu. Lisäksi hevosella pitää olla rokotustodistus.

Niille aluekilpailujen poniluokkiin osallistuville poneille, jotka ovat säkäkorkeudeltaan lähellä hevosrajaa, suositellaan virallista mittaustodistusta. (Mittaustodistuksesta tarkemmin Ponin koko ja poniluokat -kohdalla.)

Hevosen vuosimaksu tulee maksaa kalenterivuositain silloin, kun hevosella kilpaillaan alue- tai kansallisella tasolla. Vuosimaksun hinta on 30 euroa vuonna 2012. Hevosen vuosimaksun maksamiseen tarvittavat tilinumero ja hevoskohtaisen viitenumero löytyvät internetistä Kisapalvelu KIPA:sta (<http://kipa.ratsastus.fi>).

Suurinta osaa lämminverisistä ravihevosista, kylmäverisistä ja suomenhevosista ei KIPA:sta löydy. Nämä hevoset saadaan näkyviin KIPA:an ilmoittamalla SRL:on hevosen nimi ja rekisterinumero. Tämän jälkeen hevosen tiedot siirretään Hippoksen rekisteristä KIPA:an muutaman päivän kuluessa.



Hevonen tulee olla rokotettu hevosinfluenssaa vastaan, voimassa olevan rokotusohjelman mukaisesti, kahdella peruserokotteella, puolen vuoden jälkeen annettavalla tehosterokotteella ja sen jälkeen annettavalla vuosittaisella tehosterokotteella. Tietojen pitää näkyä rokotustodistuksessa. Varaudu esittämään rokotustodistus kilpailukansliassa. Jos hevosta ei ole aiemmin rokotettu, sen aiemmat rokotustiedot ovat vaillinaiset tai rokotusväli on venynyt vuotta pidemmäksi, on rokotusohjelma aloitettava alusta. Hevonen voi osallistua alue- tai kansalliseen kilpailuun, kun molemmat peruserokotteet on annettu, ennen tehosterokotteen antamista, edellyttäen, että toisesta peruserokotuksesta on kulunut vähintään 7 vrk ja enintään 6 kk (+21 vrk). Viimeisestä rokotteesta tulee aina olla kulunut seitsemän päivää.

Rokotusohjelma: Ensimmäisen peruserokotteen jälkeen annetaan toinen peruserokote 21-92 vrk:n kuluessa. Tehosterokote annetaan 6 kk (+21 vrk), mutta aikaisintaan 3 kk:n, kuluessa peruserokotteesta. Tämän jälkeen annetaan seuraavat tehosterokotteet vuosittain siten, että rokotusväli ei saa ylittää 365 vuorokautta (yhtä vuotta).

Kansalliset kilpailut

Jotta ratsastaja voi osallistua kansallisiin kilpailuihin, hänellä pitää seurajäsenyyden lisäksi olla vuosittain haettava kansallinen kilpailulupa. Hevosen tulee olla Suomen Hippoksen rekisteröimä tai sillä tulee olla SRL:n myöntämä kilpailunumero. Lisäksi vuosimaksu tulee olla maksettu, ja sillä tulee olla rokotustodistus sekä poneilla myös mittaustodistus osallistuttaessa poniluokkaan. Kansallisella luvalla ratsastaja voi osallistua myös aluekilpailuihin.

Kansainväliset kilpailut

Kansallisten lupien lisäksi hevoselta vaaditaan FEI-passi ja poneilta FEI-passi. Lisäksi tarvitaan vuosittainen rekisteröityminen FEI:hin sekä hevoselta että ratsastajalta. Ratsastajalla pitää olla kansainvälinen kilpailulupa, jolla voi kisata myös kotimaan kaikissa kilpailuissa.

Yleinen osa: 13 § Kilpailuedustus, 14 § Ratsastajan/kilpailijan kilpailulupa, 15 § Hevosen kilpailulupa/tunnisteasiakirja, www.ratsastus.fi → lajit ja kilpailutoiminta → kilpailutoiminta → ohjeet ja määräykset → rokotusmääräykset

KILPAILIJA JA LUOKAT

Kaikille avoimien luokkien lisäksi eri-ikäisille ja eritasoisille kilpailijoille järjestetään omia luokkia.

län perusteella ratsastajat on määritelty lapsiksi, junioreiksi, nuoriksi ja senioreiksi. Poneilla ratsastaville on omia poniluokkia, joihin saavat osallistua alle 16-vuotiaat.

Lisäksi järjestetään luokkia, joihin osallistumista on rajattu ratsukon aiemman menestyksen ja kilpailu-uran mukaan. Luokka voi olla esimerkiksi avoin vain ratsukoille, jotka eivät ole sijoittuneet aluekilpailuissa. Myös suomenhevosille ja nuorille hevosille järjestetään omia luokkia.

Poniratsastaja/-kilpailija saa kilpailla poneilla poniluokissa sen kalenterivuoden loppuun, jolloin hän täyttää 16 vuotta. Myös sitä vanhemmat ratsastajat voivat kilpailla ponikorkuisilla ratsuilla avoimissa luokissa, mutta eivät enää poniratsukoille tarkoitetuissa luokissa.

Lapsiratsastaja/ -kilpailija on 12-14-vuotias, joka kilpailee hevosilla. He saavat osallistua hevosilla helppoihin luokkiin kaikissa lajeissa, jos luokka kilpailukutsussa on määritelty avoimeksi lapsiratsastajille.

Kilpailija on **juniori** sen kalenterivuoden alusta, jolloin hän täyttää 14 sen kalenterivuoden loppuun, jolloin hän täyttää 18 vuotta.

Kilpailija on **nuori kilpailija/ ratsastaja** sen kalenterivuoden alusta, jolloin hän täyttää 16 vuotta sen kalenterivuoden loppuun, jolloin hän täyttää 21 vuotta.

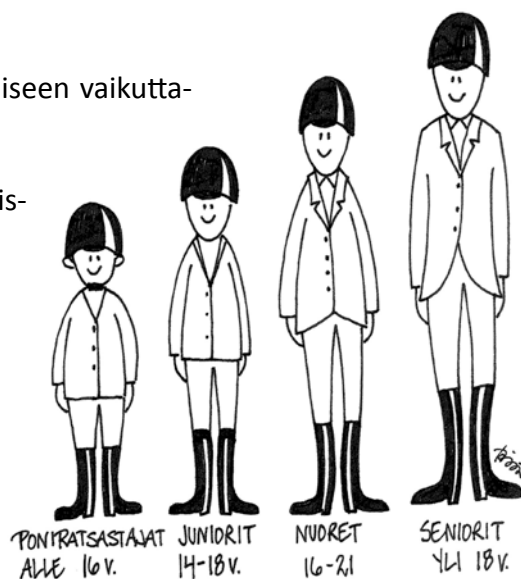
Kilpailija on **seniori** sen kalenterivuoden alusta, jolloin hän täyttää 18 vuotta. Yläikärajaa ei ole.

Ratsastajan ikäraajat kilpailutoiminnassa

Harjoitus- ja seurakilpailuissa ei ole osallistumiseen vaikuttavia ikärajoja.

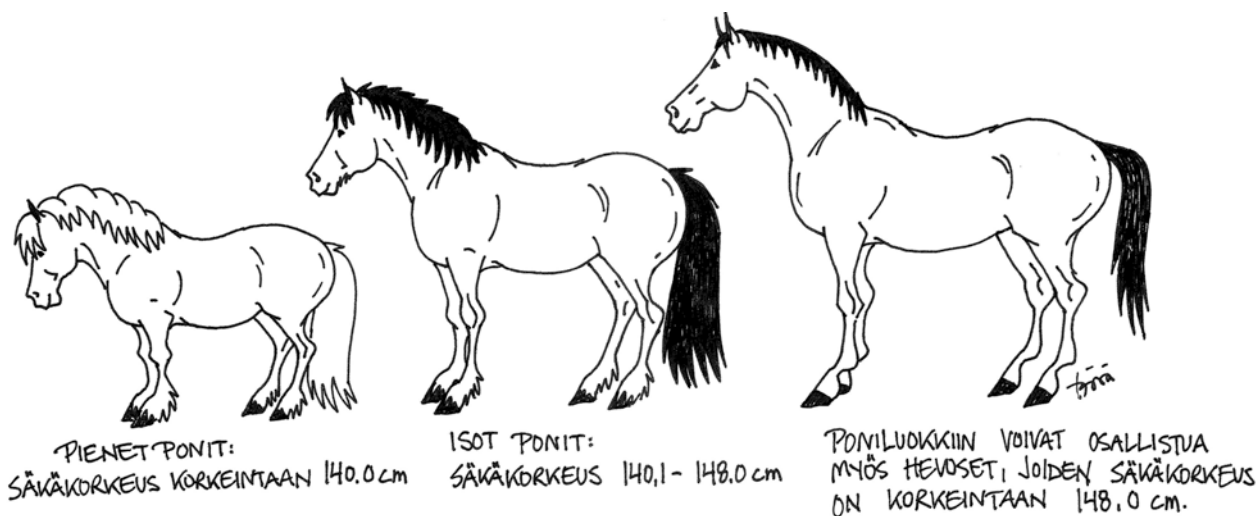
Aluekilpailuissa ratsastajan alaikäraja poniluokissa on 8 vuotta ja hevosluokissa 10 vuotta, paitsi kenttäratsastuksessa poniluokissa 10 vuotta ja hevosluokissa 12 vuotta.

Kansallisissa este- ja kouluratsastuskilpailuissa poniratsastajien alaikäraja on 10 vuotta ja kenttäkilpailuissa 12 vuotta. Ratsastaja voi kilpailla hevosilla sen vuoden alusta, jolloin hän täyttää 14 vuotta ja lisäksi lapsiratsastajille avoimissa luokissa.



Lisätietoja: Yleinen osa: 8 § Kilpailijan ikäraajat ja osallistumisoikeus

PONIN KOKO SEKÄ PONILUOKAT



Poniluokkiin voivat osallistua kaikki ratsut, joiden säkäkorkeus ei ylitä 148,0 senttiä. Niiden ei siis tarvitse olla ponirotuksia, vaan esimerkiksi suomenhevokset voivat osallistua poniluokkiin, kunhan ne vain ovat ponikokoisia. Vastaavasti yli 148 cm korkeat ponirotuksiset ponit eivät voi osallistua poniluokkiin.

Ponit jaetaan säkäkorkeuden mukaan kahteen ryhmään: isoihin poneihin, joita kutsutaan ryhmäksi I sekä pieniin poneihin, joita kutsutaan ryhmäksi II. Ryhmä I:n ponit ovat säkäkorkeudeltaan 140,1-148 cm. Ryhmä II:n ponit ovat säkäkorkeudeltaan korkeintaan 140.

Estekilpailuiden poniluokissa pienet ponit voivat hypätä niin sanotulla tasoituksella matalampia esteitä kuin isot ponit samassa luokassa. Tällöin kilpailukutsussa estekorkeus ilmoitetaan 70 cm, avoin tasoituksella, joka tarkoittaa, että pienille poneille osa esteistä lasketaan 60 senttimetriin.

Alue- ja kansallisten kilpailuiden avoimissa luokissa sarjavälit poneille lyhennetään, mutta estekorkeus on kaikille sama. Lisäksi poniratsukoille avoimessa luokassa voidaan helpottaa 4-6 estettä ryhmän II poneille, jos kutsussa on siitä maininta. Helpottaminen tarkoittaa, että esteitä lasketaan/lyhennetään noin 10 senttiä.

Kansallisissa kilpailuissa kaikilta poneilta vaaditaan hyväksytyt ponimittaajan antama mittaustodistus. Myös alue- ja seurakilpailuja varten poni on hyvä mitata ongelmalanteiden välttämiseksi, etenkin jos se on korkeudeltaan rajatapaus: joko melkein 148 senttiä korkea tai kun pienen ponin säkäkorkeus on lähellä 140 senttiä. Epäselvissä tapauksissa tuomariston puheenjohtaja voi pyytää toimittamaan ponin mittaustodistuksen jälkikäteen aluejaoston puheenjohtajalle.

Poni mitataan vuosittain ennen ensimmäistä kilpailua, kunnes se täyttää 8 vuotta, jolloin mittaustulos jää voimaan. SRL:lla on oikeus tarkistusmitata poni tämänkin jälkeen. Virallisten ponimittaajien nimet ja puhelinnumerot löytyvät SRL:n internetsivuilta.

Lisätietoja: Yleinen osa: 16 § Rekisteröinti
www.ratsastus.fi → kilpailutoiminta → kilpailuohjeet

VAKUUTUKSET KUNTOON

Kilpailija osallistuu kilpailuihin omalla vastuullaan. Kilpailun järjestäjä ei siis korvaa kilpailuissa hevoselle tai ratsastajalle tapahtunutta vahinkoa.

SRL:n jäsenillä on kuitenkin jäsenetuna tapaturmavakuutus, joka on voimassa ratsastukseen ja hevosten hoitoon liittyvissä tilanteissa, myös kilpailuissa sekä välittömillä matkoilla kilpailupaikalle tai tallille. Jäsenvakuutus korvaa ihmisen tapaturmasta aiheutuneita lääkäri- ja muita kuluja tiettyyn rajaan asti. Ottamalla nk. lisävakuutuksen voit nostaa korvaussummia sekä laajentaa korvaukseen piiriä. Lisävakuutus hankitaan SRL:n internetsivujen kautta.

Hevosen omistajat, ratsastajat ja hoitajat vastaavat itsensä tai hevosensa aiheuttamista vahingoista kolmannelle osapuolelle. SRL suosittelee vastuuvakuutuksen ottamista



SRL:N JÄSENYYKSISÄLTÄÄ TAPATURMAMAVAKUUTUKSEN. SEN LISÄKSI SRL SUOSITTELEE VASTUUVAKUUTUKSEN OTTAMISTA.

Lisätietoja: www.ratsastus.fi → liity jäseneksi → jäsenedut
Yleinen osa: 2 § Kilpailutoiminnan vastuut ja vakuutukset

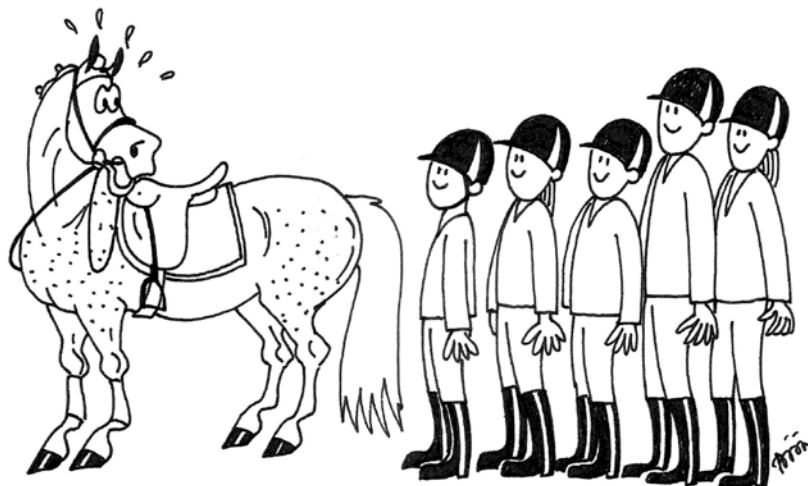
KILPAILUKELPOISUUS

Kilpailukelpoisuudella tarkoitetaan kilpailijan ja hevosen oikeutta osallistua kilpailuihin tai luokkaan kilpailusääntöjen ja kutsun perusteella. Kilpailija vastaa omasta ja hevosen kilpailukelpoisuudesta. Alle 15-vuotiaan kilpailijan ja hänen hevosensa kilpailukelpoisuudesta vastaa hänen huoltajansa.

Hevonen saa osallistua aluekilpailuihin 4-vuotiaana ja kansallisiin kilpailuihin 5-vuotiaana

Lisäksi kilpailusäännöissä on rajoituksia, kuinka moneen luokkaan ja starttiin hevonen voi kilpailupäivän aikana osallistua.

Hevosen osallistumista pohdittaessa on aina ajateltava sen parasta ja otettava huomioon monet seikat, jotka voivat vaikuttaa sen jaksamiseen. Esimerkiksi vieras paikka, kuljetus, aikainen kisapaikalle lähtö ja luokkien väliset pitkät odotusajat rasittavat hevosta. Kun lähdetään toiselle tallille kisoihin, kilpailupäivät tahtovat venyä pitkiksi sekä hevoselle



ALUE- JA KANSALLISISSA KILPAILUISSA HEVONEN SAA STARTATA KORKEINTAAN KAKSI KERTAA YHTENÄ KILPAILUPÄIVÄNÄ.

että ratsastajalle. Sen sijaan omalla tallilla järjestettävien kisojen helpoimmat luokat eivät yleensä rasita hevosta kohtuuttomasti, vaikka se osallistuisi niihin useampaan kertaan.

Kansallisella ja aluetasolla hevonen saa startata yhdessä luokassa vain kerran ja osallistua yhtenä kilpailupäivänä korkeintaan kahteen luokkaan. Aluekilpailujen helpoimmissa luokissa (esteet 100 cm tai alle, koulu Helppo C-B) hevonen voi startata kilpailupäivän aikana kaksi kertaa, myös samassa luokassa kahdella eri ratsastajalla lukuun ottamatta mestaruuskilpailuja. HUOM. Lajisäännöissä voidaan rajata osallistumista muutenkin, esim. kenttäratsastuskilpailuissa voi startata vain kerran.

Lisätietoja: Yleinen osa 7 § Kilpailija, 8 § Hevosen ikä, 17 § Kilpailukelpoisuus

KILPAILUKUTSU

Kilpailukutsulla tarkoitetaan kilpailun järjestäjän tiettyä kilpailua varten julkaisemia määräyksiä ja ohjeita. Siitä on selvittävä kaikki asiat, jotka kilpailijan pitää tietää kyseisestä kilpailusta. Kilpailusäännöissä mainittuja asioita ei tarvitse toistaa.

Käytännössä kutsussa mainitaan ainakin kilpailujen järjestäjä, kilpailupaikka ja -päivämäärä, kilpailujen alkamisaika, ilmoittautumismääräykset, kilpailun yhteyshenkilö sekä ratsastettavat luokat tietoineen. Luokista kerrotaan kilpailuohjelma tai arvostelu, maksut ja palkinnot sekä mainitaan, millaisille ratsukoille luokka on avoin.

Alueellisten ja kansallisten kilpailujen kilpailukalenterit julkaistaan internetissä Kilpailupalvelu KIPA:ssa (<http://kpa.ratsastus.fi>). Alueiden internetsivuilla julkaistaan seurakilpailuilmoituksia ja -kutsuja. Kilpailukalenteri on hyvä apu, kun ratsastaja laatii kauden valmennus- ja kilpailusuunnitelmaa.

Voit tutustua ratsastuskilpailujen esimerkkikutsuihin tämän sääntökoosteen liitteissä (liite 2 kouluratsastuskilpailukutsu, liite 3 esteratsastuskilpailukutsu).

Lisätietoja: Yleinen osa: 25 § Kilpailukutsu

YHTEISTYÖSOPIMUKSET JA MAINONTA

Jos kilpailija löytää yhteistyökumppanin kilpailu- ja valmennuskuluihin, solmitaan sopimus SRL:n, kilpailijan ja yhteistyökumppanin kesken.

Kilpailijan asuissa ja hevosen varusteissa olevista mainoksista on tarkat ohjeet kilpailusääntöjen yleisessä osassa. Säännöt on huomioitava myös silloin, jos kilpa-asuissa/-varusteissa on vaatemerkin omia logoja tms.

Lisätietoja: Yleinen osa: VI Yhteistyösopimukset ja mainonta
Sopimusohjat ja opastusta SRL:n toimistolta p. 09-2294 510.

KILPAILUIHIN JA LÄHTÖÖN ILMOITTAUMINEN

Kilpailukutsussa on mainittu kenelle, mihin päivämäärään mennessä ja missä muodossa ilmoittautumiset täytyy tehdä. Näitä ohjeita on syytä noudattaa huolella, sillä kilpailun järjestäjä ei ole velvollinen huomioimaan epäselviä tai puutteellisia ilmoittautumisia.

Kilpailuharjoituksissa ja seurakilpailuissa ilmoittautumiset toimitetaan kutsussa mainitulle henkilölle puhelimitse, sähköpostitse tai postitse. Joissain seuroissa kilpailuihin ilmoitetaan kirjoittamalla nimi ja tiedot tallin seinältä löytyvälle listalle.

Alue- ja kansalliset kilpailut löytyvät kisapalvelu KIPA:sta (<http://kipa.ratsastus.fi>), ja niihin ilmoitaudutaan sitä kautta. KIPA:n kautta ilmoittautuminen on mahdollista sen jälkeen kun ratsastajan kilpailulupa ja hevosen vuosimaksu ovat maksettu ja näkyvät KIPA:ssa. Maksujen näkymiseen KIPA:ssa menee noin viikko maksupäivästä.

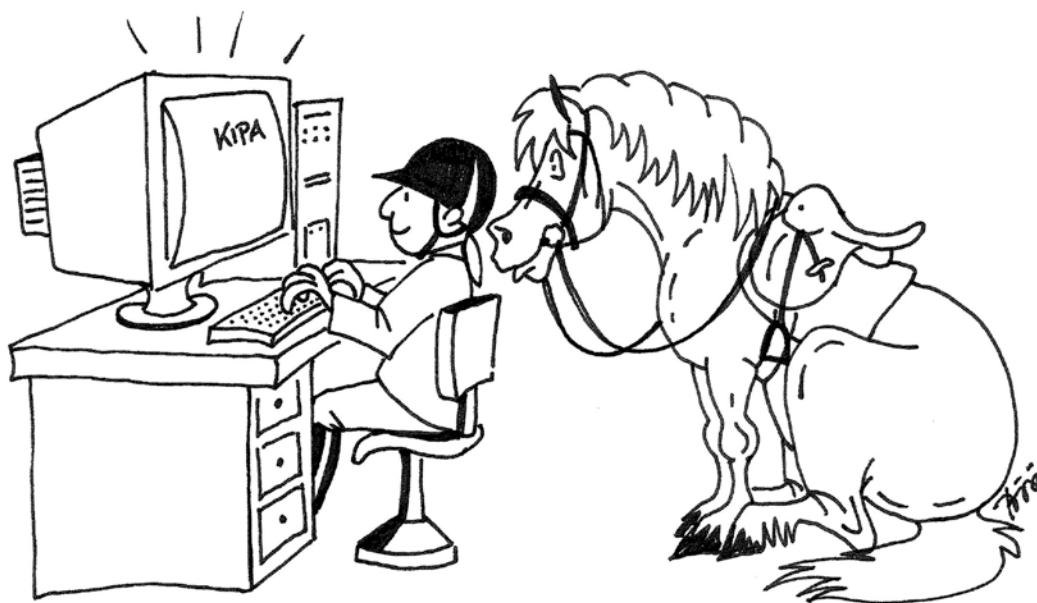
Ilmoittautumis- ja lähtömaksut maksetaan pienemmissä kilpailuissa yleensä kisapaikalla ennen luokan alkua. Alue- ja kansallisten kilpailujen maksut hoidetaan ilmoittautumisen yhteydessä verkkomaksu-ominaisuuden kautta Kipassa.

Jos kilpailija ilmoittautuu kilpailuihin ilmoittautumisajan jälkeen, sitä kutsutaan jälki-ilmoittautumiseksi. Jälki-ilmoittautuminen on mahdollista vain, jos kilpailukutsussa on siitä maininta. Jälki-ilmoittautuneet ratsastavat luokan ensimmäisinä. Jälki-ilmoittautumismaksu on yleensä suurempi kuin varsinainen ilmoittautumismaksu, usein kaksinkertainen. Koulu- ja kenttäratsastuskilpailuissa jälki-ilmoittautuminen ei yleensä ole mahdollista. Ilmoittautumisajan kuluessa kyseiseen kilpailuun ilmoittautuneet ratsas-

tajat ja hevoset voivat lisäksi aina halutessaan ilmoittautua saman kilpailun muihin luokkiin.

Kun kilpailija on hyväksyttävästi ilmoittautunut kilpailuihin, hän sitoutuu maksamaan ilmoittautumismaksut kaikista luokista, joihin hän on ilmoittautunut, vaikkei hän osallistuisikaan luokkaan. Mikäli hän peruu osallistumisensa ennen ilmoittautumisajan päättymistä, häneltä ei peritä ilmoittautumismaksua.

Esteratsastuskilpailuissa kilpailijan on varmistettava lähtönsä ilmoittautumalla kansliaan viimeistään tuntia ennen luokan alkua. Kilpailukutsusta voi tarkistaa, kuinka lähdönvarmistus kyseessä olevaan kisaan tapahtuu. Lähdönvarmistus tehdään, jotta lähtölistat saadaan varmistettua, ja kilpailu on sujuva.



KILPAILUPALVELU KIPA:SSA VOIT SELATA KILPAILUKALENTERIA,
KUTSUJA SEKÄ TULOKSIA. MYÖS ILMOITTAUTUMISET HOITUVAT
NÄPPÄRÄSTI SITÄ KAUTTA. KIPA:N OSOITE ON
[HTTP://KIPA.RATSASTUS.FI](http://kipa.ratsastus.fi)

Lisätietoja: Yleinen osa: 27 § Ilmoittautuminen, 28 § Jälki-ilmoittautuminen

LÄHTÖJÄRJESTYS

Luokkien lähtöjärjestys on arvottu. Jälki-ilmoittautuneet lähtevät pääsääntöisesti luokas-
sa ensimmäisinä.

Lisätietoja: Yleinen osa: 35 § Lähtöjärjestys

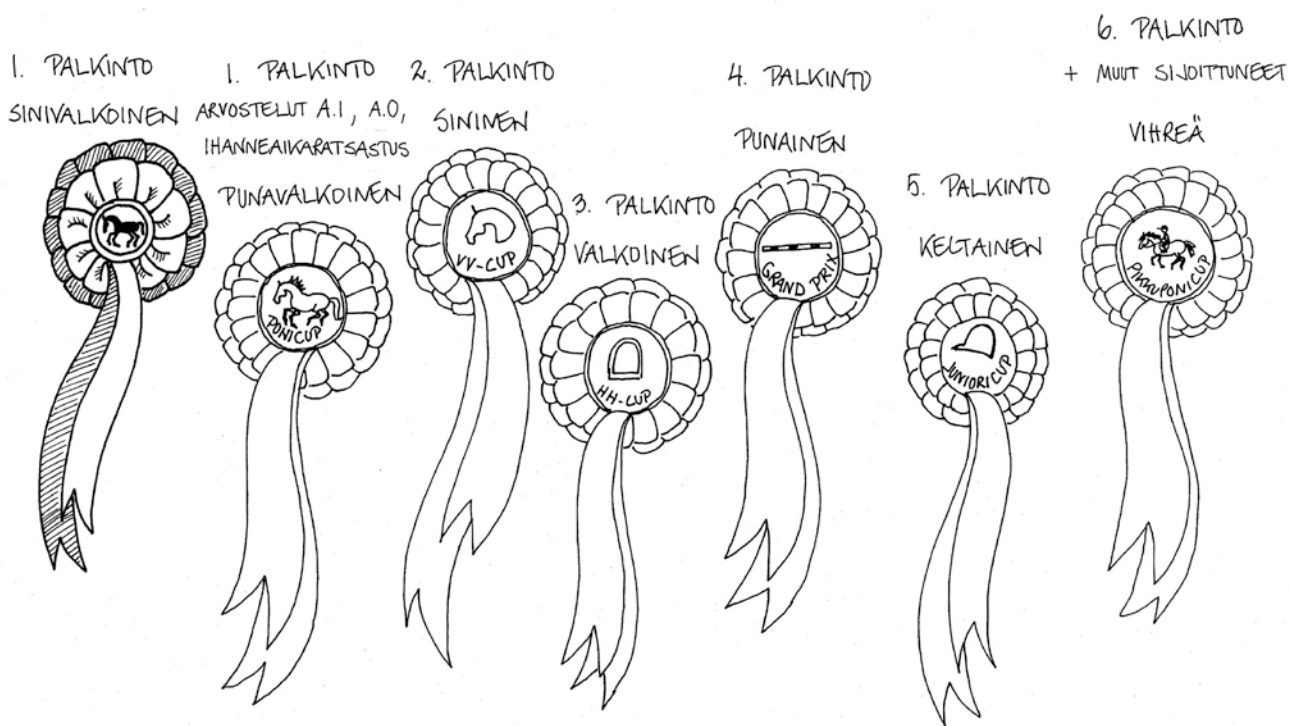
SIJOITTUNEET JA RUUSUKKEET

Jokaisessa kansallisten ja aluekilpailujen luokassa palkitaan voittaja ja tietty määrä sijoittuneita. Tätä menetelmää noudatetaan yleensä myös seurakilpailuissa. Sijoittuneiden määrä riippuu luokkaan osallistuneiden määrästä.

vähintään kolme	1
4-8	2
9-12	3
13-16	4
17-20	5

sekä sen jälkeen aina yksi sijoittunut kutakin alkavaa neljää osallistunutta kohden.

Vain hyväksytyt suorituksen tehnyt kilpailija voi sijoittua.



Lisätietoja: Yleinen osa: 31 § Sijoitus

PALKINNOT JA PALKINTOJENJAKO

Ratsastuskilpailuissa voidaan jakaa esine- ja kunniapalkintoja sekä rahapalkintoja. Kunnia- ja esinepalkinnot kuuluvat kilpailijalle, ruusuke ja rahapalkinto hevosien omistajalle ellei erikseen ole muuta sovittu. Rahapalkinnot merkitään kilpailukutsuun kunkin luokan kohdalle sulkuihin seuraavan esimerkin mukaisesti: (100, 70, 50, 35, 25, 20...). Kolme pistettä viimeisen summan perässä tarkoittaa, että edeltävä summa jaetaan kaikille lo-



puille sijoittuneille. Esteratsastuksen arvosteluissa A.0 ja A.1, joissa tulee usein paljon ykkössijoja, ilmoitetaan kokonaispalkintosumma, maksimipalkinto ja minimipalkinto. Esimerkiksi: (100 €, max. 40, min. 10).

Palkintojenjako tapahtuu yleensä välittömästi luokan jälkeen tulosten selvittyä. Palkintojenjakoon osallistutaan ratsain tai kilpailun järjestäjän antamien ohjeiden mukaisesti. Palkintojenjaossa palkintojenjakajat kiinnittävät vasemmalle puolelle hevosen suitsiin ruusukkeen ja kättelevät ratsastajaa.

Palkintojenjakoa seuraa kunniakierros, joka ratsastetaan oikeaan kierrokseen, kun siihen annetaan lupa kuulutuksella ”Kunniakierros oikeaan, olkaa hyvä”. Kunniakierros suoritetaan useimmiten laukassa, ja sitä johtaa voittajaratsukko, jonka jälkeen muut seuraavat sijoittumisjärjestyksessä. Muista turvallisuus myös kunniakierroksen aikana eli pidä hevonen hallinnassasi, muista riittävä turvaväli muihin ratsukoihin ja poistu kentältä käynnissä.

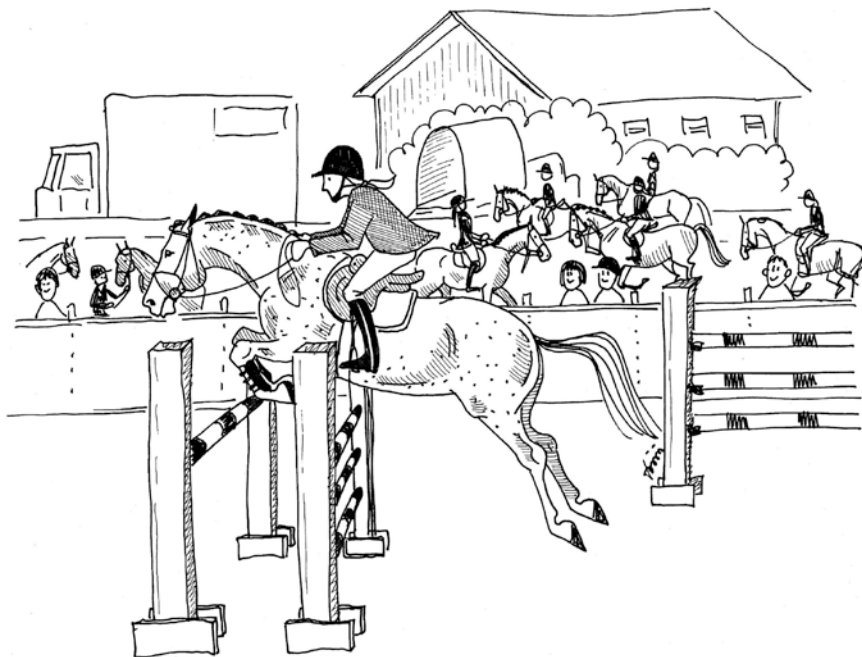
Raha- ja esinepalkinnot luovutetaan ratsastajalle heti palkintojenjakotilaisuuden päätyttyä tai pankkitilille, jos kutsussa niin mainitaan. Alue- ja kansallisissa kilpailuissa rahapalkinnot maksetaan kilpailijan ilmoittautumisen yhteydessä ilmoittamalle tilille.

Lisätietoja: Yleisen osan yhteiset määräykset: 32 § Palkinnot

KILPAILUPAIKALLA KÄYTTÄYTYMINEN

Kilpailupaikalle saavuttaessa auto pysäköidään kilpailunjärjestäjän osoittamalle paikalle. Ilmoittautumisen vahvistus hoidetaan kilpailukansliassa. Samalla sieltä saa käsiohjelmia tai lähtöluetteloita, joiden avulla on kätevää seurata kilpailun etenemistä.

Hevosten käsittelemisessä kilpailupaikalla on huomioitava erityisesti turvallisuus ja hyvät hevostaidot. Kilpailualueella hevosta liikutetaan vain hevosille varatuilla alueilla ja suitittuna. Aluetasolta alkaen hevosella pitää olla varusteisiin kiinnitettävät numerolappu näkyvissä aina, kun hevonen liikkuu tallin tai kuljetusvälineen ulkopuolella.



Kun kilpailijat, kilpailunjärjestäjät, katsojat ja muut kilpailupaikalla olevat ihmiset käyttävät ystävällisesti ja muut huomioiden, saadaan kilpailutapahtumasta miellyttävä.

Kilpailusäännöissä on määritelty epäurheilijamaiseksi käytökseksi epäasiallinen arvostelu, törkeä kielenkäyttö, väkivalta, alkoholinkäyttö sekä tupakointi ratsastusallasissa. Hyvään kilpailukäytökseen ei myöskään kuulu lahjonta, vedonlyönti omasta kisasta, sääntökikkailu tai tuloksista etukäteen sopiminen.

Kilpailuista voi oppia paitsi kilpailemalla, myös muiden suorituksia seuraamalla. Katsojana anna kilpailijoille suoritusrauha ja vältä suorituksen aikana ylimääräistä liikkumista, äänekkästä juttelua, sateenvarjon avaamista ja muuta tekemistä, joilla voi olla vaikutusta kilpailusuoritukseen. Suorituksen päätteeksi taputtaminen ja muu kannustaminen on suotavaa ja sallittua.

Kilpailujen päätteeksi ennen pois lähtöä on kohteliasta käydä kiittämässä kilpailunjärjestäjiä.

Jos ratsusi on hapan muita hevosia kohtaan ja potkii herkästi, sen häntään voi sitoa pienen punaisen rusetin. Silloin muut ratsastajat ja esimerkiksi verryttelyalueen valvojat tietävät olla erityisen varovaisia hevosesi kohdalla. Samoin muista itse varoa hevosia, joiden hännässä on punainen rusetti varoituksena potkuvaarasta.



PUNAINEN RUSETTI HÄNNÄSSÄ ON MERKINÄ SIITÄ, ETTÄ HEVONEN SAATTAA POTKIA. MUISTA JÄTTÄÄ RIITTÄVÄ TURVAVÄLI RUSETTIHÄNTIIN.

Lisätietoja: 59 § Sääntörikkomukset, 19.3 Punainen nauha hännässä

SÄÄNTÖJEN RIKKOMINEN JA RANGAISTUKSET

Sääntöjen rikkomisesta voidaan rangaista kilpailijaa, hevosen omistajaa tai avustajaa. Eri rangaistuksia ovat huomautus, keltainen kortti, punainen kortti (=kilpailusta sulkeminen), rikesakko, sakko ja kilpailija- tai toimitsijakielto.

Päätökset lievemmistä sääntörikkomuksista tekee tuomaristo kilpailupaikalla. Suuremmat sääntörikkomukset käsittelee SRL:n kurinpitolautakunta, joka voi ottaa myös uudelleen arvioitavaksi tuomariston päätöksiä.

Lisätietoja: Yleinen osa: 57 § Sääntöjen rikkominen, 59 § Rangaistukset

VASTALAUSE

Kilpailija tai hevosen omistaja voi tehdä yleisissä säännöissä mainittujen aikarajojen puitteissa kirjallisen vastalauseen, kun katsoo, ettei kilpailuissa ole menetelty sääntöjen mukaisesti. Jos kilpailija tai hevosen omistaja on alaikäinen, tulee vastalauseen tehdä hänen huoltajansa. Vastalausemaksu on 20 euroa, joka palautetaan, jos vastalause hyväksytään. Näyttövelvollisuus on vastalauseen esittäjällä. Koulutuomarin antamasta arvostelusta ei voi esittää vastalauseita.



Lisätietoja: Yleinen osa: 60 § Vastalause

HEVOSEN SUOJELU

Hevosen sopimaton kohtelu on kielletty kaikkialla, niin kilpailupaikalla, valmennuksissa kuin harrastusratsastuksessakin. Sopimatonta kohtelua on esimerkiksi tahallinen kivun aiheuttaminen, väkivallan käyttö ja hoidon laiminlyönti. Esimerkkejä sopimattomasta kohtelusta ovat raipan kohtuuton käyttö tai muu lyöminen, kannusten tai pohkeiden liiallinen käyttö, hevosen suun repiminen kuolaimilla, selvästi väsyneellä tai sairaalla hevosella ratsastaminen ja hevosen jättäminen ilman riittävää ruokaa, juomaa tai liikuntaa. Kiellettyjä asioita ovat raipan käyttö rangaistuksena sekä raippa pystyssä ratsastaminen. Sopimattomaksi kohteluksi luetaan myös se, että ratsastaja hyppää vielä suorituksen



jälkeen useita hyppyjä. Myöskään hillitön hevosen kannustaminen, huutaminen, ki-roileminen tai muu sopimaton kielenkäyttö eivät kuulu asialliseen hevosen kohteluun.

Kilpailuissa tapahtuneesta hevosen sopimattomasta kohtelusta ilmoitetaan kilpailun tuomaristolle, muulloin ilmoitus tehdään Suomen Ratsastajainliitolle. Sopimattomasta kohtelusta voidaan rangaista esimerkiksi sakolla tai kilpailukiellolla.

HEVOSEN SOPIMATON KOHTELU ON KIELLETTY NIIN KILPAILUPAIKALLA, VALMENNUKSISSA KUIN HARRASTUS-RATSASTUKSESSAKIN.

Lisätietoja: Yleinen osa 48 § Hevosen sopimaton kohtelu

LÄHTÖOIKEUDEN EPÄÄMINEN

Kilpailun tuomaristo ja eläinlääkäri voivat evätä ratsukolta lähtöoikeuden, mikäli heidän mielestään hevonen ei voi sen kunnan tai osaamisen perusteella osallistua lähtöön. Lähtöoikeus voidaan evätä myös silloin, kun suorituksen jatkaminen voi olla hevosen, ratsastajan tai yleisön turvallisuuden kannalta riskialtista tai kun kilpailijan koko ei ole suhteessa ponin kokoon.



KILPAILUN TUOMARI/ ELÄINLÄÄKÄRI VOIVAT EVÄTÄ LÄHTÖOIKEUDEN, JOS HEVOSTEN TAI IHMIEN TURVALLISUUS/ TERVEYS VOIVAT VAARANTUA KILPAILUUN OSALLISTUMISEN TAKIA.

Lisätietoja: Yleinen osa: 49 § Lähtöoikeuden epääminen

HEVOSEN LÄÄKITYS

Suomessa järjestettävissä ratsastuskilpailuissa noudatetaan Suomen eläinsuojelulakia ja -asetusta sekä muita viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, jotka koskevat hevosten hoitoa ja hyvinvointia. Hevosten kiellettyjen lääkeaineiden käyttöä Suomessa valvoo Eläinkilpailujen Antidopingtoimikunta.

Ratsastuskilpailujen tarkoituksena on mitata hevosten ja ratsastajien taitoja keskenään samanvertaisissa olosuhteissa ja omilla ansioilla. Siksi hevosen suorituskykyyn ei saa pyrkiä vaikuttamaan minkään virkistävän, kiihdyttävän, rauhoittavan, voimistavan, heikentävän, puuduttavan tai tulehdusoireita poistavan kemiallisen aineen, lääkkeen tai hoitoimenpiteen avulla. Doping-säännöt ovat voimassa aivan kaikissa ratsastuskilpailuissa. Tämä on syytä muistaa, jos hevosta on jouduttu lääkitsemään ennen kilpailuja. Annettujen lääkkeiden varoajat voi tarkistaa eläinlääkäriltä.

Lisätietoja: www.ratsastus.fi → kilpailut → ohjeet ja määräykset → dopingmääräykset, SRL lääkintäohje.

RATSASTAJAN LÄÄKITYS

Suomen Antidopingtoimikunta (ADT) neuvoo urheilijoita kiellettyjä ja sallittuja lääkeaineita koskevissa kysymyksissä sekä julkaisee Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa –kirjasta, joka löytyy myös ADT:n internetsivuilta www.antidoping.fi.

Samat doping-säännökset kuin muissakin urheilulajeissa ovat voimassa myös kaikissa ratsastuskilpailuissa sekä valjakkoajossa. Doping-rikkomuksista voi seurata muun muassa kilpailukielto. Jos joudut käyttämään jotain lääkettä, tarkista lääkäritä kilpailukelpoisuutesi.



DOPING-SÄÄNNÖT OVAT VOIMASSA
KAIKISSA RATSASTUSKILPAILUISSA.
TARKISTA ELÄINLÄÄKÄRILTÄ ANNET-
TUIJEN LÄÄKKEIDEN VAROAJAT.

Lisätietoja: www.antidoping.fi, Yleinen osa: 55 § Antidopingsäännöstö

Liite 1

YHTEYSTIETOJA

Suomen Ratsastajainliitto Ry

Radiokatu 20, 00093 SLU

www.ratsastus.fi

puh. 09-2294 510, fax. 09-149 6864

ratsastus@ratsastus.fi**SLU:N SPORTTIKAUPPA:**

puh. 09-3481 2544

puh. 09-3481 2266

sporttikauppa@slu.fi**SRL:n alueiden Internetsivut**

Alueiden Internet- sivuilta löydät muun muassa tietoa alueilla järjestettävistä kursseista, koulutuksista ja kilpailuista. Lisäksi sivuilta löytyy myös aluejaoston yhteystiedot.

www.ratsastus.fi/etela-suomiwww.ratsastus.fi/lounais-suomiwww.ratsastus.fi/kaakkois-suomiwww.ratsastus.fi/hamewww.ratsastus.fi/keski-suomiwww.ratsastus.fi/pohjanmaawww.ratsastus.fi/ita-suomiwww.ratsastus.fi/pohjois-suomi**Kilpailupalvelu KIPA**

KIPA: sta löydät alue- ja kansallisten kilpailujen tulokset ja kilpailukutsut. KIPA: n kautta voi myös ilmoittautua koulu-, este- ja kenttäratsastuskilpailuihin, sekä saada maksutiedot ratsun vuosimaksun maksamiseen.

<https://kipa.ratsastus.fi>**Suomen Antidopingtoimikunta ADT ry**

ADT:n sivuilla on muun muassa kiellettyjen ja sallittujen aineiden luettelon (urheilijaa koskeva)

www.antidoping.fi**Suomen Hippos ry**

Kaikki hevosten rekisteriin liittyvät asiat.

Tulkinkuja 3,

02650 Espoo

www.hippos.fihippos@hippos.fi

puh. 020-760 500

Liite 2

KOULURATSASTUSKILPAILUN ESIMERKKIKUTSU**Seurakilpailut su 28.3.2011**

Tervetuloa Ratsastusseura ry:n järjestämiin kouluratsastuksen seurakilpailuihin sunnuntaina 28.3.2011 alkaen klo 11.00 Isolle kartanolle

OHJELMA:

Luokka I Helppo C2: 2000 (avoin kaikille)

Luokka II Helppo B: K.N. Special (avoin kaikille)

Luokka III Helppo A:1 (avoin kaikille)

Erityismääräykset

1. **Ilmoittautumiset** tiistaihin 23.3.2011 mennessä ensisijaisesti sähköpostitse minna@minna.fi tai tekstiviestinä Minna, puh. 050-1112233.
2. **Peruutukset** torstaihin 25.3.2011 mennessä. Lähdönvarmistuksia ei tehdä erikseen.
3. **Luokkien lähtöajat** perjantaina 26.3. klo 18 - 20 numerosta 050-1112233. Kisojen aikataulu sekä ajo-ohje nähtävissä sivuillamme kisoja edeltävänä perjantaina.
4. **Lähtömaksut** on maksettava kilpailukansliaan ennen verryttelyn aloittamista. Lähtömaksu on 12 € ulkopuolisilta ja 7 € Ratsastusseuran jäseniltä.
5. **Kilpailukanslia** avataan tuntia ennen kilpailun alkamista, puh. 050-1112233. Kilpailut käydään hiekkapohjaisessa maneesissa. **Verryttely** maneesissa n. 6 ratsukon ryhmissä.
6. Palkinnot. Luokissa jaetaan sijoittuneille ruusukkeet ja esinepalkinnot.
7. Kilpailujen tuomarina Johanna H. Kilpailujen johtaja: Minna I. p. 050-1112233.
8. Kilpailupaikalla toimii hyvin varustettu kisakahvio!
9. Kilpailujen järjestäjä pidättää itsellään oikeuden muutoksiin.

Liite 3

ESTERATSASTUSKILPAILUN ESIMERKKIKUTSU

Kilpailukutsu

Tervetuloa X Ratsastusseuran järjestämiin esteratsastuksen aluekilpailuihin 1.5.2011 alkaen klo 9.00 X Tallille os. Tallitie 1, Tallila.

Luokka 1	80 cm 367.1 (A1/A2) avoin poniratsukoille (6+6+2) (20, 17, 12...)
Luokka 2a	90 cm 367.1 (A2/A2) avoin suomenhevosille (6+6+2) (20, 17, 12...)
Luokka 2b	90 cm 367.1 (A2/A2) avoin kaikille (6+6+2) (20, 17, 12...)
Luokka 3	100 cm AM5 avoin kaikille (6+6+2) (29, 20, 17, 12...)

Erityismääräykset

1. Ilmoittautumiset 23.4.2010 mennessä KIPAAan.
2. Kilpailuun otetaan jälki-ilmoittautumisia, jälki-ilmoittautumismaksut 12+6+2. Eläinlääkärimaksu 5 € / hevonen. Kaikki maksut maksetaan Kipassa. Varaudu esittämään hevosen rokotustodistus.
3. Mikäli ratsusi on poni, muista mainita ilmoittautumisen yhteydessä sen koko, pieni / iso. Sarjavälit muutetaan poneja varten tarvittaessa kaikissa luokissa.
4. Kilpailun johtaja Jaana Johtaja, tuomariston puheenjohtaja Pentti Puheenjohtaja, ratamestari Raija Ratamestari, stewardi Sari Stewardi ja turvallisuuspäällikkö Teuvo Turva.
5. Tiedustelut ja kanslian puhelinnumero 050 123 4567. Kanslia aukeaa klo 8.00.
6. Kilpailupaikkana ovat Tallin hiekkapohjaiset kentät, kilpailukenttä 60 x 40 m ja verryttelykenttä 25 x 50 m.
7. Kilpailupaikalla toimii seuran junnujen pitämä monipuolinen puffetti.

Tervetuloa!

Liite 4

KISAPALVELU KIPA:N KÄYTTÖOHJEET

KIPA-kisapalveluohjelma on kehitetty kilpailijoiden ja kilpailunjärjestäjien avuksi. Iloa ohjelmasta on myös muille ratsastuskilpailuista kiinnostuneille, jotka haluavat seurata kilpailujen tuloksia.

KIPA:ssa julkaistaan tiedot kaikista Suomessa järjestettävistä alue-, kansallisista ja kansainvälisistä kilpailuista. Alue- ja kansallisiin koulu-, este- ja kenttäratsastus- sekä valjakkoajokilpailuihin ilmoittautuminen tapahtuu ensisijaisesti KIPA:n kautta. KIPA:sta löytyvät lisäksi useimpien hevosten vuosimaksun maksuohjeet viitenumeroineen ja tilitietoineen. Seura- ja harjoituskilpailuja KIPA:sta ei löydy.

KIPA-kisapalveluun pääset SRL:n internetsivujen www.ratsastus.fi kautta klikkaamalla oikeassa yläkulmassa olevaa Kisapalvelu KIPA –linkkiä tai suoraan osoitteella <https://kipa.ratsastus.fi>.

Kilpailukutsujen ja –tulosten selaaminen

- Valitse KIPA:n etusivulta minkä tasoisia ja minkä lajin kilpailuja haluat selata. Klikkaa valitsemaasi.
- Jos selaat aluekilpailuja, valitse vielä se alue, jonka kilpailuja haluat katsoa.
- Näytölle tulevat hakemasi tyypin kilpailut aikajärjestyksessä. Oranssilla pohjalla ovat kilpailut, joiden kilpailukutsua ei ole vielä julkaistu, vihreällä kilpailut, joiden kutsu on julkaistu, ja valkoisella kilpailut, joiden tulokset on julkaistu.
- Klikkaa kilpailun otsikkoa, jolloin näet kilpailun tiedot.
- Ilmoittautumisia voit katsoa klikkaamalla kilpailun tiedot –kohdasta. Jos valitset ”Ilmoittautuneet luokittain”, sivulle tulee allekkain kunkin luokan ilmoittautuneet aakkosjärjestyksessä. Jos puolestaan valitset ”Kaikki ilmoittautuneet” tulee sivulle lista kaikista ilmoittautuneista aakkosjärjestyksessä.
- Lähtöjärjestyksiä pääset katsomaan linkistä ”Lähtöjärjestys” sen jälkeen, kun kilpailun järjestäjä on siirtänyt lähtölistan KIPA:an. Lähtöjärjestys selviää vasta ilmoittautumisajan päätyttyä järjestäjän ilmoittamana ajankohtana.
- Tuloksia selatessasi valitse ”Kaikki tulokset”, jolloin sivulle aukeavat kaikkien luokkien tuloslistat allekkain. Jos valitset ”Tulokset luokittain” sinun täytyy vielä aukeavalta sivulta klikata haluamasi luokan kohdasta ”Tulosluettelo”. Tuloksia tulostettaessa kannattaa käyttää sivun alalaidassa olevaa tulostin-painiketta.

Ilmoittautuminen kilpailuihin

KIPA:ssa ilmoittaudutaan alue- ja kansallisiin kouluratsastus-, esteratsastus-, kenttäratsastus- sekä valjakkoajokilpailuihin. Vuoden 2011 alussa on Kipassa otettu käyttöön nk. verkkomaksujärjestelmä. Kun ilmoittaudut kilpailuun, niin kaikki maksaminen tapahtuu verkkopankin kautta. Kilpailun loputtua saat mahdolliset palkintorahat suoraan omalle tilillesi. Mikäli jätät jostain syystä kilpailusta pois tai vaihdat luokkaa, niin järjestelmä palauttaa tilillesi ylimääräiset maksut tai vastaavasti ostoskoriisi tulee maksettavia maksuja esim.

jälki-ilmoittautuessasi toiseen luokkaan. Poisjääntien palautukset tapahtuvat sääntöjen mukaan. Lue kutsu ja tarkemmat Kipan ilmoittautumishjeet huolellisesti.

- Kirjautu KIPA:n etusivulla sisään KIPA-kisapalveluun. Kilpailulisenssin numero on sama kuin jäsennumerosi. Jäsennumeron löydät jäsenkortistasi. Kirjautuminen on mahdollista vain alue- tai kansallisen lisenssin lunastaneille. Lisenssin täytyy näkyä maksettuna SRL:n jäsenrekisterissä ennen kuin kirjautuminen onnistuu.
- Täytä lomakkeeseen tarvittavat tiedot. Saat antamaasi sähköpostiosoitteeseen vahvistuksen ilmoittautumisesta. Valitse luokat, joihin osallistut. KIPA laskee automaattisesti ilmoittautumisen loppusumman, joka koostuu luokkakohtaisista maksuista sekä mahdollisista eläinlääkäri- ja turvallisuusmaksuista. Lisäksi joissain kilpailuissa on mahdollista valita järjestäjän tarjoamia lisäpalveluja kuten esimerkiksi sähköpaikka tai päiväkarsina.
- Tallenna.
- Tarkista maksut.
- Jos haluat ilmoittautua useammalla hevosella, niin valitse Vahvista ja jatka ilmoittautumisia. Jos ilmoittaudut vain yhdellä hevosella, niin valitse Vahvista ja maksa tämä ilmoittautuminen.
- Ostoskorisi vieressä on ilmoitus maksamattomista suorituksista.
- Maksaminen valitse online-maksutapa.
- Kirjautu pankkitunnuksillasi verkkopankkiin.
- Vahvista maksu turvaluvulla.
- Ostoskorista voit tarkistaa maksamattomia sekä maksettuja kilpailumaksuja.
- Mikäli kilpailijalla on rästimaksuja, nämä tulevat automaattisesti maksuun seuraavalla kerran ilmoittautumisia maksettaessa.

Hevosien vuosimaksu

Kisapalvelu KIPA:sta voi hakea hevosten vuosimaksujen maksutietoja sieltä löytyville hevosille.

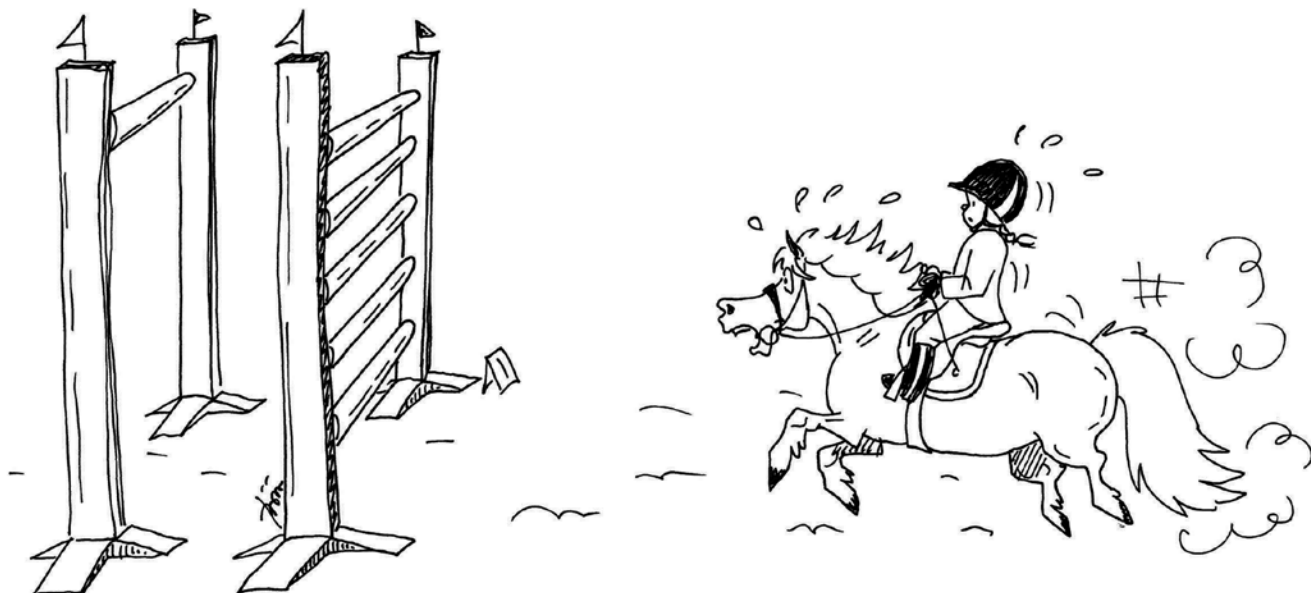
- Klikkaa KIPA:n etusivulla ”Ratsujen vuosimaksut”.
- Hae haluamasi hevonen joko rekisterinumerolla tai nimellä. Nimihakuun riittää myös alkuosa hevosen nimestä, jolloin se hakee kaikki hevoset, joiden nimen alussa kirjoittamasi teksti esiintyy. %-merkillä voi määrittää nimihakua tarkemmin: esimerkiksi haulilla %valo% KIPA etsii kaikki hevoset, joiden nimen alussa, välissä tai lopussa sana ”valo” esiintyy. Prosenttimerkkejä kannattaa käyttää erityisesti silloin, jos hevosen nimessä on pisteitä, heittomerkkejä tms., jotka voivat hankaloittaa hevosen löytymistä KIPA:sta.
- Valitse hakutuloksesta haluamasi hevonen ja klikkaa sen nimeä hakeaksesi sen tiedot näytölle.
- Hevosen tiedoissa on ilmoitettu sen SRL:n pankkitilin numero, jolle vuosimaksut maksetaan, sekä hevosen henkilökohtainen viitenumero, jota on ehdottomasti käytettävä maksettaessa, jotta maksu kohdistuisi oikein.
- Kun vuosimaksu on maksettu oikein, hevosen tietoihin tulee viikon kuluessa merkintä suorituksesta maksusta.
- Hevosen vuosimaksun maksamisesta on hyvä säilyttää pankin kuitti maksusta.

Ratsukon kilpailutulokset

- Ratsun tiedoissa on ”Ranking”-painike, jonka takaa voi selata sen kuluvaan kauden kisatuloksia lajeittain. Tulokset päivittyvät hevosien tietoihin viiveellä.
- Omat tietonsa pystyy tarkastamaan sisäänkirjautumisen jälkeen sivun alareunan linkistä ”Raija Ratsastaja –kilpailija” klikkaamalla. Omissa tiedoissa on myös Ranking-painike, josta klikkaamalla voi katsoa omat kuluneen kauden tuloksensa. Tulokset päivittyvät viiveellä.
- Edellisten kausien tulokset löytyvät KIPA:n etusivun ”Tulostilastot”-linkeistä. Sieltä voi hakea tuloksia esimerkiksi hevosien tai ratsastajien nimellä. Edellisten kausien kilpailukalenterit ja kisa-kohtaiset tulokset puolestaan löytyvät ”Kilpailukalenteri vuosilta 2002-XX” -linkistä.

Alueranking

- Ratsastajat ja hevoset saavat alueranking-pisteitä sijoituessaan alueluokassa.
- Pisteitä saa alueluokista ympäri Suomen, ei vain oman alueen kisoista.
- Esteratsastuksessa pisteitä saa 90 cm (ponit 70/80) luokista alkaen, kouluratsastuksessa helppo C luokista alkaen.
- Alueet julkaisevat aluerankingtilastot vuoden vaihteessa. Tilastojen esittämistavassa voi olla eroa alueiden välillä.



Jos sinulla on ongelmia KIPA:n käyttämisessä, ota yhteys oman alueesi aluesihteriin.

KOOSTE SRL:N KOULURATSASTUSSÄÄNNÖISTÄ

Tähän vihkoseen on poimittu keskeisimpiä kohtia virallisista kouluratsastuksen kilpailusäännöistä. Kieliasua on myös helpotettu, ja mukaan on liitetty tietoa kilpailuja koskevista toimintatavoista.

Tähän koosteeseen poimittujen sääntöjen lisäksi kouluratsastuskilpailuja koskevat myös monet muut säännöt. Koosteen säännöillä pärjätät kuitenkin useimmissa kilpailutilanteissa ja selviät aluelupakokeesta. Mielenkiinnon ja kokemuksen karttuessa kannattaa tutustua myös virallisiin kouluratsastussääntöihin.

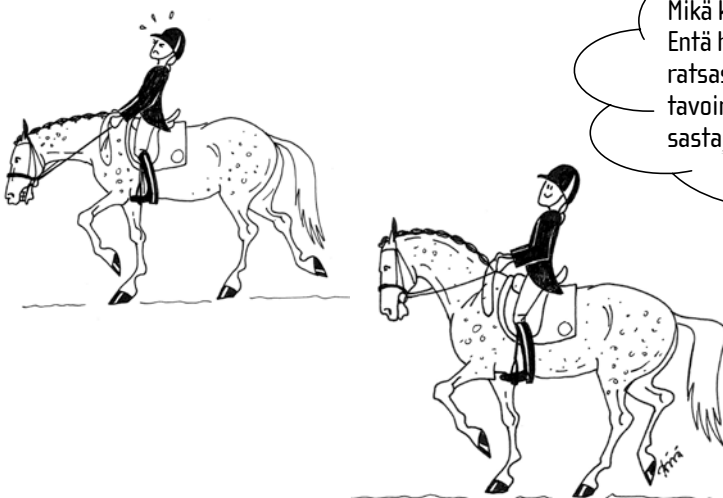
KOULURATSASTUKSEN TARKOITUS

Kouluratsastuksen tarkoitus on kehittää järjestelmällisesti hevosen lihaksistoa ja koko olemusta, niin että se on miellyttävä ratsastaa. Ratsastajan suoritusta arvioitaessa huomioidaan taito, hevosen hallinta, tekniset valmiudet sekä apujen käytön moitteettomuus. Tavoitteena on saada hevosesta notkea, luottavainen, kuuliainen, eteenpäinpyrkivä, kestävä ja terve.

Nämä ominaisuudet näkyvät hevosen liikkumisessa: esimerkiksi askellajien puhtautena, liikkeiden lennokkuutena ja kuulaintuntuman pehmeutenä. Hevonen näyttää tekevän siltä vaaditut liikkeet halukkaasti ja vaivattomasti, ja se vastaa kuuliaisesti ratsastajan apuihin.

Erytisesti pyritään voimistamaan hevosen takaosan lihaksistoa ja siirtämään hevosen painoa pikkuhiljaa taaemmaksi. Kun hevonen kantaa suurimman osan omasta ja ratsastajan painosta takaosallaan, tavataan sanoa, että sillä on kevyt etuosa ja takaosa hyvin alla. Se lisää hevosen kestävyttä ja tekee sen myös mukavammaksi ratsastaa. Tämä vaatii vuosien työn.

Kun hevonen ei vielä liiku tasapainoisesti, sen muoto saattaa olla epävakaata ja sen voi olla vaikea ylläpitää tasainen tahti.



Mikä kouluratsastuksessa on mielestäsi mukavinta? Entä hyödyllisintä? Millaisia ominaisuuksia kouluratsastus vaatii hevoselta? Entä ratsastajalta? Millä tavoin voit kehittyä entistä paremmaksi kouluratsastajaksi?

Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 401. Kouluratsastuksen tarkoitus

KOULURATSASTUSOHJELMAT JA KOULURATA

Kouluratsastuskilpailuissa suoritetaan ohjelmia, jotka sisältävät erilaisia liikkeitä. Ohjelmat suoritetaan kouluratsastusradalla, joka on suorakaiteen muotoinen tasapohjainen alue. Radan koko on joko 20 x 40 metriä tai 20 x 60 metriä. Pidempi rata on nimeltään Rata A ja lyhyempi rata on Rata B. Kouluratsastusohjelmaan on merkitty kummalla radalla ohjelma ratsastetaan. Useimmiten helpot ohjelmat ratsastetaan lyhyellä ja vaativat ja vaikeat pitkällä kouluradalla. Radan ulkorajat merkitään matalalla aidalla.

Radan pisteet eli kohdat, joissa suoritetaan ohjelman mukaisia liikkeitä, merkitään kirjaimin. Kouluratsastusohjelmaan on merkitty minkä kirjaimen tai kirjainten kohdassa liike suoritetaan. Keskiviiva merkitään yleensä haravalla tai lanalla (kts. Liite 2 kouluratsastusratojen kirjaimet).

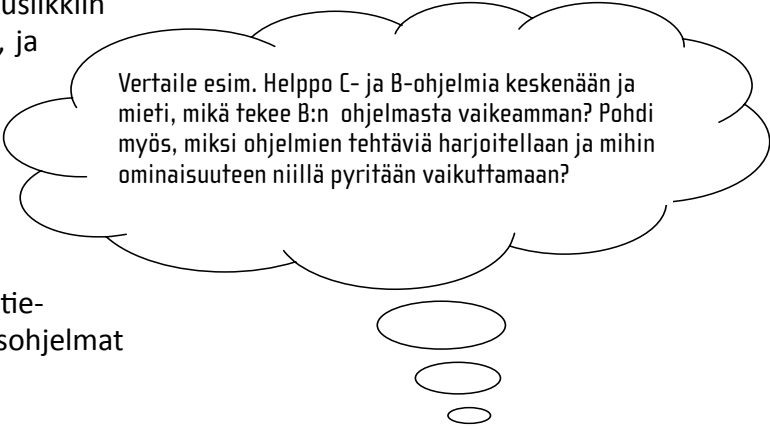
Ohjelmia ei esitetä vain kaikenlaisten kuvioden vuoksi, vaan niiden tarkoitus on järjestelmällisesti ohjata ratsukon harjoittelua ja auttaa arvioimaan ratsukon kehitysvaihetta. Kilpailutoimintaan osallistutaan siinä vaiheessa, kun ratsukko pystyy suorittamaan ohjelman vaatimat tehtävät hyvin. Harjoittelussa on silloin yleensä edetty jo seuraavalle vaatimustasolle.

Kouluratsastusohjelmat on jaettu niiden vaativuustason mukaan helppoihin, vaativiin ja vaikeisiin ja ne on vielä edelleen jaettu C-, B- ja A-luokkiin, joista C on helpoin ja A vaikein.

- Helppo C-tasoisissa ohjelmissa arvioidaan ensisijaisesti ratsastajan istuntaa ja vaikutusta hevoseen. Nämä ohjelmat on suunnattu nuorille hevosille tai kokemattomille ratsastajille. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota ratsastettavien teiden huolellisuuteen, hevosen tahtiin sekä ratsastajan ja hevosen tasapainoon.
- Helppo B-luokissa hevosen tulee liikkua peräänannossa ja kantaa itsensä vakaassa muodossa. Tahti pitää säilyä tasaisena kaikissa tehtävissä.
- Helpossa A:ssa hevosen odotetaan jo liikkuvan hieman jäntevämpänä. Se on siirtänyt painoa edellisiin ohjelmiin verrattuna enemmän takaosalle, ja sen etuosa on kevyt. Hevosen etupainoisuus heikentää suorituksen laatua helpoimmisakin luokissa.

Lisäksi kouluratsastuksessa kilpaillaan kür-luokissa. Niissä ratsastaja suunnittelee itse ohjelman ja esittää sen valitsemaansa musiikkiin sovitettuna. Kür-luokkia on eritasoisia, ja esityksen tulee sisältää kullekin tasolla määrättyt pakolliset liikkeet.

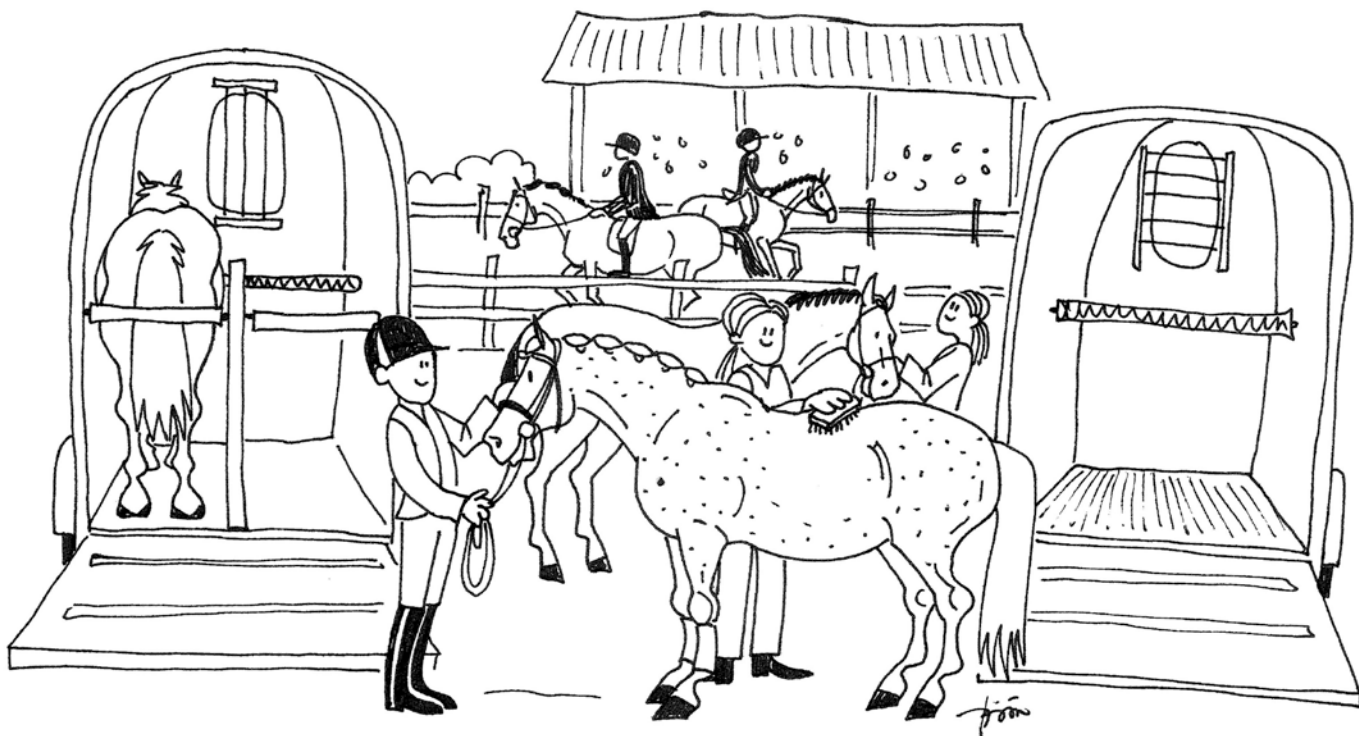
Kouluratsastusohjelmat julkaistaan Kouluratsastusohjelmat-vihkossa, jota voi tilata Suomen Liikunnan ja urheilun myyntipalvelusta (kts. yhteystiedot yleisen osan liite 1). Kouluratsastusohjelmat löytyvät myös SRL:n internetsivuilta.



Vertaile esim. Helppo C- ja B-ohjelmia keskenään ja mieti, mikä tekee B:n ohjelmasta vaikeamman? Pohdi myös, miksi ohjelmien tehtäviä harjoitellaan ja mihin ominaisuuteen niillä pyritään vaikuttamaan?

Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 421. Kouluratsastusohjelmat, 430. Ohjelman suoritus, 429. Rata ja radan merkitseminen sekä tuomariston sijoittaminen.

KILPAILUPÄIVÄN AIKATAULU



Kouluratsastuskilpailuissa yleensä kilpailuja edeltävänä päivänä julkaistaan aikataulu, josta selviävät ratsukkojen lähtöajat. Usein kilpailijat on jaettu esimerkiksi kuuden ratsukon ryhmiin, ja vain ryhmän ensimmäisen ratsukon lähtöaika ilmoitetaan. Seuraavat ratsastajat arvioivat oman lähtöaikansa ohjelman keston perusteella.

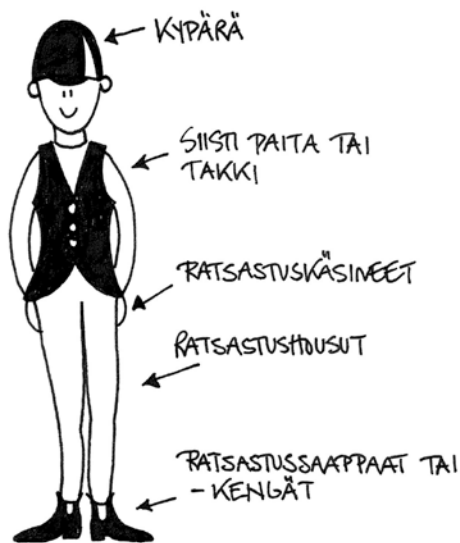
Aikataulu on usein nähtävillä internetissä, tai lähtöaikoja voi tiedustella kilpailukutsussa mainitusta puhelinnumerosta mainittuun aikaan. Tätä aikataulua pyritään kisoissa noudattamaan.

Jos olet ryhmäsi viimeisiä ratsukkoja, varaudu lähtemään kuitenkin myös hieman arvioimaasi aikaa aiemmin siltä varalta, että ryhmästäsi on jäänyt ratsukkoja pois.

Jos puolestaan jokaiselle ratsukolle on annettu oma lähtöaika kilpailunjärjestäjän taholta, ei ratsastajaa voida velvoittaa lähtemään ennen heille ilmoitettua kellonaikaa, vaikka esimerkiksi poisjääntien vuoksi kilpailut olisivatkin etuajassa.

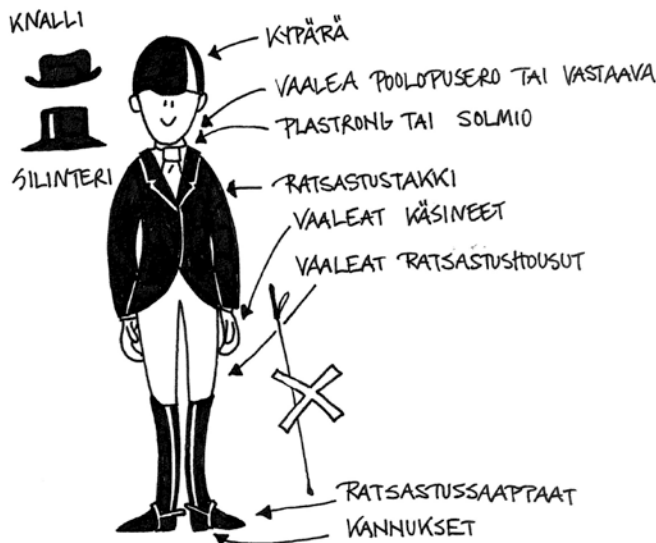
Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 424. Aikataulu

KILPAILUASU



Siisti kilpailuasua

Kilpailuharjoituksissa ja seurakilpailuissa sekä alueluokissa helppo C-tasolla kilpailuasuksi käy siisti asu. Aluetasolla siistiin asuun kuuluu vaaleat ratsastushousut, ratsastussaappaat tai –kengät ja sileävarritiset saappaanvarret ja siisti pusero sekä valkoiset tai ratsastustakin väriset hanskat ja kannukset. Väljät pusakat eivät ole suositeltavia, sillä silloin tuomari ei näe ratsastajan istuntaa ja ryhtiä riittävän hyvin.



Virallinen kilpailuasua

Virallinen kilpailuasua helpoissa luokissa kansallisella tasolla on: ratsastustakki (jonka alla voi olla turvaliivi), vaaleat housut, ratsastussaappaat tai –kengät ja sileävarritiset saappaanvarret, kypärä, vaaleat tai takinväriset käsineet, valkoinen/vaalea tai takinvärinen plastrong tai solmio, vaalea poolopusero tai vastaava sekä metalliset kannukset. Nivelsuitsitusta käytettäessä ratsastaja käyttää aina kypärää. Kypärän käyttöä suositellaan, mutta knallin tai silinterin käyttö on sallittu vaativista luokista ylöspäin, kun hevosella on kankisuitsitus.

Alle 18-vuotiaan ratsastajan tulee aina käyttää turvakypärää. Poniratsastaja saa kilpailla poniluokissa ilman ratsastustakkia sekä käyttäen ratsastussaappaiden sijaan ratsastuskenkiä. Poniratsastajan kannusten enimmäispituus on 15 mm, ja kannuksien tulee olla metalliset sekä typpäkärkiset. Poniluokissa kannuksien käyttö ei ole pakollista.

Avoimiin luokkiin osallistuvien poniratsastajien on käytettävä kannuksia, ratsastussaappaita sekä ratsastustakkia. Valekannukset ilman nuppia ovat sallittuja kaikissa luokissa.

Verryttelyalueella raippa voi olla, mutta muistathan, että radalla tai rataa kierrettäessä ei saa olla raippaa mukana!

Kouluratsastaja muistaa myös laittaa pitkät hiukset siististi kiinni. Ratsastajan varusteiden ylimääräistä koristelua tulee välttää.

Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 427. Kilpailuasua,
428. Satulointi ja suitsitus

SATULOINTI JA SUITSITUS

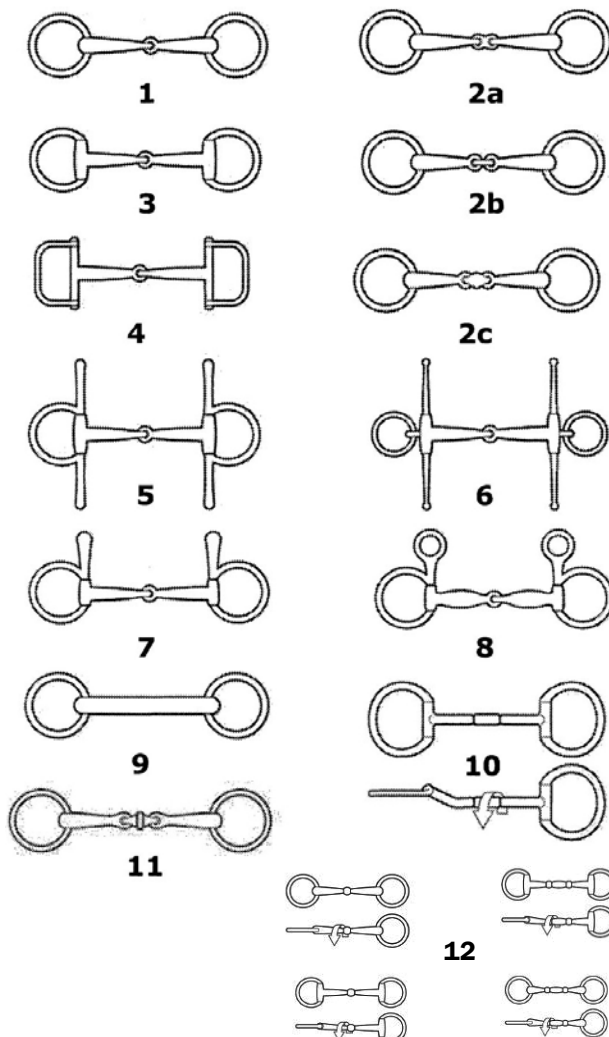
Kouluratsastuskilpailuissa hevosella kuuluu olla satula ja suitset. Lisäksi aluetasolta alkaen hevosella on oltava varusteisiin kiinnitettävä numeroalusta, jolla hevoselle voidaan määrittää numero 001-999. Hevoson numero on tulospalveluohjelman kyseiseen kilpailuun määrittämä numero. Numero on oltava hevoson varusteisiin kiinnitettynä aina, kun se liikkuu tallin/kuljetusvälineen ulkopuolella.

Helppo B ja sitä helpommissa luokissa ratsastetaan aina nivelkuolaimella. Avoimet helppo A –luokat voi ratsastaa joko nivel- tai kankisuitsilla, ellei ohjelmassa tai kutsussa toisin mainita. Poikkeuksena ovat junioreille avoimet helppo A -luokat, jotka ratsastetaan nivelillä. Lisäksi poniratsukot käyttävät nivelkuolainta kaikissa luokissa.

Kuolainten kaikkien osien täytyy olla metallia tai jäykkää muovia. Kumi- tai latexpäällysteiset kuolaimet ovat sallittuja. Nivelkuolain saa olla joko kaksi- tai kolmiosainen (ns. kolmiopala), mutta kolmiosaisen kuolaimen keskimmäisen osan on oltava pyörästetty reunoista.

Oheisesta kuvasta löytyvät sallitut nivelsuitsituksen kuolaimet. Eri mallien osia ei voi vapaasti yhdistellä keskenään, vaan kuolaimen on oltava kokonaisuudessaan hyväksytyn mallin mukainen. Nivelkuolaimen paksuuden pitää olla poni- ja avoimissa luokissa vähintään 10 mm. Kuolaimen paksuus mitataan suuosasta kuolainrenkaan läheisyydestä

Sallitut nivelsuitsituksen kuolaimet



1. Loose ring snaffle (perusnivelkuolain)
2. a, b, c Snaffle with jointed mouthpiece where middle piece should be rounded (kaksinivelinen kuolain)
3. Egg-butt snaffle(oliivirengasnivelkuolain)
4. Racing snaffle D-ring (D-rengasnivelkuolain)
5. Egg-butt snaffle with cheeks (varrellinen oliivirengasnivelkuolain)
6. Loose ring snaffle with cheeks (Fulmer) (varrellinen kuolain liikkuvalla (pyörivällä) renkaalla)
7. Snaffle with upper cheeks only (nivelkuolain, jossa vain ylävarret)
8. Hanging cheek snaffle (nivelkuolain, varsikiinnitys poskiremmiin)
9. Straight bar snaffle. Permitted also with mullen mouth and with eggbutt rings (suora kuolain. Myös kielentila sekä oliivi-renkaat sallittu)
10. Snaffle with rotating mouthpiece (nivel kiertyvällä suuosalla)
11. Snaffle with rotating middle piece (kolmipalainen, jossa kiertyvä rulla keskellä (WH Ultra)
12. Rotary bit with rotating middle piece. (Nivel- tai kolmipalainen kuolain, jossa kiertyvä rulla keskellä).

Kouluratsastuskilpailuissa hevosella ei saa käyttää apuohjia, kumitutteja, teddypehmuksia, suoja, pinteitä, korvatulppia eikä pääsääntöisesti myöskään huppua. Melulta suojaavat korvatulpat ovat sallitut palkintojen jaossa.

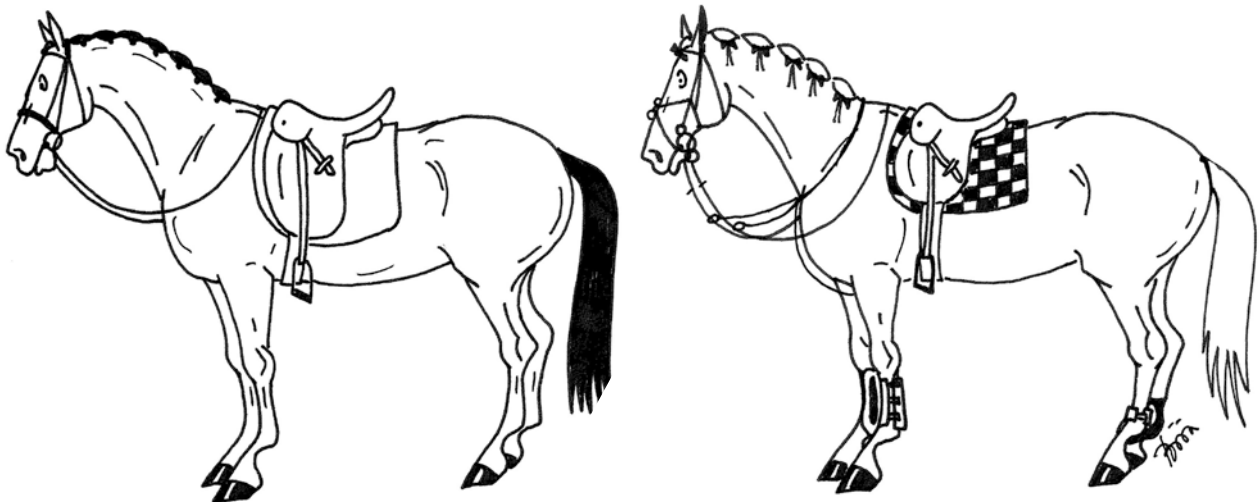
Kouluradalla tulee olla asiallinen. Hevosen koristelemine esimerkiksi nauhoilla tai ruseteilla onkin kilpailuissa kielletty. Lukuunottamatta potkivan hevosen merkiksi häntään sidottua punaista rusetta. Hännän ja harjan saa letittää.

Edellä mainitut varusteita koskevat säännöt ovat voimassa myös verryttelyalueella. Poikkeuksen tekevät suojat, pintelit ja raippa, jotka ovat verryttelyssä sallittuja.

Kouluratsastuskilpailuissa kilpailun järjestäjän edustaja tarkistaa suitsituksen heti kilpailusuorituksen jälkeen. Tällöin ratsastaja tai hevosen hoitaja avaa hevosen suun niin, että tarkasta näkee kuolaimen. Tällä tavalla toimien tarkastaja ei joudu koskemaan peräkkäin eri hevosiin, ja pienennetään tarttuvien tautien leviämiskä.

Jos ratsullasi käytetään tavallisesti sellaisia varusteita, joiden luvallisuudesta kilpailutilanteessa et ole aivan varma, selvitä asia ajoissa kouluratsastuksen virallisista kilpailusäännöistä. Hyvä periaate varusteiden luvallisuutta mietittäessä on se, että kaikki mitä ei ole sallittu, on kielletty.

Jos ratsullasi tavallisesti käytetty varuste, vaikkapa kuolain, on kouluratsastuskilpailuissa kielletty, kannattaa harjoittelu sääntöjen mukaisilla varusteilla aloittaa ajoissa ennen kilpailua.



KOULURATSASTUSKILPAILUISSA HEVOSEN TULEE OLLA SIISTI, MUTEI KORISTELTU. SATULAN JA SUITSIEN LISÄKSI HEVOSELLA EI SAA OLLA MUITA VARUSTEITA.

Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 428. Satulointi ja suitsitus

VERRYTTELY

Yleensä ratsastajat verryttelevät verryttelyalueella. Kilpailukuntoon laitetulle radalle ratsukko ei saa mennä ennen omaa suoritusvuoroaan. Poikkeuksen tekevät paikat, joissa tilaa on niukasti ja verryttely järjestetään ryhmissä kilpailuradalla.

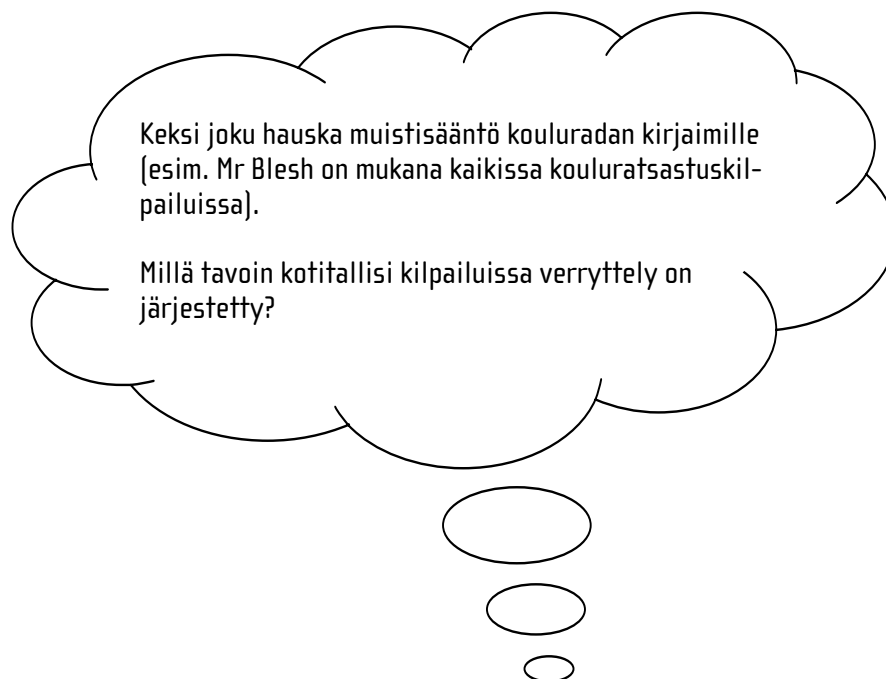
Kilpailijan pitää verrytellä hevosensa itse. Jos samalla hevosella kilpailee useampi ratsastaja, verryttelee kukin hevosensa omaa suoritustaan varten.

Juuri ennen suoritustaan ratsastaja saa kiertää kilpailuradan aitojen ulkopuolelta ratsain, jotta hevonen saa hetkisen aikaa tutustua kilpailupaikkaan. Varsinkin kokemattomat ja nuoret hevoset saattavat säikkyä kilpailukentän laidoilla istuvia tuomareita. Pyri silloin ratsastamaan pelottavan paikan ohi päättäväisesti, mutta rennosti. Radan kiertämiseen saa käyttää 90 sekuntia.

Jos radan kiertäminen ei ole mahdollista, voi kilpailija siirtyä radalle 90 sekunniksi ennen suorituksen alkua. Tällöin ratsukon tulee aloittaa suorituksensa radan sisäpuolelta.

Raippaa ei saa pitää mukana enää siinä vaiheessa, kun siirrytään verryttelyalueelta suoritusalueelle. Jos raippa jää käteen, seurauksena on virhepisteitä.

Verryttelykäytännöt vaihtelevat riippuen kisapaikasta ja olosuhteista, joten kysy asioista tarkemmin kilpailukansliasta.

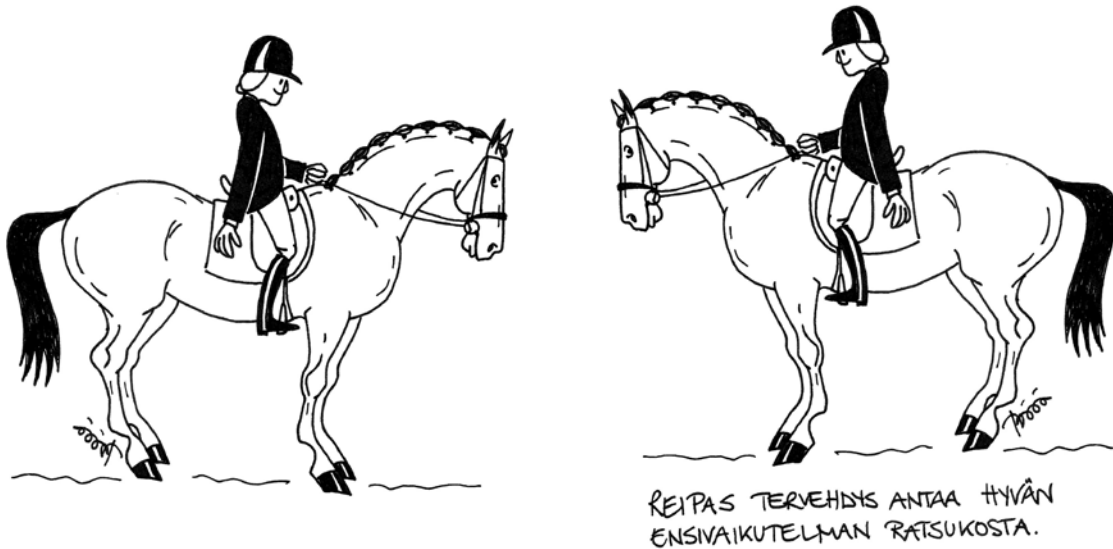


Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 429. Rata ja radan merkitseminen sekä tuomariston sijoittaminen

OHJELMAN SUORITTAMINEN

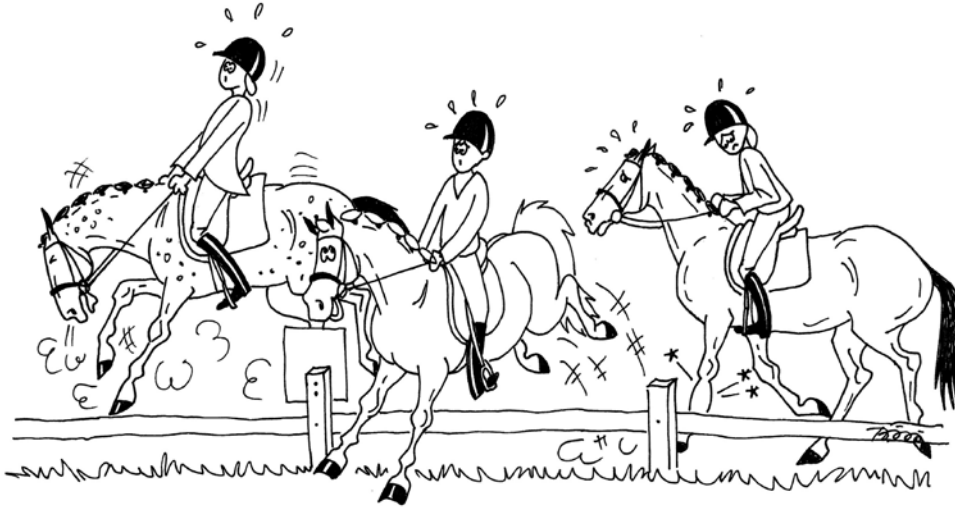
Suorituksen saa aloittaa, kun tuomari on noussut seisomaan ja antanut lähtömerkin viheltämällä pilliin tai kilisyttämällä kelloa. Tällöin ratsukolla on 45 sekuntia aikaa aloittaa. Lähtömerkin jälkeen portinavaaja avaa portin (pisteessä L), jolloin kilpailija voi ratsastaa sisään. Tällöin radalla ei enää saa ratsastaa ylimääräisiä kierroksia, vaan ratsukko aloittaa suoraan suorituksen.

Useimmiten kouluohjelmissa ensimmäinen suorituskohta on alkutervehdys. Ratsastaja tervehtii tuomaria ottamalla ohjat vasempaan käteen, viemällä oikean käden tarmokkaasti sivulle ja nyökkäämällä. Halutessa tervehdys voi tehdä myös toisinpäin eli ottaa ohjat oikeaan käteen ja viemällä vasemman käden sivulle. Hevosien tulee olla liikkumatta tervehdysajan. Tuomari tervehtii takaisin ja istuu, ja ratsukko jatkaa suoritustaan.



Ohjelma ratsastetaan aina ulkomuistista ja vaaditut tehtävät esitetään ratsastajan ollessa pisteen kohdalla. Jos ratsastaja ei etene ohjelman mukaisesti, tapahtuu väärinratsastus. Väärinratsastukseksi katsotaan liikkeen unohtaminen tai väärä suorituskohta, ohjelmaan kuulumattomien liikkeiden esittäminen ja ohjelmaan kuuluvan liikkeen oma-aloitteinen uusiminen. Tuomari huomauttaa väärinratsastuksesta yleensä pysähdysmerkillä, esimerkiksi puhaltamalla pilliin. Jos ratsastaja ei itse tiedä, minkä virheen on tehnyt ja kuinka hänen tulisi ohjelmaa jatkaa, hän pysähtyy odottamaan tuomarin ohjeita. Jos ratsastaja ei katso tarvitsevansa ohjeita, vaan muistaa mitä seuraavaksi pitää tehdä, hän saa jatkaa ohjelmaa omalla vastuullaan jäämättä odottamaan ohjeita.

Väärinratsastuksesta saa virhepisteitä ensimmäisestä virheestä -2 pistettä ja toisesta virheestä -4 pistettä. Kolmannesta virheestä suoritus hylätään. Vastaavasti myös muista virheistä esim. saapumisesta rataa ympäröivälle alueelle tai radalle raipan kanssa, vähennetään kustakin kaksi pistettä, mutta ne eivät kumuloidu, eivätkä johda hylkäämiseen. Myös maiskuttaminen tai muun ääniavun käyttäminen toistuvasti katsotaan kouluratsastuksessa vakavaksi virheeksi, josta saa virhepisteitä ja joka näkyy myös ratsastajan apujenkäyttöä koskevassa yleisarvosanassa. Virhepisteet vähennetään kunkin tuomarin antamista kokonaispisteistä.



KOULURATSASTUSKILPAILUISSA SUORITUS VOIDAAN HYLÄTÄ ESIMERKIKSI ONTUMISEN, NISKUROINNIN TAI KOULURADALTA POISTUMISEN TAKIA.

Kouluratsastuskilpailuissa kolmen virhepisteitä aiheuttaneen tapahtuman lisäksi hylkäämiseen johtaa hevososen ontuminen, turvallisuuden vaarantava tai yli 20 sekuntia kestävä niskurointi tai radalta poistuminen kokonaan kesken suorituksen. Myös putoaminen ja nurinratsastus aiheuttavat suorituksen hylkäämisen. Hylkäämiseen voi johtaa myös se, ettei ratsukko täytä ratsastettavan tason vaatimuksia, suoritus on vastoin hevososen hyvinvointia tai ratsukko ei saavu radalle annettuna lähtöaikana. Lähtöaikaan voi saada pätevästä syystä, kuten kengän irtoamisesta johtuen, muutoksen luokan päätuomarilta.

Hylätty ratsukko saa suorittaa ohjelmansa loppuun, ja tuomarit arvostelevat suorituksen paitsi tapauksissa, joissa hylkäys johtuu ontumisesta, niskuroinnista, ratsastajan putoamisesta tai muusta seikasta, joka voi vaarantaa hevososen hyvinvointia.

Ulkopuolisen avun vastaanottaminen on kielletty. Opettaja, valmentaja tai ystävä ei saa huudella ohjeita kilpailijalle suorituksen aikana. Jos ratsukko saa suoritukseensa positiivista vaikutusta ulkopuolisesta avusta, suoritus joudutaan hylkäämään riippumatta siitä, oliko ratsastaja pyytänyt apua vai ei.

Kouluratsastusohjelmilla ei kür-ohjelmia lukuun ottamatta ole enimmäisaikoja. Ohjelmiin merkityt suoritusajat ovat ohjeellisia.

Ensimmäiset kouluradat ovat vaikeita ratsastaa, sillä asiat seuraavat toinen toistaan nopeasti. Sinusta ehkä tuntuu, että et kerkiä kuin miettiä, minne mennä seuraavaksi. Kokemuksen karttuessa radoilla ehtii tekemään enemmän asioita.

Paljon huomiota kannattaa kiinnittää oikeisiin teihin, esimerkiksi huolellisiin kulmiin. Katso minne ratsastat, ja yritä olla rento.

Millä tavoin opit parhaiten ohjelman ulkoa? Onko sinulle paras tapa esim. piirtää ratsastettavat tiet ja tehtävät paperille tai harjoitella rataa kävelemällä/juoksemalla? Kannattaa myös joskus kokeilla kellon kanssa mitä kaikkea ehdit ratsastamaan 45 sekunnin aikana, jotta opit arvioimaan ajan kulua ja vältät turhan hosumisen.

Älä yritä sahailla hevosta parempaan muotoon, tuomari kyllä huomaa kepulikonstit. Kilpailutilanteessa voi tapahtua epäonnistumisia. Yhdessä liikkeessä tai tehtäväkokonaisuudessa tapahtunut virhe vaikuttaa kuitenkin vain kyseiseen arvostelukohtaan. On tärkeää, että ratsastaja keskittyy välittömästi seuraavaan tehtävään eikä jää murehtimaan menneitä. Muutaman pisteen menettäminen ei vielä pilaa koko suoritusta.

Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 430. Ohjelman suoritus

TUOMARIT, PISTEET JA ARVOSTELU

Helppoissa kouluratsastusluokissa on 1-3 tuomaria. Jokainen tuomari erikseen arvostelee ratsukon suorittamat liikkeet tai liikeryhmät arvosanoin 0-10.

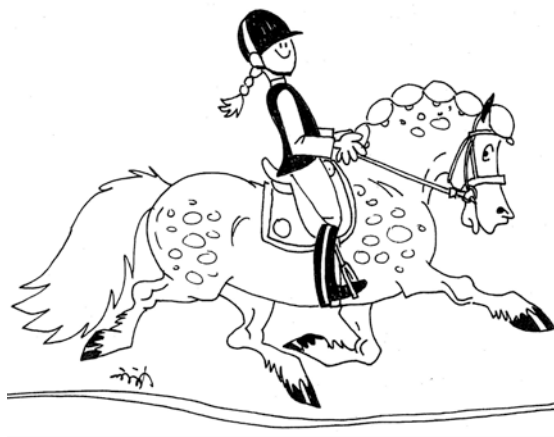
Liikeryhmät on merkitty kouluohjelmaan viivoin sekä numeroin, ja niistä annettu numero on eräänlainen keskiarvo kaikista liikeryhmään kuuluneista liikkeistä.

Kouluratsastuksessa käytettyä arvostelu-asteikkoa ei pidä verrata perinteisiin kouluarvosanoihin.

Arvosana-asteikko

Erinomainen	10
Erittäin hyvä	9
Hyvä	8
Melko hyvä	7
Tyydyttävä	6
Välttävä	5
Heikko	4
Melko huono	3
Huono	2
Erittäin huono	1
Ei esitetty	0

”Ei esitetty” tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hevonen kävelee kun sen pitäisi ravata.



Arvostelussa voidaan käyttää myös puolikkaita pisteitä 0,5-9,5. Puolikkaita voidaan käyttää sekä liikkeiden että yleisarvosanojen yhteydessä tuomarin harkinnan mukaan.

Liikkeille annettujen numeroiden lisäksi ohjelman jälkeen annetaan yleisarvosanat. Niissä arvioidaan muun muassa ratsastajan apujen käyttöä, teiden täsmällisyyttä sekä hevosen kuuliaisuutta ja sen askellajien laatua. Yleisarvosanoille ja joillekin tärkeille liikkeille on ohjelmaan merkitty kerroin, jolloin kyseisestä kohdasta saatu arvosana kerrotaan ohjelmaan merkityllä numerolla, useimmiten kahdella.

Pisteiden lisäksi tuomari yleensä kommentoi kilpasuoritusta sanallisesti. Tuomarin sihteeri kirjoittaa nämä kommentit ylös pöytäkirjaan. Kommenttien määrä on tuomarikohtaista ja siihen vaikuttavat myös ohjelman etenemisivauhti ja kommentteille varatun tilan suuruus. Annettu numero pitäisi perustella ainakin silloin, kun arvosana on 5 tai huo-



noppi. Alkuperäinen pöytäkirja jää kilpailunjärjestäjille. Kilpailija saa pöytäkirjoista kopiot, jotka voi noutaa luokan jälkeen kilpailukansliasta.

Pöytäkirjojen arvosanat ja kommentit kannattaa käydä läpi huolella, koska niistä voi olla suurta apua tuleviin kisoihin harjoiteltaessa. Kiinnitä huomiota parhaiten menneisiin kohtiin, mutta mieti myös, miksi joku meni heikommin. Huomioi erityisesti, jos pöytäkirjassa selvästi toistuu joku tuomarin kommentti – silloin siihen kannattaa kiinnittää harjoittelussa entistä enemmän huomiota. Yksittäinenkin virhe usein toistuessaan voi alentaa huomattavasti suorituksen kokonaispistemäärää.

Jos et ymmärrä jotain tuomarin kommenttia tai arvostelua, voit kysyä häneltä tarkennusta luokan jälkeen. Kommentit on hyvä käydä läpi myös oman ratsastuksenopettajan kanssa.

Ks. Liite 1 Kouluratsastuksen pöytäkirjamalli

Jos vasta aloittelet kouluratsastusuraasi, voit olla varsin tyytyväinen jo arvosanaan 6. Se edellyttää jokseenkin moitteetonta suoritusta, jossa ei ole havaittavissa selkeitä virheitä. Jotta voisit saada kuutosta paremman arvosanan, hevosella tulee olla laadukkaat askellajit ja sen pitää liikkua vakaassa, ohjelman vaatimustason edellyttämässä muodossa ja tehtävien pitää sujua vaivattomasti ja pehmein avuin.

Jokaiseen arvosteltavaan kohtaan vaikuttavat monet seikat. Hevosen askellajien pitäisi olla tahdikkaat, ilmat, irtonaiset ja joustavat. Teknisten tehtävien, kuten pysähdysten, käännösten, peruutusten, väistöjen ja siirtymisten, pitää tapahtua oikealla tavalla, joka on kerrottu koulusäännöissä. Oleellinen asia on hevosen tasapaino, josta kerrottiin jo edellä.

Alusta asti on hyvä ymmärtää, että kouluratsastus on arvostelulaji. Jotkut tuomarit antavat pisteitä helpommin kuin toiset. Lisäksi eri tuomarit saattavat painottaa hieman eri asioita. On myös muistettava, että kun radalla on useita tuomareita, he näkevät suorituksesi eri suunnista.

Tuomarin haukkuminen ei kuulu hyvään kilpailukäytökseen. Mieti mieluummin, kuinka saat kehitettyä osaamistasi niin, että alat saada kaikilta tuomareilta hyviä numeroita!

Ajattele itseäsi ja hevosta, jolla ratsastat usein. Mitkä asiat ovat teille vaikeita, mitkä puolestaan sujuvat hyvin? Ota avuksesi vaikka joku C:n ohjelma ja käy se läpi kohta kohdalta miettien, miten se sujuisi.

Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 432. Pisteet

PISTEIDEN LASKU JA SJOITTUMINEN

Tuomareiden annettua pisteensä pöytäkirjat menevät pisteidenlaskijoille. Kaikki ratsukon saamat pisteet lasketaan yhteen huomioiden kertoimet ja vähennykset, ja kaikkien tuomareiden antamien pisteiden yhteenlaskettu summa on kilpailijan tulos. Suurimman pistemäärän saanut on voittaja. Mikäli sijoilla 1-3 on useampia ratsukoita samalla pistemäärällä, paremmuuden ratkaisevat yleisvaikutelman yhteenlasketut arvosanat kertoimet huomioiden. Kür-ohjelmissa saman tuloksen sijoilla 1-3 saavuttaneiden osalta korkeamman taiteellisen pistemäärän saavuttanut saa paremman sijoituksen. Muilla sijoilla saman kokonaispistemäärän saaneet ratsukot ovat samanarvoiset eli jakavat saman sijaluvun.

Pisteiden lisäksi tulokset ilmoitetaan prosentteina enimmäispistemäärästä. Näin tehdään siksi, että enimmäispistemäärät ohjelmissa vaihtelevat huomattavasti ja niitä on vaikea muistaa ulkoa. Prosenttien avulla voi verrata, kuinka hyvä suoritus on ollut verrattuna jonkin muun ohjelman suoritukseen, joten omaa edistymistä on helppo seurata.

Prosentit lasketaan jakamalla saatu pistemäärä (muista kertoimet ja vähennykset!) ohjelman enimmäispistemäärällä ja kertomalla saatu tulos sadalla. Mikäli luokassa on ollut esimerkiksi kaksi tuomaria, täytyy enimmäispistemäärä muistaa myös kertoa kahdella. Prosentit ilmoitetaan aina kolmen desimaalin tarkkuudella. Ratsukon tulos on hyväksytty, kun saatu pistemäärä on vähintään 50% enimmäispistemäärästä.

Esimerkki: Ohjelmasta helppo C:1 2000 saatu pistemäärä 123, ohjelman enimmäispistemäärä 200. $(123:200) \times 100 = 61,500\%$.

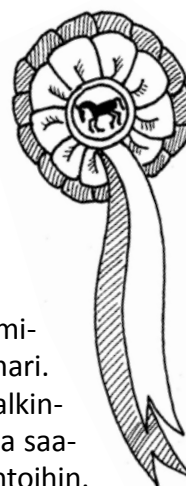
Yhteispistemäärän ja prosenttiluvun lisäksi tuloksissa eritellään tuomarikohtaiset pistemäärät, sijaluvut ja prosenttiluvut.

Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 434. Sijoitusten määrääminen

PALKINTOJENJAKO

Palkintojenjakoon saavutaan joko ratsain kilpailuvarusteissa tai kilpailunjärjestäjän antamien ohjeiden mukaan. Hevosella saa olla mustat tai valkoiset pintelit. Palkintoruusukkeet laitetaan hevosille valmiiksi ennen palkintojen jakoon saapumista.

Ratsukon tulee osallistua palkintojenjakoon. Poikkeuksen osallistumiseen voi myöntää tuomariston puheenjohtaja tai ao. luokan päätuomari. Kilpailujen järjestäjän tulee viimeistään luokan alkaessa ilmoittaa palkintojenjaon ajankohta. Mikäli ratsukko jättää ilman asianmukaista lupaa saapumatta palkintojenjakoon, menettää ratsukko oikeuden luokkapalkintoihin.



Lisätietoja: Kouluratsastuksen kilpailusäännöt 436. Palkintojen jako

Liite 1

KOULURATSASTUSPÖYTÄKIRJAN MALLI

Helppo B:0 2009

Rata A, enimmäispisteet 250, aika noin 5 min

pvm 4 / 2 2009

Kilpailu: Ratsutallin harjoituskilpailut

Ratsastaja: Malli Ratsastaja

Hevonen: Poku

Tuomarin allekirjoitus:

Tuomas Tuomaroija

		Ohjelma	Kerroin	Huomautuksia
1.	A X C	Radalle harjoitusravissa Pysähdys – liikkumatta – tervehdys, liikkeelle harjoitusravissa Oikealle		5 <i>tahdikk. sisään, etup. siirt. _, takaosa paremm. alle, lepuuttaa vtj, töksähtävä, terävämmin liikk., taivuta kulmassa</i>
2.	CM MIE	Harjoitusravia Koko rata leikkaa keskiravia		6 <i>enemm. työntöä to:lta, askel saa vielä venyä, matkaavoitt. ask., jänt. siirt.</i>
3.	EL L	Harjoitusravia Voltti vasemmalle, halkaisija 10 m		8 <i>tahdikas, säännöll., taipuu hyvin, vakaa muoto, jäntevä</i>
4.	LB BIH	Harjoitusravia Keskiravia		7 <i>tasap., saisi suunt. enemm. ylämäkeen, hyvä tahti</i>
5.	HC C	Harjoitusravia Voltti oikealle, halkaisija 10 m		5 <i>puutt. taivutus., to ulos, taivuta pohk., tue paremm. ulkoa</i>
6.	CSL	Kolmikaarinen kiemuraura		6 <i>hyvin sijoitettu, tahdikas, huolell. suoristus. kaart. välillä, voim. taiv. oik., vakaampi muoto</i>
7.	E(IM) I M	Lävistäjälle 3 askelta käyntiä, harjoitusravia Uraa seuraten		8 <i>energ., jänt. siirt. _ , rytmikkäät käyntiask., vakaa, sujuva kokon.</i>
8.	C CHIBL	Siirtyminen keskikäyntiin Keskikäyntiä		7 <i>aktiivinen, rytm. käynti, ask. voisi vielä venyä</i>
9.	L	Harjoituslaukkaa (oikea)		5 <i>nosto par. to:lta, alussa 4-taht.</i>
10.	LES S	Harjoituslaukkaa Voltti oikealle, halkaisija 10 m		7 <i>säänn., tasap., voimakk. taivutus, vakaa</i>
11.	SHCM MIE	Harjoituslaukkaa Koko rata leikkaa keskilaukkaa, ennen E:tä siirtyminen harjoituslaukkaan		4 <i>kiivas, siirtyminen. kädellä, vaihtaa eo:lla siirt. _</i>
12.	E	Harjoitusravia		5 <i>etup. siirtym., to par. alle siirt.</i>
13.	L	Pysähdys – peruutus 4 askelta – harjoitusravia		6 <i>istu tiiviimm. hev. ymp. siirtym., to par. alle, akt. per., teräv. liikkeelle</i>
14.	LB B ja R välillä	Harjoitusravia Harjoituslaukka (vasen)		6 <i>lievää poikkitusta nostossa</i>
15.	R	Voltti vasemmalle, halkaisija 10 m		8 <i>tahdikas, tasap., säänn., taipuu hyvin</i>
16.	RMCH HIB	Harjoituslaukkaa Koko rata leikkaa keskilaukkaa, ennen B:tä siirtyminen harjoitusraviin		7 <i>hyvä siirt. alussa yläm., hieman matkaavoitt. askel, tahd. siirtym.</i>
17.	B	Harjoitusravia		7 <i>huol. siirt. alussa, to hyvin alla, jänt.</i>
18.	L G	Keskihalkaisijalle Pysähdys – liikkumatta – tervehdys		8 <i>suora, seisoo tasan, to hyvin alla</i>
		Radalta vapaassa käynnissä		

Yleisvaikutelma

	Askellajit (vapaus ja säännöllisyys)	~	6	<i>tahd. ravi, saisi olla irtonaisempi ja elastisempi, laukka ajoittain. 4-taht.</i>
2.	Lennokkuus (eteenpäinpyrkimys, askeleen joustavuus, selän jäntevyys ja takaosan työskentely)		7	<i>varsin tahdikas ja tasapainoinen hevonen</i>
3.	Kuuliaisuus (tarkkaavaisuus ja luottavaisuus, sopusointisuus, liikkeiden keveys, kuolaintuntuman pehmeys ja etuosan keveys)	2	7	<i>ajoitt. etupainoinen., saisi taipua par. oikealle, pääsääntöisesti vakaassa muodossa</i>
4.	Ratsastajan asento, istunta ja apujenkäytön moitteettomuus	2	6	<i>yritä tiivistää istuntaasi, kantap. alas, pehmeämpi, tasaisempi kuolaintuki</i>
5.	Oikeiden teiden seuraaminen		8	<i>hyvät tiet, taiv. huol. myös kulmissa</i>

Vähennykset, väärinratsastukset -2, -4, hylätty

Huomioi, että pöytäkirjaan harvoin ehditään oikeassa kilpailutilanteessa kirjoittamaan näin paljoa. Tuomareiden käyttämät kommentit ovat vaihtelevia samoin kuin sihtereiden käyttämät lyhennykset. Kysy rohkeasti apua tuomarilta tai ratsastuksenopettajalta, jos et ymmärrä saamaasi arvostelua.

Mallipöytäkirjan tuomarin huomiot kuvitellussa arviointitilanteessa:

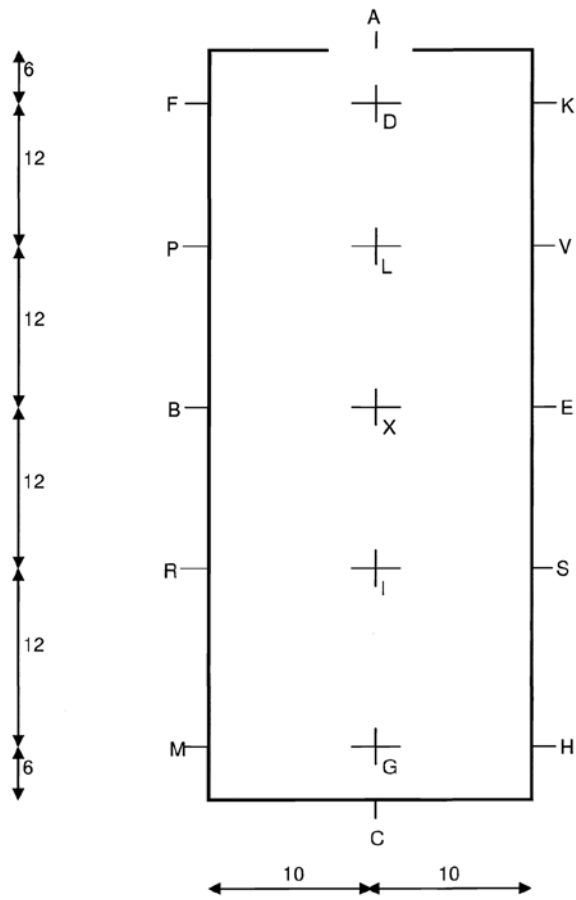
1-	Tahdikkaasti sisään, töksähtävä, etupainoinen siirtyminen alas pysähdykseen, takaosa paremmin alle, lepuuttaa vasenta takajalkaa, terävämpi liikkeellelähtö, taivuta kulmassa
2.	Enemmän työntöä takaosalta, askel saa vielä venyä, matkaavoittavampi askel, jäntevämmät siirtymiset
3.	Tahdikas ja säännöllinen, taipuu hyvin, vakaa muoto, jäntevä
4.	Tasapainoinen, saisi suuntautua enemmän ylämäkeen, hyvä tahti
5.	Puutteellinen taivutus, takaosa pyrkii ulos, taivuta pohkeilla ja tue paremmin ulkoa
6.	Hyvin sijoitettu, tahdikas, huolellisempi suoritus kaarteiden välillä, voimakkaampi taivutus oikealle, muoto saisi säilyä vakaampana
7.	Energinen, jäntevä siirtyminen alas, rytmikkäät käyntiaskeleet, vakaa, sujuva kokonaisuus
8	Aktiivinen, rytmikäs käynti, askel voisi vielä venyä
9.	Nosto paremmin takaosalta, laukka alussa nelitahtinen
10.	Säännöllinen, tasapainoinen, voimakkaampi taivutus, vakaa
11.	Kiiwas alussa, siirtyminen lopussa kädellä, vaihtaa etuosalla siirryttäessä alas
12.	Etupainoinen siirtymisessä, takaosa paremmin alle siirtymisessä
13.	Istu tiiviimmin hevosen ympäri siirtymisissä saadaksesi takaosan paremmin alle, aktiivinen poljenta peruutuksessa, terävämpi liikkeellelähtö
14.	Lievää poikitusta nostossa
15.	Tahdikas ja tasapainoinen, säännöllinen, taipuu hyvin
16.	Hyvä siirtyminen alussa, suuntautuu ylämäkeen, askel saisi olla hieman matkaavoittavampi, tahdikas siirtyminen
17.	huolellinen siirtyminen alussa, takaosa hyvin alla, jäntevä, ravin laadussa toivomisen varaa
18.	Suora, seisoo tasan, takaosa hyvin alla, kevyellä kuolaintuella

Liite 2

KOULURATSASTUSRATOJEN KIRJAINPISTEET

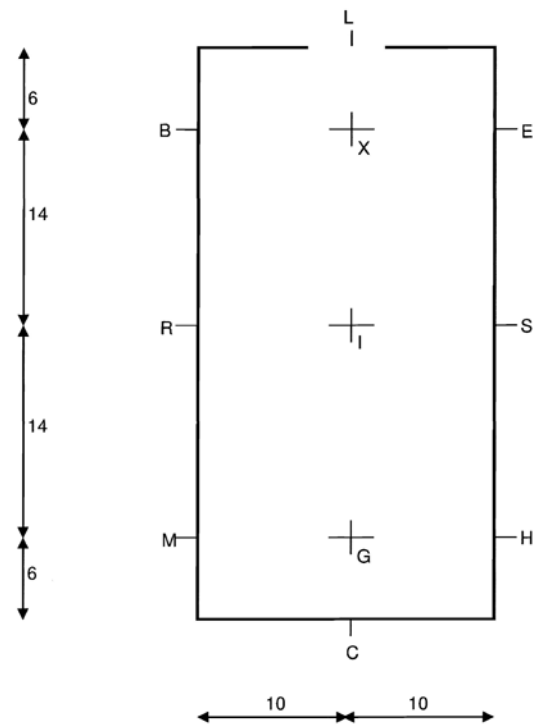
RATA A

20 x 60 m



RATA B

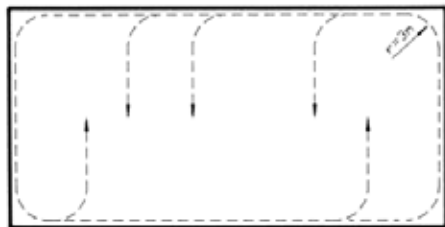
20 x 40 m



Liite 3

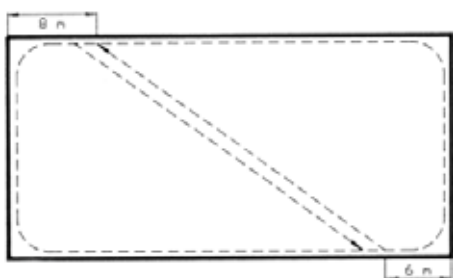
RATSASTUSRADAN TIET

Kaarto radan poikki



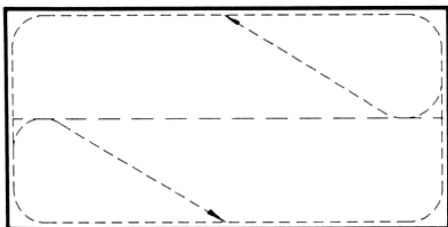
Kaarto radan poikki voidaan suorittaa mistä kohdasta tahansa. Tällöin ratsastaja kääntää hevosensa kohtisuoraan 90 asteen kulmassa vastakkaiselle sivulle.

Koko rata leikkaa / lävistäjä



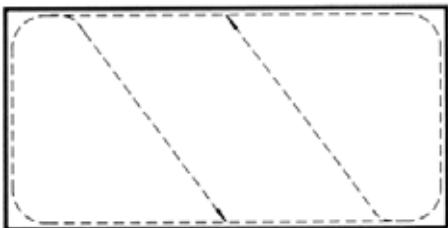
Lävistäjälle käännetään kuusi metriä lyhyen sivun jälkeisestä kulmasta, kuljetaan vinottain radan poikki ja päädytään vastakkaiselle sivulle kuusi metriä ennen kulmaa. Ratsastuksen suunta vaihtuu.

Kulmankatkaisu



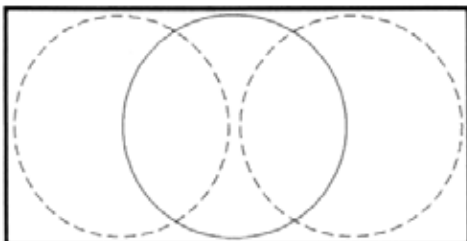
Kulmankatkaisu suoritetaan siten, että ratsastaja kääntää lyhyen sivun keskipisteestä edellisen pitkän sivun keskipisteeseen, jolloin suunta vaihtuu.

Puoli rataa leikkaa



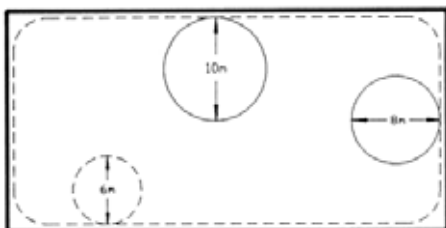
Puoli rataa leikkaa -kuviossa ratsastaja kääntyy kuusi metriä lyhyen sivun kulman jälkeen vastakkaisen pitkän sivun keskipisteeseen.

Ympyrät



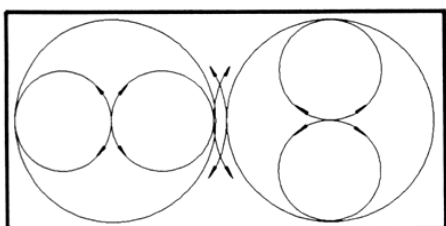
Ympyrän halkaisija on lyhyen sivun mittainen, eli ympyrällä ratsastettaessa käydään ympyrän lakipisteissä pitkällä sivuilla. Ratsastusradalla on kaksi päätyympyrää ja yksi keskiympyrä. Ympyröillä on neljä kääntopistettä: kaksi keskiahkaisijan leikkauspisteissä ja kaksi siellä missä ympyrä sivuaa kaviouraa.

Voltti



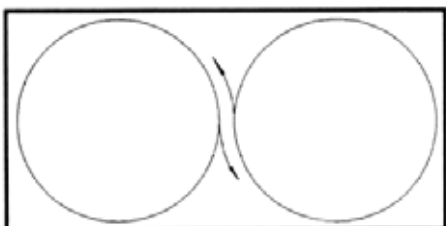
Voltti on pienempi ympyrä kuin pääty- tai keskiympyrä, volttin halkaisija on vähintään kuusi metriä.

Voltti- ja ympyräkahdeksikot



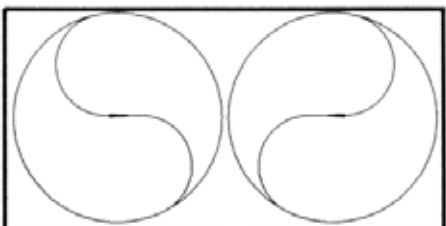
Kahdeksikot muodostuvat kahdesta erisuunnassa ratsastettavasta ympyrästä tai voltista. Ympyräkahdeksikko tehdään jatkuvina ympyränvaihtoina, volttikahdeksikko jatkuvina ympyränleikkauksina.

Ympyrän vaihto



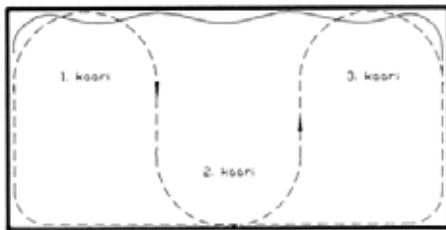
Ympyrän vaihto ratsastetaan siten, että ratsastaja vaihtaa toiselta päätyympyrältä toiselle.

Ympyrä leikkaa



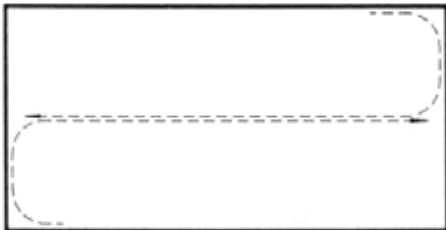
Ympyrä leikkaa suoritetaan siten, että ympyrän kääntopisteistä käännetään s:n muotoinen ura vastakkaiseen kääntopisteeseen.

Kiemuraurat



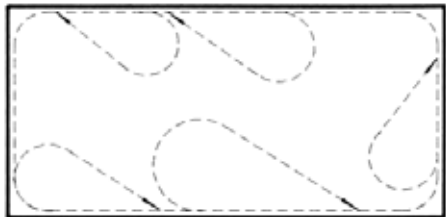
Kiemurauria voidaan ratsastaa pitkää sivua pitkin tai radan poikki useammalla kaarteella.

Keskiahkaisija



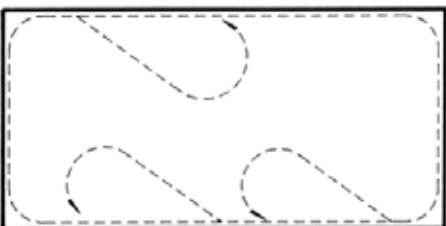
Keskiahkaisija kulkee radan poikki lyhyiden sivujen keskipisteestä. Ratsasta kääntää lyhyen sivun keskipisteestä vastakkaisen lyhyen sivun keskelle. Jollei toisin mainita, suunta pysyy samana.

Täyskaarto



Täyskaarto suoritetaan siten, että jokainen ratsastaja omalta kohdaltaan tekee puoli voltia, minkä jälkeen ratsastetaan viistosti uralle ja vaihdetaan suunta.

Vastakaarto

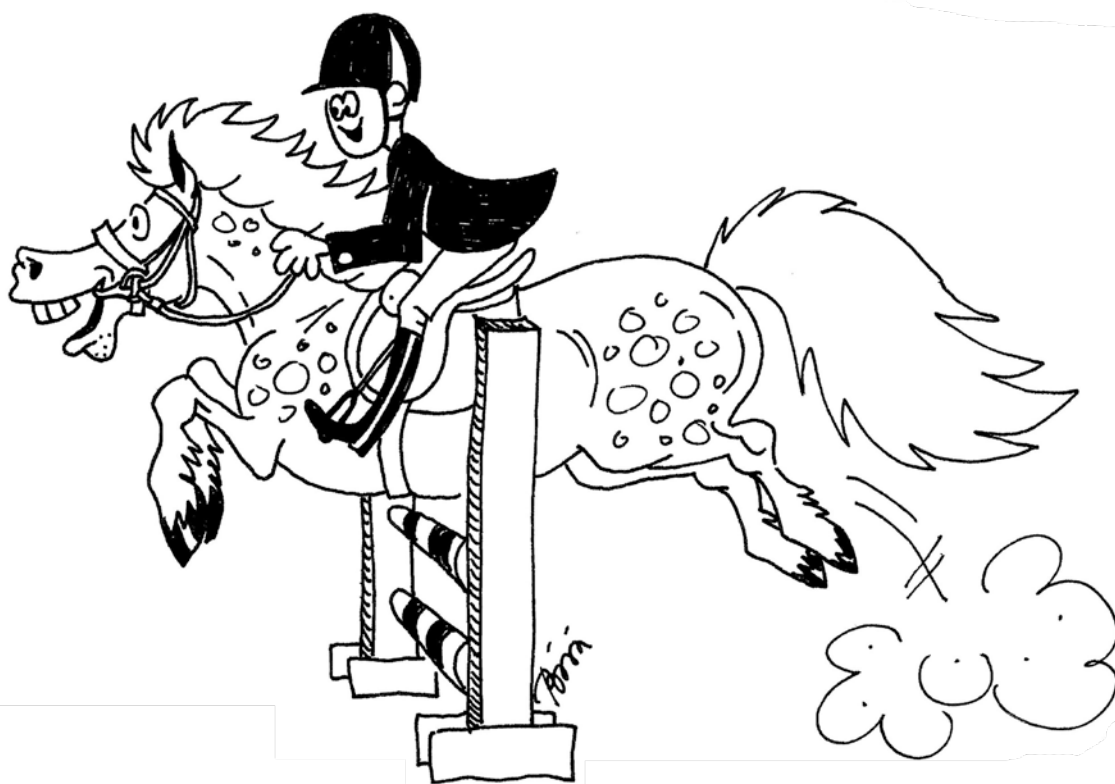


Vastakaarto ratsastetaan kuten täyskaarto, mutta vastakkaiseen suuntaan.

Lähde: Ratsastuksen käsikirja,
Suomen Ratsastajainliitto ry
1990

ESTERATSASTUS

Tästä osiosta löydät esteratsastuskilpailuja
koskevia sääntöjä ja toimintatapoja.



Suomen Ratsastajainliitto ry

KOOSTE SRL:N ESTERATSASTUSSÄÄNNÖISTÄ

Tähän vihkoseen on poimittu virallisista esteratsastuksen kilpailusäännöistä keskeisimpiä kohtia. Kieliasua on myös helpotettu, ja mukaan on liitetty tietoa kilpailuja koskevista toimintatavoista.

Tähän koosteeseen poimittujen sääntöjen lisäksi esteratsastuskilpailuja koskevat myös monet muut säännöt. Koosteeseen poimituilla säännöillä pärjää kuitenkin useimmissa kilpailutilanteissa ja selviät aluelupakokeesta. Mielenkiinnon ja kokemuksen karttuessa kannattaa tutustua myös virallisiin esteratsastussääntöihin.

ESTERATSASTUKSEN TARKOITUS

Esteratsastuksessa hevosien ja ratsastajien yhteistyö punnitaan vaihtelevissa olosuhteissa radalla. Tarkoituksena on esittää ratsastajan taito, tekniset valmiudet ja hevosien hallinta vaihtelevissa tehtävissä sekä hevosien suorituskyky, taito ja tottelevaisuus.

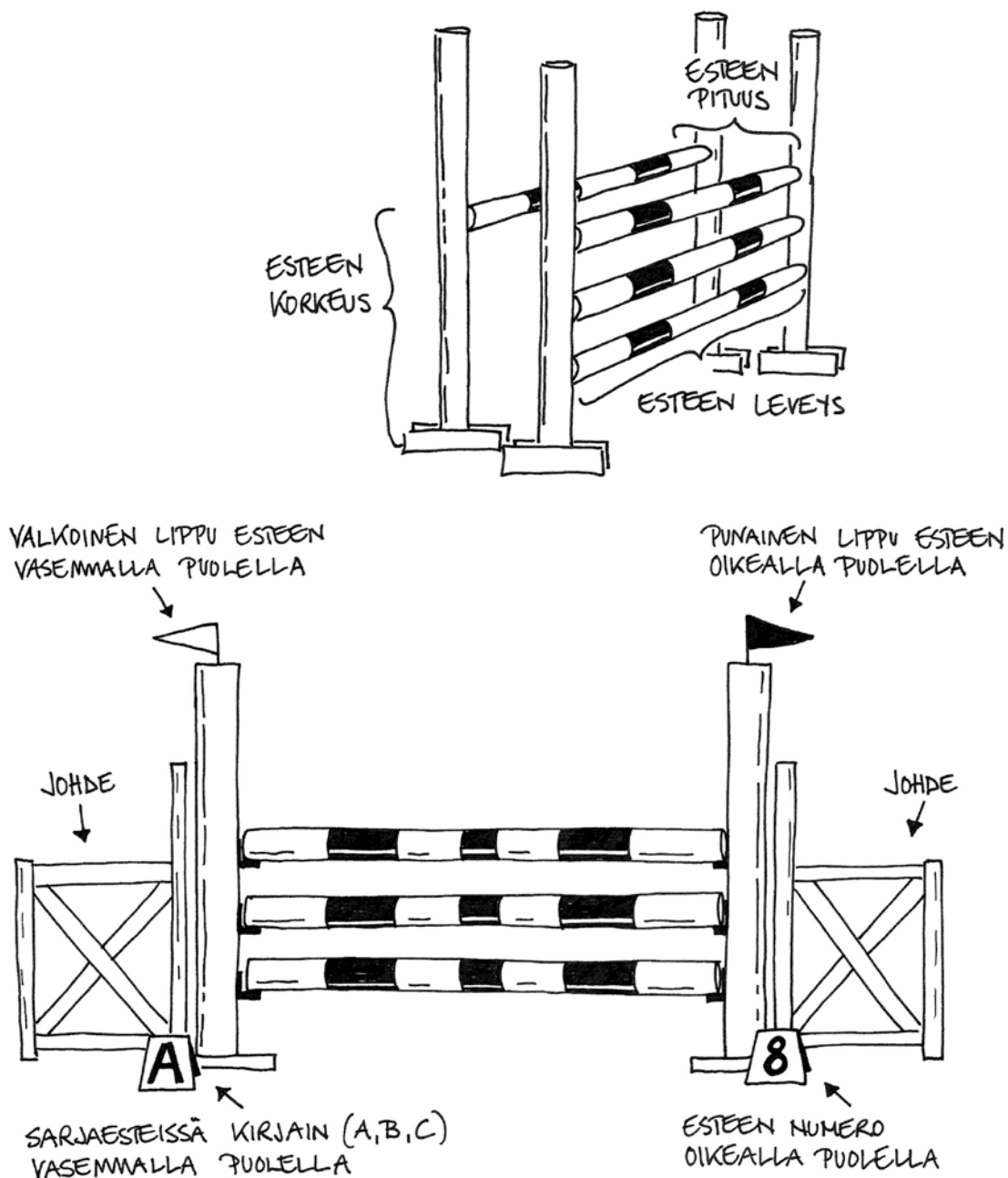


Mikä esteratsastuksessa on mielestäsi mukavinta?
Entä hyödyllisintä? Millaisia ominaisuuksia esteratsastus vaatii hevoselta? Entä ratsastajalta? Millä tavoin voit kehittyä entistä paremmaksi esteratsastajaksi?

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt: 300. Yleistä

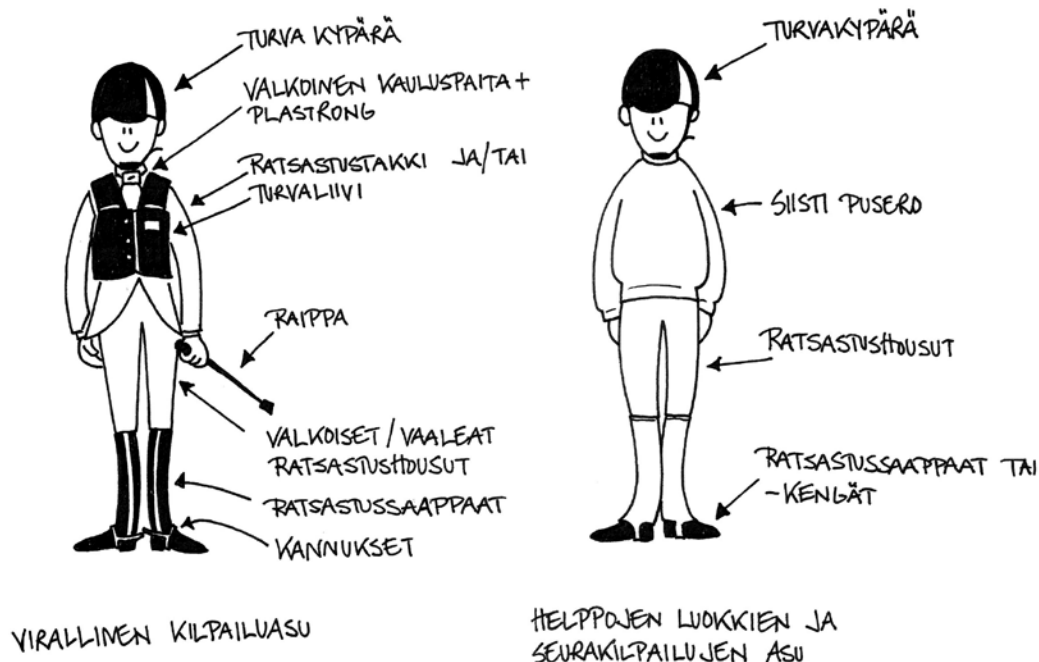
ESTEET

Vesihautaa lukuun ottamatta kaikki esteradan esteet ovat sellaisia, että niiden ylimmät osat voivat kosketuksesta pudota tai kaatua. Esteet merkitään lipuin, jotka kiinnitetään yleensä estetolppiin. Valkoinen merkkilippu on vasemmalla ja punainen oikealla puolella estettä hyppysuunnasta katsottuna. Lisäksi esteen oikealle puolelle merkitään numero ja sarjaesteissa vielä kirjain vasemmalle puolelle.



Lisätietoja: Esteratsastussäännöt: 301. Esteet yleistä, 302. Esteet

KILPAILUASU



Kansallisella tasolla viralliseen esteratsastuksen kilpailuasuun kuuluu ratsastustakki, valkoiset tai vaaleat kellertävän ruskeat ratsastushousut, ratsastussaappaat tai ratsastuskengät ja niiden väriset sileät pintanahkaiset säärystimet (= saappaanvarret tai hapsuttomat chapsit), kiinnitetty turvakypärä sekä valkoinen kauluspaita ja valkoinen solmio tai plastrong tai muu kauluksellinen ratsastuspaita. Jos ratsastaja käyttää turvaliiviä, ratsastustakki ei ole pakollinen. Turvaliivin voi myös halutessaan laittaa takin alle tai päälle. Mikäli ratsastetaan ilman takkia, paidassa pitää olla (lyhyet tai pitkät) hihat.

Poniratsastajat voivat kilpailla ilman ratsastustakkia kaikissa muissa paitsi SM-kilpailuissa. Poniluokissa saa myös käyttää ratsastuskengkiä ilman säärystimiä. Poniratsastajat saavat käyttää poniluokissa tylppiä metallikannuksia, joiden piikin enimmäispituus on 15 mm.

Aluekilpailuissa on käytettävä virallista kilpailuasua 110 cm ja sitä vaikeammissa luokissa. Helpommissa luokissa kilpailuasuksi riittää siisti asu, johon aluekilpailuissa kuuluu turvakypärä, vaaleat ratsastushousut, -saappaat tai -kengät ja sileänahkaiset saappaanvarret sekä ratsastustakki ja/tai turvaliivi tai siisti pusero.

Seurakilpailuissa kilpailuasuun tulee kuulua ratsastussaappaat tai -kengät, ratsastushousut ja turvakypärä.

Kypärän käyttö on kilpailualueella ratsastettaessa pakollista kaikille, myös hevosenhoitajille. Turvaliivin käyttöä suositellaan kaikissa kilpailuissa.

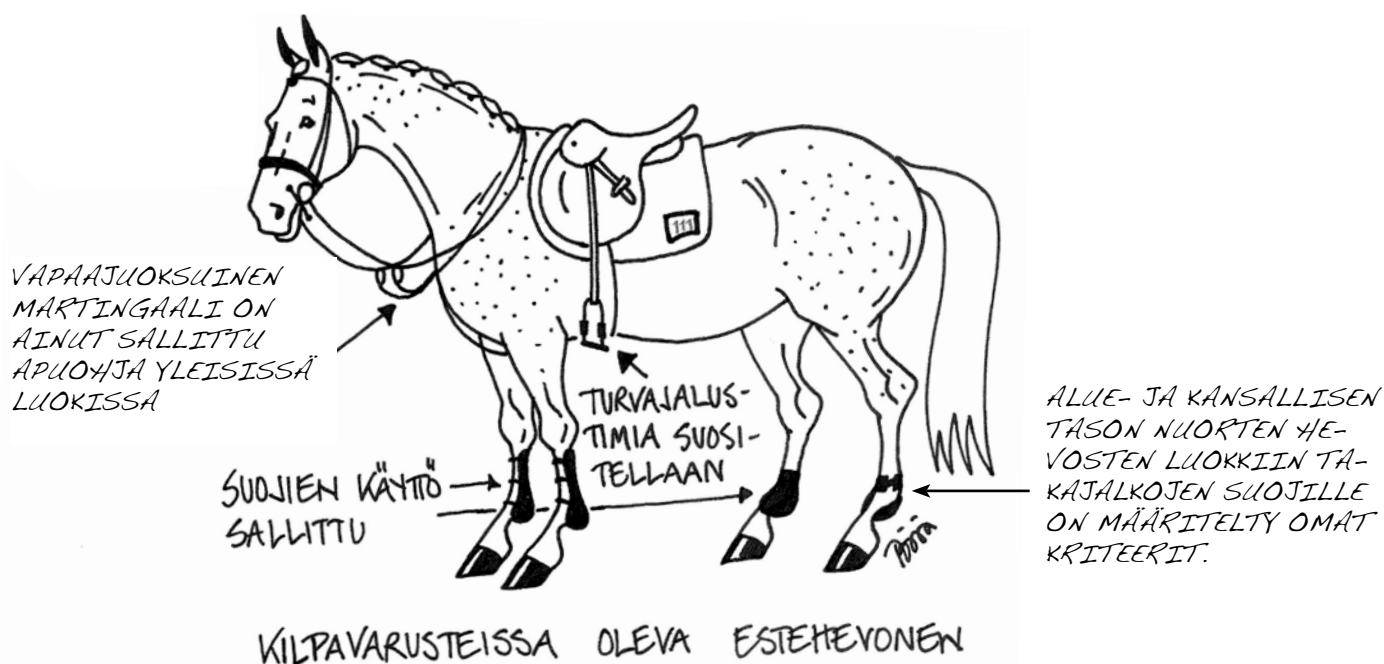
Raippa ja kannukset ovat sallittuja, mutta vapaaehtoisia. Raipan maksimipituus on hypätsässä 75 cm. Poniratsastajilla raipan maksimipituus on aina 75 cm.

Kilpailuasua on käytettävä kilpailusuorituksen lisäksi myös rataa tutustuessa sekä palkintojenjaossa.

Sääolosuhteiden niin vaatiessa tuomaristo voi sallia säännöistä poikkeavan asun kilpailu-alueella: sateessa saa käyttää sadetakkia, helteellä voi ratsastaa takitta. Asiasta tiedotetaan ratsastajille kuulutuksilla.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt: 321. Kilpailuasun, 322. Satulointi ja muut varusteet,

HEVOSEN VARUSTEET



Esteratsastuksessa hevosien varusteet ovat huomattavasti vapaammin valittavissa kuin kouluratsastuksessa, eikä rajoituksia perusvarusteiden osalta juuri ole. Apuohjista sallittuja ovat ainoastaan vapaajuoksuiset martingaalit. Lapsiratsastajat saavat käyttää kiinteää martingaalia lapsiratsastajille avoimissa luokissa. Turvajalustimien käyttöä suositellaan.

Lisäksi aluetasolta alkaen hevosella on oltava varusteisiin kiinnitettävä numeroalusta, jolla hevoselle voidaan määrittää numero 001-999. Hevosien numero on tulospalveluohjelman kyseiseen kilpailuun määrittämä numero. Numero on oltava hevosien varusteisiin kiinnitettynä aina, kun se liikkuu tallin/kuljetusvälineen ulkopuolella.

SRL noudattaa ponikuolainrajoitusten osalta kansainvälisen liiton FEI:n sääntöjä. Katso tarkemmat ohjeet esteratsastussääntöjen KS III liitteestä 2.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt: 322. Satulointi ja muut varusteet

RATA

Ratapiirros

Ratapiirros on piirros radasta. Se on esillä kilpailupaikalla vähintään 30 minuuttia ennen luokan alkua. Ratapiirrokselta selviää muun muassa esteiden sijainti, numero ja tyyppi (esim. pystyeste), lähtö- ja maalilinjan sijainti, tien pituus sekä luokan arvostelumenetelmä, vähimmäisnopeus ja enimmäisaika. Lisäksi kerrotaan mahdollisen uusinnan esteet, tien pituus ja enimmäisaika.

Yleensä ratapiirroksessa esteiden hyppysuunta on merkitty nuolilla. Tällöin tien esteeltä toiselle voi valita itse. Sujuvia tiet ovat yleensä vain yhdellä tai kahdella tapaa ratsastettaessa.

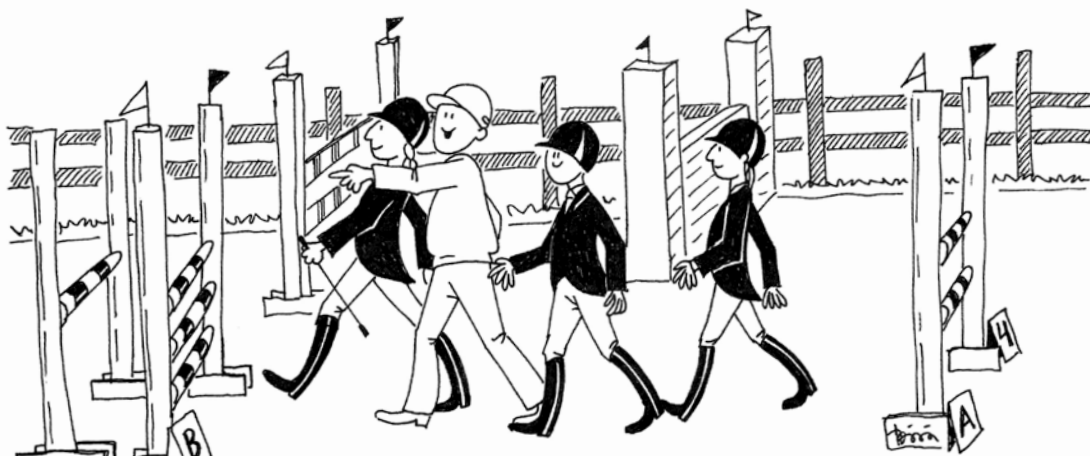
Joskus piirrokseseen on merkitty yhtenäisellä viivalla ratsastettava tie, jolloin tätä reittiä on noudatettava.

Ratapiirroksen malli ja merkinnät liite 1.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 307. Ratapiirros

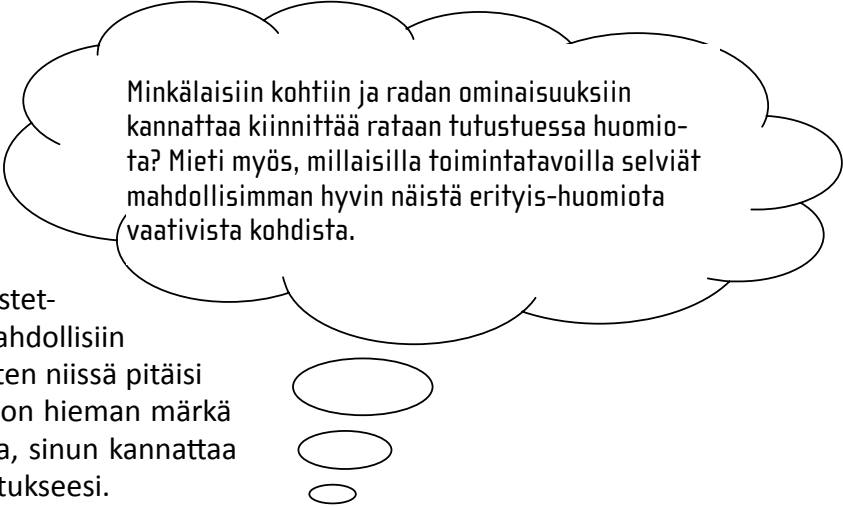
Rataan tutustuminen

Esterata rajataan aidalla. Radalle ei saa mennä kävelemään koska tahansa, vaan vain silloin, kun tuomaristo antaa siihen luvan. Tämä tapahtuu ennen luokan alkua, jolloin aikaa tutustumiseen on varattu vähintään viisi minuuttia. Lupa annetaan kilvellä ("rataan saa tutustua"), äänimerkillä ja/tai kuuluttamalla. Tällöin ratsastajat voivat mennä tutustumaan rataan yhdessä valmentajien ja/tai hevosen omistajien kanssa, mutta ilman hevosia. Rataan tutustuttaessa kilpailijalla on oltava yllään kilpailuasu ja valmentajalla sekä hevosen omistajalla jokin muu siisti asu.



HYÖDYNNÄ RATAAN TUTUSTUMISMAHDOLLISUUS, SUUNNITTELE RATSASTAMASI TIET JA KÄY LÄPI ONGELMAKOHDAT, NIIN PÄÄSET PAREMPAAN KILPAILUSUORITUKSEEN.

Rataantutustumismahdollisuus kannattaa hyödyntää tehokkaasti, sillä ratapiirroksesta kaikkia etäisyyksiä, teitä ja muita seikkoja ei hahmota yhtä hyvin kuin itse radalla. Rataa kävellessä on tarkoitus suunnitella ratsastettavat tiet, kiinnittää huomiota mahdollisiin ongelmakohtiin ja suunnitella miten niissä pitäisi ratsastaa. Esimerkiksi jos radalla on hieman märkä ja muuta rataa pehmeämpi kohta, sinun kannattaa miettiä, miten se vaikuttaa ratsastukseesi.



Minkälaisiin kohtiin ja radan ominaisuuksiin kannattaa kiinnittää rataa tutustuessa huomiota? Mieti myös, millaisilla toimintatavoilla selviät mahdollisimman hyvin näistä erityis-huomiota vaativista kohdista.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 326. Rataan tutustuminen

LÄHTÖJÄRJESTYS

Jos kilpailija osallistuu luokkaan kahdella tai useammalla hevosella, hänet sijoitetaan lähtöluetteloon niin, etteivät lähdöt ole aivan peräkkäin. Lähtöjen väliin pyritään jättämään ainakin kahdeksan ratsukkoa tai vähintään 10 minuuttia. Tämä koskee myös jälki-ilmoitautuneita ratsukoita.

Aluekilpailujen avoimissa luokissa kilpailevat ponit lähtevät aina ensin lyhennettyjen sarjavälien takia. Samasta syystä poniluokissa ryhmän II ponit lähtevät luokassa ensin.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 332. Lähtöjärjestys

VERRYTTELY

Kilpailupaikalla on oltava riittävän suuri verryttelyalue, jolla pitää olla vähintään yksi pituudesta ja yksi pystyeste. Esteet merkitään normaaliin tapaan punaisin ja valkoisin merkikilipuvin. Esteiden korkeus verryttelyssä ei saa olla kuin korkeintaan 10 cm korkeampi kuin hypättävän luokan perusradan estekorkeus. Poniluokkien verryttelyesteet eivät saa olla suurempia kuin hypättävän luokan esteet.

Verryttelyalueella kaikki ratsastavat aina samaan suuntaan, ja yleensä verryttelyalueen valvoja ilmoittaa suunnan vaihdosta. Toisten ratsastajien huomioon ottaminen on erittäin tärkeää, jotta vältetään vaaratilanteilta. Kun aiot hypätä verryttelyesteen yli, huuda esimerkiksi ”pysty” tai ”okseri”, jotta muut osaavat varoa sinua ja antaa tilaa hyppyyn. Jos joku muu ilmoittaa hypäävänsä esteen yli, älä mene esteen eteen tai taakse, vaan

anna hyppääjälle tilaa. Mikäli kävelet hevosellasi vapaata käyntiä, mieti voisitko tehdä sen jossain muualla kuin verryttelyalueella. Usein kilpailuissa on lisäksi varattu käsihevosille (= talutettaville hevosille) oma alue. Kun noudatetaan kilpailupaikalla annettuja ohjeita ja otetaan toiset huomioon, verryttely sujuu joustavasti, vaikka kilpailuissa olisikin paljon ratsukoita ja tilat tuntuisivat ahtailta.

Toisinaan kilpailuihin on järjestetty kaksi verryttelyaluetta. Silloin yleensä toisessa ratsastetaan vasempaan ja toisessa oikeaan kierrokseen. Jos taas verryttelyalue on melko pieni, käytäntönä voi olla, että esimerkiksi vain kuusi seuraavaa ratsukkoa saa olla verryttelemässä. Jos näin on, kilpailujärjestäjien ohjeita tulee noudattaa. Kilpailunjärjestäjä huolehtii kyllä siitä, että kaikki ehtivät verryttelemään.

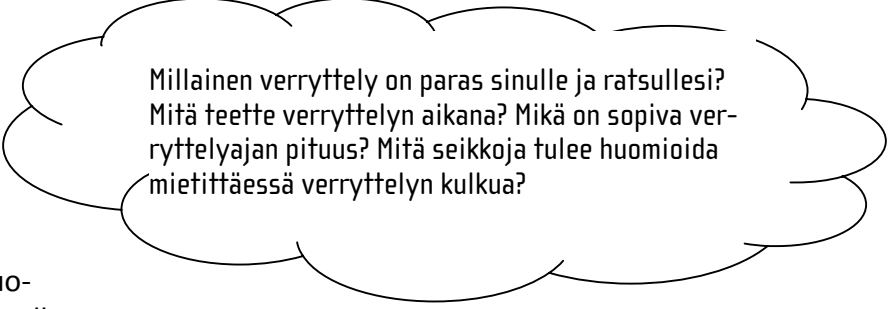
Varsinkin talvella, kun ulkona ei juuri voi verryttellä, verryttely tapahtuu usein ryhmissä maneesissa. Tällöin esimerkiksi kahdeksan ratsukkoa kerrallaan verryttelee maneesissa, minkä jälkeen he hyppäävät kilpailuradan. Tämän jälkeen taas seuraavat kahdeksan pääsevät verryttelemään ja niin edelleen. Tällaisissa tapauksissa verryttelyaikaa ei luonnollisestikaan ole kovin kauan, joten kelistä riippuen pyri verryttelemään hevosesi mahdollisimman hyvin ainakin käynnissä jo ennen ryhmäsi vuoroa.

Joskus, esimerkiksi kun verryttely on ryhmissä tai verryttely ulkona ja kisat maneesissa, tuomaristo voi antaa luvan radalle tultaessa yhteen verryttelyhyppyyn määrätyllä esteellä. Tällöin ratsastaja saa tehdä yhden hyppy-yrityksen ko. esteelle. Jos hevonen kieltää, uutta yritystä ei saa tehdä. Tervehtiminen tapahtuu verryttelyhypyn jälkeen. Jos tervehdit tuomaria heti tullessasi radalle, se tulkitaan niin, ettet halua hypätä verryttelyestettä.



VERRYTTELYALUEELLA ON OTETTAVA MYÖS MUUT HUOMIOON
JA NOUDATETTAVA VERRYTTELYALUEEN VALVOJAN OHJEITA,
JOTTA KAIKKI PYSTYVÄT VERRYTTELEMÄÄN TURVALLISESTI
JA TEHOKKAASTI.

Kilpailuissa on aina verryttelyalueen valvoja. Hän valvoo, että verryttely sujuu hyvin: ilmoittaa suunnan muutoksista, hoitaa verryttelyesteet ja huolehtii, että verryttelyalueella ei ole liikaa ratsukoita. Hänen antamia ohjeita tulee noudattaa.



Millainen verryttely on paras sinulle ja ratsullesi? Mitä teette verryttelyn aikana? Mikä on sopiva verryttelyajan pituus? Mitä seikkoja tulee huomioida mietittäessä verryttelyn kulkua?

Usein verryttelyalueen keskellä seisoo valvojan lisäksi ratsastajien valmentajia antamassa viime hetken ohjeita. Kentällä seisovien ihmisten täytyy tietysti huolehtia, etteivät ole verryttelijöiden tiellä, mutta myös ratsastajien on huomioitava heidät jättämällä riittävä turvaväli.

Poni-, juniori- ja lapsiratsastajien sekä nuorten ratsastajien luokkiin osallistuvaa hevosta saa kilpailualueella ratsastaa vain sillä kilpaileva ratsastaja.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 325. Verryttelyalue ja verryttelyesteet

AIKA JA AJANOTTO

Ajanotto alkaa, kun hevosen ryntäät ylittävät lähtölinjan oikeasta suunnasta lähtömerkin antamisen jälkeen tai kun on kulunut 45 sekuntia lähtömerkin antamisesta. Ajanotto päättyy, kun hevosen ryntäät ylittävät maalilinjan oikeasta suunnasta ratsukon ylitettyä viimeisen esteen. Kaksinkertainen enimmäisajan ylittäminen aiheuttaa hylkäyksen.

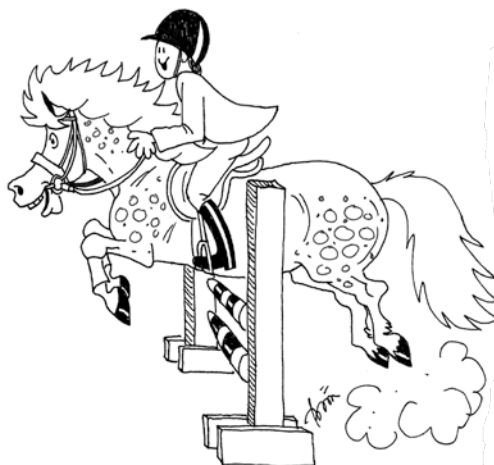
Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 313. Lähtölupa, 344. Aika, 345. Ajanotto

ÄÄNIMERKKI

Äänimerkkejä annetaan esimerkiksi torvella, pillillä tai kellolla. Niitä käytetään ilmoitusten antamiseen radalla olevalle ratsastajalle. Äänimerkki voidaan korvata kuuluvalla suullisella ilmoituksella.

Äänimerkkiä käytetään mm. seuraaviin ilmoituksiin:

- Lupa rataan tutustumiseen (1 äänimerkki)
- Rataan tutustuminen päättyy (1 äänimerkki)
- Lähtölupa, jonka jälkeen lähtölinja on ylitettävä 45 sekunnin kuluessa (1 äänimerkki)
- Ratsastajan pysäyttäminen erilaisissa tilanteissa, esimerkiksi jos hevonen on kieltäytynyt ja samalla pudottanut esteen (1 äänimerkki)
- Lupa keskeytyneen suorituksen jatkamiseen (1 äänimerkki)
- Suorituksen hylkääminen (pidennetty toistettu)



Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 312. Äänimerkkien käyttäminen



KILPAILUSUORITUKSEN ALKU

Kun kuulet, että kuuluttaja kuuluttaa radalle sinua edeltävän ratsukon ja ilmoittaa sinun valmistautuvan, voit pikkuhiljaa siirtyä radan portin luo odottamaan vuoroasi. Kun edellinen ratsukko on lopettanut ja portti avataan, saat mennä sisään radalle.

Perusradalle mennessäsi muista tervehtiä tuomaria joko raippaa kohottamalla tai nyökkäämällä niin, että tuomari näkee. Jos kilpailija ei tervehdi tuomaria, häneltä voidaan evätä lähtöoikeus. Tervehtimisen jälkeen tuomari yleensä antaa äänimerkillä lähtöluvan ja lähtölinjan liputtaja nostaa lippunsa ylös sen merkiksi.

Lähtöluvan jälkeen ratsastajalla on 45 sekuntia aikaa lähteä. Ajanotto käynnistetään 45 sekunnin kuluttua lähtöluvan antamisesta riippumatta siitä, onko ratsukko ylittänyt lähtölinjaa. Ajanoton käynnistymisenkin jälkeen ratsukolla on vielä 45 sekuntia aikaa ylittää

ensimmäinen este. Jos ratsukko ei tänä aikana ehdi ylittää ensimmäistä estettä, sen suoritus hylätään.

Muista, että lähtömerkin jälkeen suorituksesi alkaa, kun ylität lähtölinjan oikeasta suunnasta, vaikka vahingossakin! Tämän vuoksi ennen radan aloittamista tehdyt voltit ja muut sellaiset kannattaa ratsastaa riittävän kaukana lähtölinjasta.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 313. Lähtölupa, 328. Tervehtiminen, 343. Lähtö ja maaliin tulo

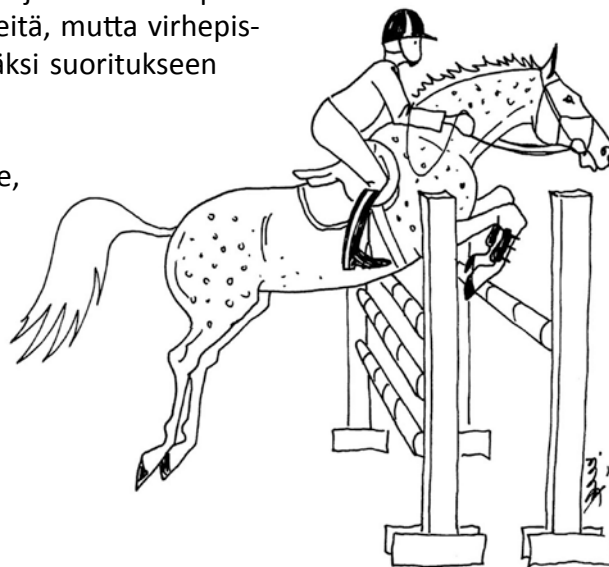
KILPAILUSUORITUS

Pyri ratsastamaan rata ennakkosuunnitelmiesi mukaan, ja ole huolellinen. Älä katsele taaksesi, jos kuulet kolahduksen, vaan keskity loppurataan – jos puomi putosi, et voi tehdä asialle enää mitään. Jos hevosesi kieltää, tee rauhassa uusi lähestyminen. Ja muista, että yleisimmin käytetyissä arvosteluissa perusradan tai ensimmäisen vaiheen ajalla ei ole merkitystä, kunhan pysyt enimmäisajan puitteissa. Kannattaa siis keskittyä tekemään mieluummin siisti, rauhallinen ja puhdas rata, kuin hosua ja saada sen takia virhepisteitä.

Kun olet hypännyt radan loppuun ja ylittänyt maalilinjan, voit poistua radalta. Radalta poistutaan käynnissä, mutta kuitenkin ripeästi, jotta seuraava ratsukko pääsisi mahdollisimman nopeasti radalle ja kilpailu etenisi joutuisasti.

Jos hevosesi kieltäytyessään hajottaa hypättävän esteen, suoritus keskeytetään äänimerkillä ja este kootaan uudestaan. Sitten saat uuden äänimerkin jälkeen hypätä esteen. Odotusaika vähennetään ratsukon kokonaisajasta. Esteen pudotamisesta ei saa tässä tilanteessa virhepisteitä, mutta virhepisteitä tulee tottelemattomuusvirheestä. Lisäksi suoritukseen lisätään 6 sekunnin aikalisä.

Raippa on estekilpailussa sallittu varuste, mutta sen liiallinen käyttö on kiellettyä. Liialliseksi käytöksi katsotaan muun muassa, jos kilpailija purkaa kiivastumistaan raipan käytöllä, käyttää raippaa hylkäämisen tai radan viimeisen esteen jälkeen tai lyö raipalla hevosta yli kolme kertaa peräkkäin samassa tilanteessa. Raipan liiallisesta tai väärästä käytöstä kilpailija suljetaan kilpailusta, ja hänelle voidaan määrätä rikesakko.



Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 312. Äänimerkkien käyttäminen

YLEISIMMIN KÄYTETYJÄ ARVOSTELUMENETELMIÄ

Estekilpailuissa on käytössä lukuisia erilaisia arvostelumenetelmiä. Kilpailukutsussa ilmoitetaan mitä arvostelumenetelmää kussakin luokassa käytetään. Arvostelu A tarkoittaa arvostelua virhepisteiden perusteella, arvostelu C arvostelua ajan perusteella.

A.0

Ratsukot, jotka ovat selvittäneet perusradan tai uusinnan virhepisteittä, ovat tasavertaisesti ensimmäisellä sijalla. Vain virhepisteittä ratsastaneet palkitaan. Ajalla ei ole merkitystä, mutta ratsukon on suoriuduttava radasta enimmäisajan puitteissa.

A.0.0 = ei uusintaa, A.0.1 = yksi uusinta

A.1

Ratsukot, jotka ovat saavuttaneet perusradalla tai uusinnassa saman virhepistemäärän, ovat tasavertaisia. Arvostelumenetelmä sallii korkeintaan kaksi uusintaa (vain virhepisteet huomioidaan).

A.1.0 = ei uusintaa, A.1.1 = yksi uusinta, A.1.2 = kaksi uusintaa

A.2

Ratsukot, jotka ovat saavuttaneet perusradalla saman virhepistemäärän, sijoittuvat aikojen perusteella. Saman virhepistemäärän ja saman ajan perusradalta saaneet ratsukot voivat uusida, ja uusinnassa ratkaisevat taas virhepisteet ja aika.

A.2.0 = ei uusintaa, A.2.1 = yksi uusinta

AM (arvostelumenetelmien A.1 ja A.2 yhdistelmä)

AM3

Perusradalla pienimmän virhepistemäärän saavuttaneet ratsukot uusivat. Uusinnassa paremmuuden ratkaisevat virhepisteet ja aika. Muut ratsukot sijoittuvat perusradan virhepisteiden perusteella.

AM4

Perusradalla pienimmän virhepistemäärän saavuttaneet ratsukot uusivat. Uusinnassa pienimmän virhepistemäärän saavuttaneet ratsukot osallistuvat toiseen uusintaan. Toisessa uusinnassa paremmuuden ratkaisevat virhepisteet ja aika. Muut ratsukot sijoittuvat ensimmäisen uusinnan/perusradan virhepisteiden perusteella.

AM 5

Perusradalla pienimmän virhepistemäärän saavuttaneet ratsukot uusivat. Uusinnassa paremmuuden ratkaisevat virhepisteet. Saman virhepistemäärän saaneiden paremmuuden ratkaisee aika. Muut ratsukot sijoittuvat perusradan virhepisteiden ja ajan perusteella.

AM6

Perusradalla pienimmän virhepistemäärän saavuttaneet ratsukot uusivat. Uusinnassa pienimmän virhepistemäärän saavuttaneet ratsukot osallistuvat toiseen uusintaan. Toisessa uusinnassa paremmuuden ratkaisevat virhepisteet ja aika. Muut ratsukot sijoituvat ensimmäisen uusinnan tai perusradan virhepisteiden ja ajan perusteella.

Virhepistetaulukko arvostelussa A

Virhepisteitä saa seuraavasti:

- esteen pudottaminen tai veden rajapinnan rikkominen (vesihauta): 4 vp
- ensimmäinen tottelemattomuus: 4 vp
- toinen tottelemattomuus: hylkäys
- kumoonratsastus tai satulasta putoaminen: hylkäys
- tottelemattomuus, jolloin esteen osa putoaa: 4 vp (tottelemattomuus) + 6 s aikalisä
- ylitetty enimmäisaika perusradalla ja uusinnassa, jossa aika ei ratkaise: 1 vp jokaisesta alkavasta neljästä sekunnista
- ylitetty enimmäisaika uusinnassa, jossa aika ratkaisee: 1 vp jokaisesta alkavasta sekunnista
- kaksinkertainen enimmäisajan ylitys: hylkäys

C

Arvostelu C on ns. aikaratsastusarvostelu. Virhepisteet muutetaan virhesekunneiksi ja pienimmän kokonaisajan saanut voittaa, toiseksi pienimmän ajan saanut on toinen jne.

Virhepisteitä saa seuraavasti:

- esteen pudottaminen tai veden rajapinnan rikkominen (vesihauta): 4 sekuntia (3 sekuntia kaksivaiheisessa kilpailussa (367) sekä uusinnassa, jossa käytetään arvostelua C)
- ensimmäinen tottelemattomuus: ei virhesekunteja
- toinen tottelemattomuus: hylkäys
- kumoonratsastus tai satulasta putoaminen: hylkäys
- tottelemattomuus, jolloin esteen osa putoaa: aikalisä 6 sekuntia

C-arvostelussa ei ole enimmäisaikaa vaan aikaraja, jonka ylittämisestä seuraa hylkäys. Aikaraja on 3 minuuttia, jos tien pituus yli 600 metriä, ja 2 minuuttia, jos se on alle 600 metriä.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 333. Arvostelumenetelmät, 334. Arvostelu A, 335. Arvostelu C

UUSINTA

Uusinta ratsastetaan yleensä heti sen jälkeen, kun kaikki luokan osallistujat ovat ratsastaneet perusradan. Lähtöjärjestys uusintaan päässeiden kesken on sama kuin perusradalla. Uusintaradan esteet voivat olla 10 cm korkeampia kuin perusradan esteet ja niitä on vähemmän. Uusintaan kuuluu vähintään puolet perusradan esteistä, kuitenkin vähintään kuusi. Mikäli uusintaan osallistuvat ratsukot ovat saaneet perusradalta virhepisteitä, eli yhtään puhdasta perusrataa ei tullut, uusinnan esteitä ei koroteta.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 336. Uusinta

ERIKOISLUOKAT

Erilaisia erikoisluokkia on paljon. Niitä ovat mm. korkeusesteratsastus, kaksintaisteluesteratsastus, viestieratsastus, piste-esteratsastus, hit and hurry ja jokeri. Lisäksi voidaan käyttää taitoarvostelua. Erikoisluokkia käytetään ratsastuskilpailuissa satunnaisesti. Erikoisluokissa voidaan käyttää jotain arvostelua (esim. A) tietyin muutoksin tai lisäyksin, tai sitten niissä voi olla aivan oma pistelaskuperusteensa. Eniten käytetty erikoisluokka on kilpailu kahdessa vaiheessa, versiot 367.1, 367.2 ja 367.3.

Kilpailukutsussa mainitaan luokassa käytettävä arvostelu, esim. on 367.1 (A.2/A.2). Arvostelu A.2 molemmissa vaiheissa on yleisin, mutta ensimmäisessä ja toisessa vaiheessa voidaan myös käyttää eri arvosteluja, esim. 367.2 (A.1/C). Kilpailukutsua lukiessa kannattaa olla siis tarkkana!

367.1

Kilpailu ratsastetaan kahdessa vaiheessa niin, että ensimmäisen vaiheen jälkeen ratsastetaan välittömästi toinen vaihe. Ensimmäisen vaiheen maalilinja on samalla toisen vaiheen lähtölinja, eli ratsukko jatkaa suoraan toiseen vaiheeseen, mikäli on tehnyt puhtaan radan. Jos ratsukko on saanut ensimmäisestä vaiheesta virhepisteitä, se pysäytetään äänimerkillä ensimmäisen vaiheen maaliin tultaessa.

Ensimmäisessä vaiheessa esteitä on 7-9 ja toisessa vaiheessa 4-6. Esteet numeroidaan niin, että toisen vaiheen esteiden numerointi jatkuu siitä, mihin ensimmäisen vaiheen esteiden numerointi päättyi. Toiseen vaiheeseen saa kuulua ensimmäisen vaiheen esteitä. Toisen vaiheen esteet saavat olla korkeintaan 10 cm korkeampia kuin luokan enimmäismitta on.

367.2

Erona edelliseen on se, että toinen vaihe ei jatku suoraan ensimmäisen vaiheen perään, vaan molemmilla vaiheilla on omat lähtö- ja maalilinjansa. Jos ratsukko saa ensimmäisestä vaiheesta 0 virhepistettä, hän saa uuden lähtömerkin ja hänellä on 30 sekuntia aikaa lähteä toiseen vaiheeseen. Muuta eroa ei ole.

367.3

Samoin kuin 367.1:ssä, tässäkin ensimmäisen vaiheen maalilinja on toisen vaiheen lähtö

linja ja ensimmäisessä vaiheessa virhepisteitä saanut ratsukko pysäytetään äänimerkillä ensimmäisen vaiheen jälkeen. Ensimmäisessä vaiheessa esteitä on 5-7 kpl ja toisessa vaiheessa 6-8. Ensimmäisen vaiheen esteet ovat yleensä 10 cm korkeampia ja/tai pidempiä kuin toisen vaiheen esteet. Kutsussa täytyy ilmoittaa vaiheiden estekorkeudet, esim. Luokka 3 90/80 cm, arv. 367.3 (A2/C).

Esteratsastuksen tyyliarvostelu

Esteratsastuksen tyyliarvostelussa palkitaan klassista esteratsastusta, jossa ratsastaja istuu tasapainossa ja suorittaa radalla olevat tehtävät eleettömästi hevosen edetessä sopivassa tempossa ja tasaisessa rytmissä. Tyyliarvostelun tarkoituksena on kehittää ratsastajia kohti vaativampia esteratoja. Tyyliarvostelussa palkitaan niistä suorituksen osatekijöistä, jotka mahdollistavat virheettömän suorituksen.

Tyyliesteratsastuksella halutaan lisäksi yhdenmukaistaa esteratsastusta Suomessa. Tyyli-liluokkia toivotaan järjestettävän etenkin poni- ja junioriratsastajille. Tyyli-pöytäkirjaa voi käyttää kaiken tasoissa kilpailuissa seuratasolta kansalliselle tasolle asti.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 10. Erikoisluokat

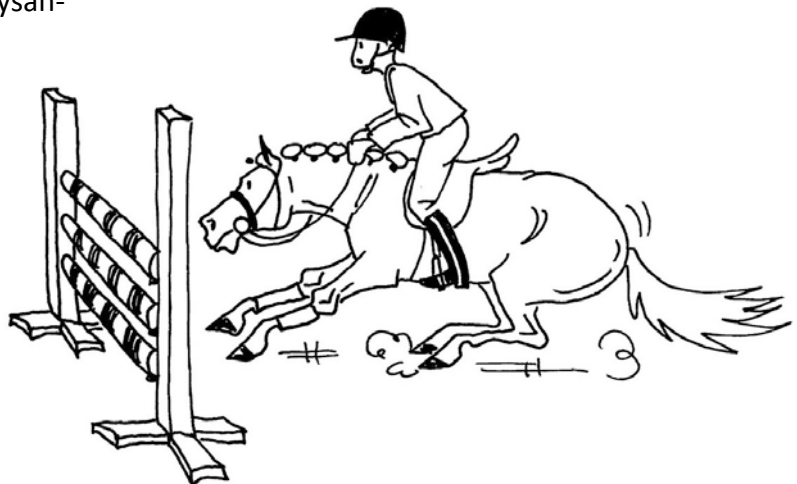
VIRHEPISTEIDEN KERTYMINEN

Esteratsastuksessa virhepisteitä kertyy esteiden pudottamisesta, tottelemattomuusvirheistä ja enimmäisajan ylityksistä.

Tottelemattomuus

Tottelemattomuusvirheitä on monenlaisia, seuraavassa on lueteltu muutamia yleisempiä.

- Kieltäytyminen eli hevonen esimerkiksi pysähtyy esteen eteen ja jää seisomaan tai ottaa askeleenkin taaksepäin tai kääntyy pois esteeltä.
- Väärä tie, jolta on ajoissa palattu eli esimerkiksi esteen ohittaminen siten, että ratsukko palaa takaisin esteelle ja hyppää sen yli.
- Niskurointi eli hevonen esim. pysähtyy tai nousee pystyyn kesken radan.
- Jokainen voltti tai täyskaarros millä kohdalla rataa tahansa syystä riippumatta. Kieltäytymisen jälkeen ratsukko saa kuitenkin tehdä voltteja tai täyskaarrosia esteen uudelleen hyppäämistä varten, eikä niitä katsota tottelemattomuutena.

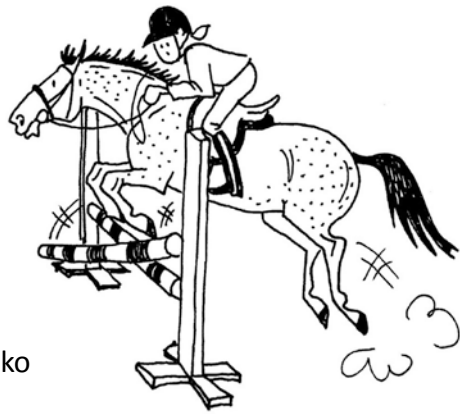


Jos hevosesi kieltäytyessään hajottaa hypättävän esteen, suoritus keskeytetään äänimerkillä, este kootaan uudestaan ja saat uuden äänimerkin jälkeen hypätä esteen. Odotusaika vähennetään ratsukon kokonaisajasta. Esteen pudottamisesta saa kuitenkin 6 sekunnin aikalisän. Tiputuksesta ei saa tässä tilanteessa virhepisteitä, vaan ainoastaan tottelemattomuusvirheestä.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 339. Tottelemattomuus

Esteen pudottaminen

Esteen pudottaminen tarkoittaa, että ratsukko kaataa esteen tai pudottaa sen osan niin, että se on nostettava paikoilleen. Pudottamiseksi riittää, että esteen osa putoaa niin, että se jää vain toisen kannattimen varaan tai se, että jokin toinen esteen osa estää sen putoamisen. Jos esteeseen kuuluu luotisuoraan toistensa yläpuolella olevia osia (eli esim. monta puomia päällekkäin samoissa tolmissa), vain ylimmän osan pudottaminen katsotaan pudottamiseksi.



Jos pudotettu esteen osa estää ratsukkoa ylittämästä jotain toista estettä, esimerkiksi puomit ovat kierineet toisen esteen eteen tai taakse, ne täytyy siirtää pois tieltä. Jos tätä ei ehditä tai pystytään muuten tekemään, tuomari keskeyttää ratsukon suorituksen ja antaa uuden äänimerkin kun ratsukko saa jatkaa.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 340. Esteen pudottaminen

Kumoonratsastaminen, satulasta putoaminen

Kumoonratsastukseksi katsotaan se, että hevosen lapa ja takaosa koskettavat samaan aikaan maata tai maata ja estettä. Pelkkä polvilleen meno ei siis ole kumoonratsastus.

Ratsastaja on pudonnut satulasta, kun hän on irtautunut hevosesta niin, että hän koskettaa maata, tai jos hän tarvitsee tukea päästäkseen takaisin satulaan. Jos siis roikut hevosen kyljellä ja otat tukea esim. kentän aidasta tai esteestä, se tulkitaan putoamiseksi ja sinut hylätään.



Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 341. Kumoon ratsastus, satulasta putoaminen

LUVATON APU

Luvaton apu tarkoittaa kaikkea sivullisten (toimitsijat, yleisö jne.) fyysistä puuttumista suoritukseen lähtö- ja maalilinjojen välillä auttaakseen ratsukkoa. Kysymys on luvattomasta avusta riippumatta siitä, onko ratsastaja pyytänyt apua vai ei. Luvattoman avun vastaanottaminen aiheuttaa hylkäyksen.

Luvaton apu on esimerkiksi ratsukon taluttaminen kentälle, niin saa tehdä vain tuomariston erikoisluvalla. Raippaa ei saa ojentaa ratsukolle suorituksen aikana, sen sijaan pudonneen kypärän ja silmälasien ojentaminen kilpailijalle on sallittua.

Toimihenkilöt eivät saa neuvoa ratsastajaa esimerkiksi huomauttamalla väärästä tiestä.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 342. Luvaton apu

SUORITUKSEN HYLKÄÄMINEN

Ratsukon suoritus joudutaan hylkäämään, jos ratsukko:

- lähtee radalle ennen lähtömerkkiä ja hyppää tai yrittää hypätä esteen, ellei kyseessä ole tuomariston hyväksymä verryttelyeste
- käyttää yli 45 sekuntia yhden esteen ylittämiseen,
- hyppää tai yrittää hypätä luokkaan kuulumattoman esteen (Kaikki kilpailuradalla olevat esteet eivät aina kuulu luokkaan! Huomioi ratapiirros ja numerointi.)
- hyppää esteet väärässä järjestyksessä, väärästä suunnasta tai jättää esteen hyppäämättä
- hyppää ensimmäisen esteen ennen kun on ylittänyt lähtölinjan
- poistuu radalta ennen kun on ylittänyt maalilinjan
- jos tuomaristo mistä syystä tahansa katsoo, ettei hevosen tai ratsastajan kunto edellytä suorituksen jatkamista.

Tuomaristo voi myös hylätä ratsukon, jos se esimerkiksi ei saavu radalle, kun se on sinne kuulutettu, jos ratsastaja ei tule radalle tai poistu sieltä ratsain, jos ratsastaja vastaanottaa luvattoman avun, tai ratsastaja ei keskeytä suoritusta kun merkki siitä on annettu. Kilpailijalla on keskeytettyään tai tultuaan hylätyksi (paitsi satulasta suistumisen tai kumoon ratsastuksen kohdalla) oikeus yhteen hyppy-yritykseen rataan kuuluvalla yksittäisesteellä.

Lisätietoja: Esteratsastussäännöt 338. Hylkääminen, kilpailuista sulkeminen, sakot

YLEISIÄ OHJEITA ESTERATSASTUSKILPAILUIHIN

- Harjoittele jo kotona mahdollisimman paljon erilaisia esteitä, kuten lankkuja, portteja, muureja ja muuten erikoisen näköisiä esteitä. Silloin ne sujuvat kisoissakin paremmin, koska sinä tai ratsusi ette jännitä niitä.
- Älä innostu verryttelyssä liikaa ja uuvuta hevostasi jo verryttelyesteillä. Muutama hyvä hyppy verryttelyssä yleensä riittää.
- Muistathan verryttelyalueella katsella ympärillesi ja välttää aivan verryttelyesteiden edestä tai takaa ratsastamista, jotta et ole vahingossa jonkun tiellä. Muista myös huutaa kuuluvasti esim. ”este”, ”pysty” tai ”okseri” ennen kun hyppäät verryttelyeseen. Näin muut osaavat varoa sinua.
- Radalle saapuessasi muista tervehtiä tuomaria. Odota lähtömerkkiä (äänimerkki, lähtöliputtajan lippu nousee, kellon näytössä aika pyörii 45 sekunnista alaspäin) ja ole huolellinen, että ylität sekä lähtö- että maalilinjan oikeasta suunnasta.
- Huutaminen tai runsas raipan ja pohkeiden käyttö näyttää ikävältä eikä kuulu ratsastukseen, vaan on hevosen sopimatonta käsittelyä. Riittävää tempoa ja sen ylläpitoa tulee harjoitella jo kotona.
- Tarkista kilpailulupa-asiat tämän oppaan yleisestä osasta.



Liite 1

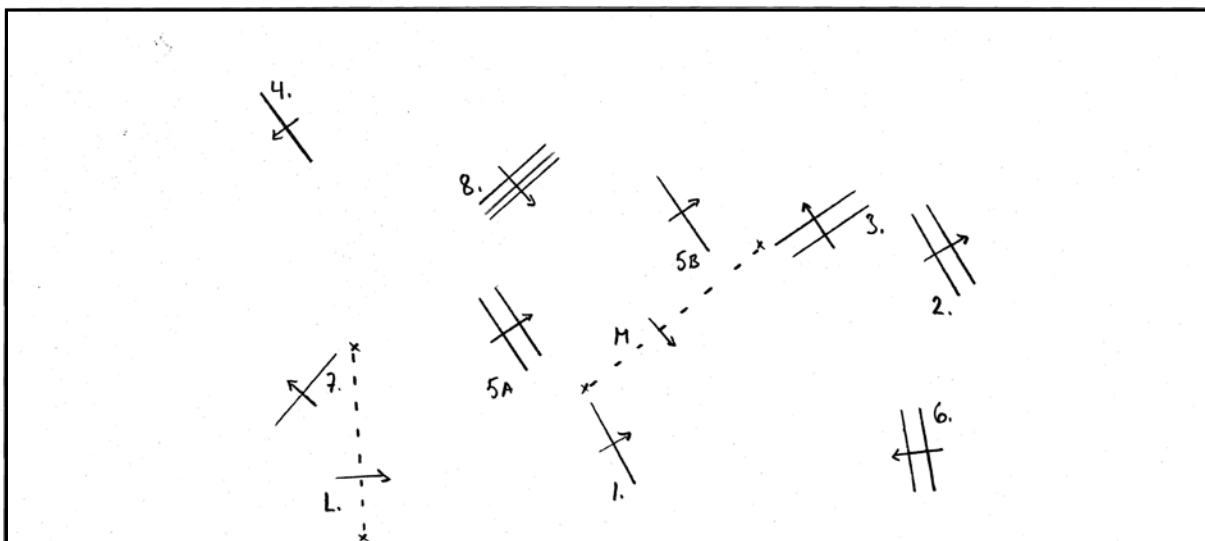
RATAPIIRROKSEN MALLI JA MERKINNÄT

→	Hyppysuunta
L.	Lähtö
M.	Maali
-----	Lähtö- ja maalilinjat
A, B, C	Sarjaesteen osia
Numerot	Esteiden hyppyjärjestys
_____	Pystyeste
_____	Okseri
_____	Trippeli

Luokka: 4
 Estekorkeus: 110 CM
 Arvostelu: AMS
 Tien Pituus: 360 M
 Max.aika: 72 S

UUSINTA: 1, 2, 3, 5AB, 6, 7.
 Tien Pituus: 300 M
 Max. aika: 60 S

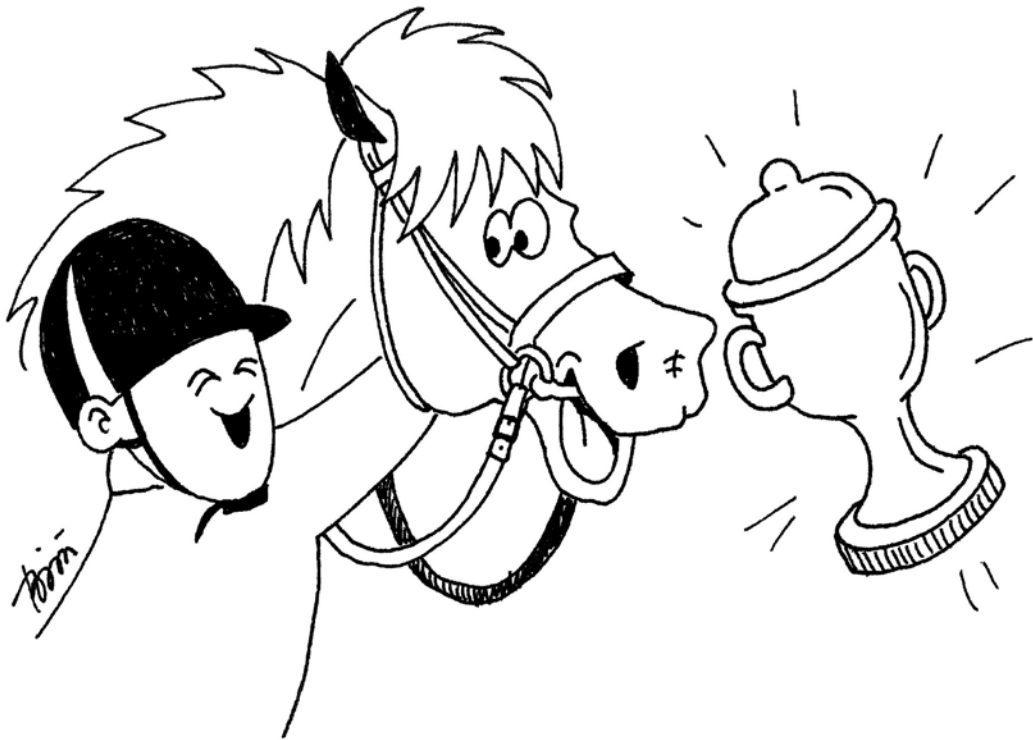
Tempo: 300 M/MIN



Etäisyydet hevosille tasolla 110cm, lyhennetään pienempiin luokkiin ja poneille !

SANASTO

Tästä osiosta löydät selitykset ratsastuskilpailuissa
käytetylle erikoissanastolle.



Suomen Ratsastajainliitto ry

SANASTO

Tässä on luettelo selityksineen ratsastuskilpailujen yhteydessä usein esiintyvistä sanoista. Sitä ei tarvitse opetella ulkoa, mutta siitä on apua, jos törmää kilpailujen parissa sinulle vieraisiin sanoihin.

1. ja 2. kierros – Esteratsastuskilpailu voidaan käydä kahtena kierroksena, jolloin kaikki ratsastavat ensin 1. kierroksen. 2. kierrokselle osallistuvien määrä voi olla rajoitettu (esim. 10 parasta) tai vaihtoehtoisesti kaikki virheettömän tuloksen 1. kierroksella tehneet pääsevät 2. kierrokselle. Tulos on molempien kierrosten yhteenlaskettu virhepistemäärä. Tasatuloksessa ratkaisee yleensä toisen kierroksen aika tai voidaan järjestää erillinen uusinta.

Alue – SRL:n toiminnassa Suomi on jaettu kahdeksaan alueeseen, jotka ovat Etelä-Suomi, Kaakkois-Suomi, Lounais-Suomi, Häme, Keski-Suomi, Pohjanmaa, Itä-Suomi ja Pohjois-Suomi.

Aluejaosto – Kullakin SRL:n alueella toimii jaosto, joka hoitaa oman alueensa asioita, mm. valvoo ja organisoii aluekilpailutoimintaa.

Aluelupa – Ratsastajan vuosittain omalta ratsastusseuralta anoma lupa, jonka hän tarvitsee saadakseen kilpailla alueluokissa.

A-lupa – Ratsastajan vuosittain omalta ratsastusseuralta anoma kansallinen kilpailulupa, jolla hän saa kilpailla kaikissa Suomessa järjestettävissä kansallisissa ja alueellisissa ratsastuskilpailuissa.

Arvostelumenetelmä – Esteratsastusluokassa käytetty arvostelumenetelmä määrittää, miten luokan voittaja ratkaistaan. Perusarvostelumenetelmät ovat A (virhepisteiden perusteella) ja C (ajan perusteella), joista on olemassa useita erilaisia muunnelmia.

Askellajiratsastus – Islanninhevosten kilpailuja, joissa on useita erilaisia luokkia. Askellajikilpailuissa ratsastetaan yleensä joko neljää (normaalit + töltti) tai viittä (normaalit + töltti ja passi) askellajia.

Avoin luokka – Luokka, johon saavat osallistua kaikki ratsukot (sääntöjen puitteissa). Luokka voi olla myös rajoitettu (esim. avoin poniratsukoille, jolloin vain poniratsukot saavat osallistua siihen).

B-lupa – Ratsastajan vuosittain omalta ratsastusseuralta anoma kansallinen kilpailulupa, jolla hän saa kilpailla yhden lajin kansallisissa ja alueellisissa kilpailuissa Suomessa lukuun ottamatta koulu-, este- ja kenttäratsastuskilpailuja.

C-lupa – Yhteen kansalliseen kilpailuun tietyille ratsastajalle anottava kilpailulupa. Hevosen tulee olla joko Suomen Hippoksen rekisterissä tai sillä tulee olla SRL:n kilpailunumero sekä vuosimaksu maksettuna.

Doping – Hevosen tai ratsastajan (urheilijan) suoritusta parantavien aineiden luvaton käyttö.

Eläinlääkärimaksu – Sellaisissa kilpailuissa, joissa on eläinlääkäri paikalla, perittävä hevoskohtainen maksu.

Enimmäisaika – Este- ja kenttäratsastuksessa se aika, jonka ylittämistä saa virhepisteitä tai tulee hylätyksi (arvostelumenetelmä C). Yleensä seura- ja aluetasolla enimmäisaika on niin pitkä, että radan ehtii hyvin ratsastaa melko hitaassakin tempossa ja vaikka hevonen kieltäisi kerran.

Enimmäispistemäärä – Suurin mahdollinen pistemäärä, jonka tietystä kouluohjelmasta voi saada. Toisin sanoen pistemäärä jonka ratsastaja saisi, jos kaikki numerot olisivat kymppejä.

Ensimmäinen vaihe – Esteratsastuskilpailu voidaan ratsastaa kaksivaiheisena, jolloin kaikki kilpailijat ratsastavat ensimmäisen vaiheen eli radan. Siitä virhepisteittä selviytyneet jatkavat välittömästi toiseen vaiheeseen. Kts. toinen vaihe.

Esteen korkeus – Esteen keskipisteen kohdalta korkeimmalla olevasta osasta maahan mitattu matka.

Esteen leveys – Esteen leveys ratsastussuunnasta mitattuna, esim. tolppien välinen matka.

Esteen pituus – Esteen putoavien osien välinen etäisyys mitattuna niiden keskipisteen kohdalta ulkoreunasta ulkoreunaan, esim. okserin yläpuomien välinen etäisyys.

Equipe – Tulospalveluohjelma.

FEI – Fédération Equestre Internationale eli kansainvälinen ratsastusliitto.

Grand Prix – 1. Vaatimustasoltaan korkeimmista ratsastuskilpailujen luokista käytetty nimitys. 2. Kouluratsastusohjelman nimi.

Hallikilpailu – Kilpailu, joka ratsastetaan maneesissa tai muussa sisätilassa.

Hevosinfluenssa – Helposti tarttuva ja leviävä virustauti, jota vastaan hevoset voidaan/ kilpahevoset pitää rokottaa.

Hevosnumero – Hevosen kilpailukohtainen numero, jonka tulospalveluohjelma antaa hevoselle.

Hippos – Hippos on SRL:n jäsenlehti, joka ilmestyy kahdeksan kertaa vuodessa.

Huomautus – Tuomarin tai stewardin suullisesti antama huomautus lievistä epäurheilijamaisesta käytöksestä tai lievistä sääntörikkomuksesta.

Ilmoittautumismaksu – Kilpailijan järjestäjälle maksama maksu, joka suoritetaan kutsussa mainitulla tavalla joko etukäteen tai kilpailukansliaan. Katso myös ”Lähtömaksu”.

Intermediate/intermediaire – Vaikean tason kouluratsastusohjelma.

Iso poni – Poni, jonka säkäkorkeus on 140,1 – 148,0 cm.

Juniori – Ratsastaja on juniori sen vuoden alusta, jolloin hän täyttää 14 sen vuoden loppuun jolloin hän täyttää 18 vuotta.

Jälki-ilmoittautuminen – Varsinaisen ilmoittautumisajan loppumisen jälkeen tehty ilmoittautuminen.

Kansallinen kilpailulupa – Katso ”A-”, ”B-” ja ”C-luvat”.

Keltainen kortti – Kirjallinen varoitus, joka voidaan antaa esimerkiksi tahallisesta sääntöjen vastaisesta toiminnasta, lievistä epäurheilijamaisesta käytöksestä tai lievästä hevosen sopimattomasta kohtelusta.

Kenttäratsastus – Kenttäratsastuskilpailuun kuuluu kolme osakoetta: koulu-, rataeste- ja maastokokeet.

Keskiviiva – Kouluradalle pituushalkaisijaa pitkin esim. lanalla vedettävä viiva.

Kilpailuharjoitus – Harjoituksenomainen kilpailutapahtuma.

Kilpailukalenteri – Kunkin kalenterivuoden kilpailut koostetaan kilpailukalenteriin. Alue- ja kansallisten kisojen kilpailukalenterit koulu-, este- ja kenttäratsastuksen osalta löytyvät KIPA:sta. Eri lajien kilpailukalentereita löytyy lisäksi mm. Hippoksesta, alueiden internetsivuilta ja aluelehdistä.

Kilpailukanslia – Kilpailujen ”keskus”, johon maksetaan maksut, ilmoittaudutaan ja josta saadaan esim. koulupöytäkirjat. Kilpailukansliasta saa myös tietoa kaikesta ko. kilpailuihin liittyvästä, kuten aikataulusta ja tuloksista.

Kilpailukelpoisuus – Kilpailijan ja / tai hevosen oikeus osallistua kilpailuun tai luokkaan kilpailusääntöjen ja kutsun puitteissa.

Kilpailukutsu – Kilpailun järjestäjän määrättyä kilpailua varten julkaisemat tiedot, määräykset ja ohjeet.

KIPA – Internetissä oleva Kisapalvelu-ohjelma, josta löytyvät mm. Suomessa järjestettävien alue-, kansallisten ja kansainvälisten kilpailuiden kilpailukutsut, lähtölistat, tulokset sekä useimpien hevosten tiedot ja jossa voi ilmoittautua kilpailuihin. Osoite: <https://kipa.ratsastus.fi>.

Kilpailun johto – Kaikkiin kansallisiin kilpailuihin ja soveltuvin osin myös alue- ja seurakilpailuihin on nimettävä kilpailun johto, johon kuuluvat kilpailujen johtaja, kilpailulajin johtaja jokaista lajia varten, tuomariston puheenjohtaja ja tiedottaja.

Koulurata – 20 x 40 m tai 20 x 60 m kokoinen aidattu alue, jossa kouluratsastusohjelmat ratsastetaan. Katso myös ”Radan pisteet”.

KS – Kilpailusäännöistä käytettävä lyhenne.

Kür – Musiikin tahdissa suoritettava kouluratsastuksen vapaavalintainen ohjelma, johon ratsastaja itse valitsee musiikin ja sovittaa siihen määrätty liikkeit.

Käsihevonen – Hevonen, jota talutetaan. Kilpailupaikalla hevosta tulee aina taluttaa suitittuna.

Käsiohjelma – Kansallisten kilpailujen käsiohjelmassa on mm. toimihenkilöluettelo, luettelo ilmoitetuista hevosista tietoineen, tiedot palkintojenjakamisajoista sekä selostus arvostelumenetelmistä. Aluekilpailuissa täydellistä käsiohjelmaa ei useimmiten julkaista.

Lapsiratsastaja – 12-14-vuotias hevosilla kilpaileva ratsastaja.

Lähtöjärjestys – Järjestys (yleensä arvottu) joka määrää, missä järjestyksessä kilpailijat starttaavat luokassa.

Lähtölinja – Esteratsastuksessa linja, jonka yli on ratsastettava ennen ensimmäistä estettä lähtömerkin saamisen jälkeen. Ajanotto alkaa lähtölinjan ylityksestä.

Lähtömaksu – Kilpailijan kilpailukansliaan maksama maksu. Katso myös ”Ilmoittautumismaksu”.

Lähtömerkki – Tuomarin esim. pillillä antama merkki, joka tarkoittaa että ratsukko saa aloittaa suorituksensa.

Lännenratsastus – Kilpailulaji, joka perustuu käytännön hevosenkoulutustaitoihin. Kilpailuissa on useita erilaisia luokkia.

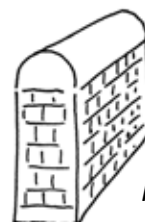
Maalilinja – Linja, jonka yli on ratsastettava viimeisen esteen jälkeen. Ajanotto päättyy.

Maastotaitoratsastus – Maastotaitoratsastuskilpailuissa on kolme osakoetta: maastokoe, johon kuuluu esteitä ja tehtäviä, esim. kiipeilyä, pujottelua ja kahlaamista, askellajikoe sekä suunnistus, joka voidaan myös jättää pois maastotaitokilpailujen helposta luokasta.

Matkaratsastus – Kilpailulaji, jossa on kaksi erilaista muotoa. Ihanneaikaratsastuksessa pyritään ratsastamaan mahdollisimman lähelle ennalta määrättyä ihanneaikaa. Nopeusluokissa suoritus aika ratkaisee voittajan. Matkojen pituudet ovat 15-160 km.

Mittaustodistus – Kansallisissa ja kansainvälisissä kilpailuissa poneilta vaadittava virallisen ponimittaajan todistus ponin säkäkorkeudesta. Myös seura- ja aluekilpailuissa mittaustodistus on hyvä olla etenkin poneilla, jotka ovat korkeudeltaan ns. rajatapauksia (pieni poni – iso poni, poni – hevonen).

Muuri – Pysty- tai pituuseste, jonka yhtenä osana on käytetty esim. laatikkoita tms. kiinteän näköisiä osia, mutta jonka ylimpien osien täytyy silti olla vapaita putoamaan. Muuriosan päällä voi olla myös puomeja.



Muuri

Nuori hevonen – 4-6-vuotias hevonen.

Nuori kilpailija – Ratsastaja on nuori ratsastaja sen vuoden alusta, jolloin hän täyttää 16 vuotta sen vuoden loppuun, jolloin hän täyttää 21 vuotta.

Numeroalusta/-lappu – Hevosen varusteisiin kiinnitettävä numeroalusta, johon laitetaan hevosen kilpailukohtainen numero.



Okseri

Okseri – Pituuseste, jossa on kahdet tolpat ja esim. puomit.

Perusrata – Esteratsastuskilpailuissa voidaan ratsastaa luokkia, joissa ratsukon kilpailusuoritukseen kuuluvaa ensimmäistä esterataa kutsutaan perusradaksi. Virhepisteittä tai samalla pienimmällä virhepistemäärällä ratsastaneille ratsukoille voidaan voitosta järjestää perusradan suoritusten jälkeen uusinta lyhennetyllä ja korotetulla esteradalla.

Pikkuponi – Poni, jonka säkäkorkeus on korkeintaan 140,0 cm.

Pituuseste – Este, jossa on pituussuunnassa enemmän kuin yhdet tolpat.

Plastrong – Kilpailuasuun kuuluva valkoinen tai takin värinen ns. irtokaulus.

Plastrongneula – Plastrongissa käytettävä, usein koristeellinen, neula.

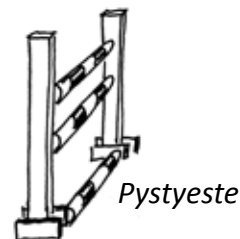
Poniratsastaja – Ratsastaja on poniratsastaja sen vuoden loppuun, jolloin hän täyttää 16 vuotta ja kun hän ratsastaa ponilla.

Poniratsukko – Poni ja alle 16-vuotias ratsastaja.

Portti – Esteen etuosassa oleva ”täyte”, esim. portti.

Punainen kortti – Vakavasta sääntörikkomuksesta, epäurheilijamaisesta käytöksestä tai hevosen sopimattomasta kohtelusta annettava rangaistus, joka johtaa kilpailusta sulkemiseen.

Pystyeste – Este, jonka kaikki osat on sijoitettu kohtisuoraan toistensa yläpuolelle tai päällekkäin, esim. yhdet tolpat ja niiden välissä puomit.



Pystyeste

Radan pisteet – Kouluradan kirjaimet, joiden avulla määritellään missä kohdassa rataa tietty liike on suoritettava.

Rangaistukset – Kilpailusääntöjen rikkomisesta voidaan määrätä rangaistuksia, joita ovat huomautus, keltainen kortti, punainen kortti, rikesakko, sakko ja kilpailija- tai toimitsijakielto.

Rankingpisteet – Ratsastajat ja hevoset saavat rankingpisteitä kaikista sijoituksistaan kansallisella ja kansainvälisellä tasolla tiettyjen kertoimien mukaan. Ranking toimii mittarina ratsastajien ja hevosten keskinäisestä paremmuudesta ja sen perusteella jaetaan vuosittain valiomerkit.

Rata – Aidattu tai muuten merkitty alue, jolla kilpailusuoritus suoritetaan.

Rataan tutustuminen – Este- ja kenttäratsastuksessa kilpailijat saavat kävellä radalla ennen luokan alkua tietyn ajan ja tutustua siihen.

Ratamestari – Henkilö, joka suunnittelee esteratoja. Alue-, kansallisissa ja kansainvälisissä kilpailuissa ratamestarina toimiminen vaatii koulutuksen.

Ratapiirros – Piirros esteradasta, josta käy ilmi mm. esteiden sijainti ja esteiden hypypysuunta radalla.

Rikesakko – Tuomariston puheenjohtajan yhdessä toisen tuomariston edustajan kanssa kilpailijalle määräämä tasamääräinen sakko sääntöjen vastaisesta toiminnasta.

Rokotustodistus – Todistus, johon eläinlääkäri kirjaa hevosen saamat rokotteet. Todistus voi olla joko erillinen pahvinen kortti tai sivut Hevospassissa.

Sarjaeste – Kahdesta tai useammasta yksittäisestestä koostuva este 1-2 laukka-askeleen väleillä.

Sarjakilpailu – Kilpailu, joka koostuu useasta eri osakilpailusta. Osakilpailuista lasketaan tiettyjen kaavojen mukaan ratsukon kokonaistulos, joka ratkaisee sarjakilpailun voittajan.

Sarjaväli – Sarjaesteen yksittäisesteiden välinen matka. Joissakin luokissa sarjavälejä voidaan lyhentää poniratsukoille.

Seniori – 18-vuotta täyttänyt ratsastaja.

Sijoitus – Jokaisessa luokassa sijoittuu tietty määrä ratsukoita lähtijämäärän mukaan. Sijoittuneet kutsutaan palkintojenjakoon ja heidät palkitaan, ja lisäksi he saavat esim. rankingpisteitä kansallisista ja kansainvälisistä kisoista.

SLU – Suomen Liikunta ja Urheilu ry. Liikuntajärjestöjen kattojärjestö, johon myös SRL kuuluu.

SM-kilpailut – Suomenmestaruuskilpailut ovat avoimia Suomen kansalaisille ja Suomesa pysyvästi asuville muun maan kansalaisille. SM-kilpailuja voidaan järjestää ulkokilpailuissa seuraavissa lajeissa: este-, koulu-, kenttä-, lännen-, matka- ja vammaisratsastuksessa, vikellyksessä ja valjakkoajossa.

SRL – Suomen Ratsastajainliitto ry

SRL:n kilpailunumero hevoselle – Tuontihevonen, jolla on EU-maassa myönnetty hevospassi ja jota ei aiota rekisteröidä Suomen Hippokseen voi saada käyttöönsä SRL:n myöntämän kilpailunumeron alue- ja kansallisia kilpailuja varten.

Starttimaksu – Vuonna 2010 alusta ratsastajalta peritään 2€: n starttimaksu alue- ja kansallisissa kilpailuissa. Maksu ilmoitetaan kutsussa.

Stewardi – Tuomariston avustaja, joka valvoo sääntöjen noudattamista, turvallisuutta ja hevosten hyvinvointia.

Suomen Hippos ry – Suomen raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö, joka myös ylläpitää hevosten rekisteriä.

Suomen Ratsastajainliitto ry – Suomen ratsastusurheilun keskusjärjestö. Lyhenne SRL.

Suoritus – Ratsastajan kilpailusuoritus. Kouluratsastuksessa radalle tulon ja sieltä lähdön välinen suoritus, muissa lajeissa lähinnä suoritus lähtölinjan ylittämistä oikeasta suunnasta maalilinjan ylittämiseen oikeasta suunnasta.

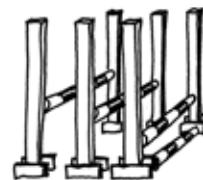
TA – Tekninen asiantuntija. Valvoo sääntöjä ja olosuhteita isommissa kilpailuissa.

Tempo – Vaadittava tempo ja radan pituus määrittelevät suorituksen enimmäisajan este- ja maastokilpailuissa ja kenttäratsastuskilpailujen este- ja maasto-osuuksilla. Tempo ilmoitetaan muodossa xx metriä minuutissa (xx m/min).

Tie – Lähdön ja maalin välinen reitti esteineen. Esteratsastuksessa puhutaan myös esim. ”hyvä tie esteelle”, mikä tarkoittaa hyvää lähestymislinjaa esteelle.

Toimihenkilö – Kilpailuissa järjestäjän puolesta työskentelevä henkilö, esim. tuomari, portinavaaja tai verryttelyalueen valvoja.

Toinen vaihe – Esteratsastuksessa toinen vaihe on uusintatyyppinen lyhenetty rata, joka voi sisältää myös uusia esteitä. Tasavirhepisteissä ratkaisee yleensä toisen vaiheen suoritus aika. Kts. myös ensimmäinen vaihe.



Trippeli

Tottelemattomuus – Esteradalla esim. kielto, ohiratsastus ja niskurointi.

TPJ – Tuomariston puheenjohtaja.

Trippeli – Pituuseste, jossa on kolmet tolpat ja esim. puomit.

Tuomaritorni – Esteratsastuskilpailuissa paikka, jossa tuomaristo hoitaa tehtäviään. Sijaitsee yleensä ylempänä kuin ratsastuskentän pohja.

Turvajalustin – Jalustin, johon jalka ei jää niin helposti kiinni ratsastajan pudotessa. Esim. jalustin, jonka ulkosyrjä on korvattu irtoavalla kuminauhalla.

Turvaliivi – Kova liivi, joka suojaa ratsastajan yläruumista (selkäranka, rintakehä) tämän pudotessa. Pakollinen kenttäkilpailujen maastokokeessa, suositellaan käytettäväksi myös muulloin ratsastettaessa esim. este- ja maastoratsastuksessa.

Turvallisuuspäällikkö – Kilpailun turvallisuusjärjestelyistä vastaava henkilö.

Tyyliarvostelu – Esteratsastuskilpailun arvostelu, jossa arvioidaan ensisijaisesti ratsastustaitoja ja jossa tulos ilmoitetaan pisteinä.

Ulkokilpailu – Kilpailu, joka ratsastetaan ulkokentällä.

Uusinta – Kts. perusrata

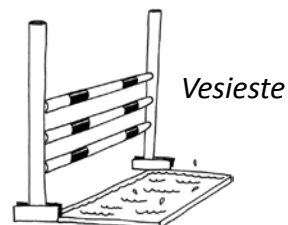
Valiomerkki – SRL:n vuosittain rankingpisteiden perusteella jakama merkki ratsukolle. Hopeinen valiomerkki annetaan jokaisen lajin parhaalle senioriratsukolle ja pronssiset parhaalle nuori-, juniori- ja poniratsukoille. Valiomerkkejä jaetaan koulu-, este- ja kenttäratsastuksessa sekä matkaratsastuksessa ja valjakkoajossa.

Vammairatsastus – Ratsastaja kuuluu erityisryhmiin. Tavoitteet samat kuin muillakin ratsastajilla. Vammairatsastuskilpailut ovat kouluratsastuskilpailuja.

Vastalause – Kilpailijan, hevosen omistajan tai joukkueenjohtajan tekemä valitus esim. kilpailijan tai hevosen kilpailukelpoisuudesta, kilpailujärjestelyistä, tuomareiden päätöksistä tai tuloksista. Vastalause tulee esittää kirjallisesti ja siitä täytyy maksaa 20 euroa SRL:lle. Maksu palautetaan mikäli vastalause hyväksytään.

Verryttelyalue – Kilpailunjärjestäjän määräämä alue kisapaikalla, jossa ratsukot voivat verrytellä ennen kilpailusuoritusta.

Vesieste – Este, jossa on vedellä täytetyn haudan lisäksi muita esteosia, esim. puomeja. Pelkästä veteen astumisesta ei saa virhepisteitä.



Vesihauta – Esteratsastuksessa vedellä täytetty hauta, jonka edessä tai yläpuolella ei ole puomia tms. Vesihautaan astumisesta saa virhepisteitä.



Vikellys – Voimistelua ympyrällä juoksutettavan hevosen selässä. Vikellyskilpailuja järjestetään sekä yksinvikellyksessä että joukkuevikellyksessä.

Vuosimaksu – Hevosen vuosittainen maksu, joka täytyy olla maksettu jotta hevonen voi startata alue- ja kansallisissa kilpailuissa.

Vähennykset – Kouluratsastuksessa mm. väärinratsastuksista saatavat virhepisteet, jotka vähennetään kunkin tuomarin antamista kokonaispisteistä.

Vähimmäisnopeus – Kts. tempo

Yleinen osa – Ratsastuksen kilpailusääntöjen yleinen osa sisältää sääntöjä, jotka koskevat kaikkia ratsastuksen lajeja.

Yksittäiseste – Este, jonka ylittämiseksi tarvitaan vain yksi hyppy.

Yleisarvosanat – Kouluratsastuksessa suorituksen päätyttyä annettavat arvosanat ja mahdolliset sanalliset kommentit, joissa arvostellaan mm. hevosen kuuliaisuus, ratsastajan istunta ja apujen käyttö jne.

Äänimerkki – Äänimerkkiä (esim. pilli) käytetään ratsastuskilpailuissa erilaisten ohjeiden antamiseen ratsastajille (mm. lähtölupa).